

Νέαι Χῶραι

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ

ΕΤΟΣ Ι - ΑΡΙΘ. 11

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ :	Μετά την ἀνεξαρτησία μας.
ΠΑΝΟΥ Ν. ΚΑΡΑΒΙΑ :	Ἡ ἐπανάστασις τῆς Μακεδονίας καὶ ἡ καταστροφή τῆς Ναούσης.
ΣΠ. ΧΑΣΙΩΤΟΥ :	Ἡ ἐπαγγελματικὴ μόρφωσις τῆς ἀγρο- τικῆς νεολαίας εἰς τὰ χωρία.
ΣΟΦΙΑΝΟΥ :	Τὸ μέλλον τῆς ἀμπελουργίας ἐν Βουλ- γαρίᾳ.
Κ. ΚΡΟΤΣΗ :	Τὰ ρέοντα ὕδατα τῆς Γιουγκοσλαβίας.
ΑΓΡΟΤΙΚΟΥ :	Πῶς θ' ἀρχίσετε τὴν καλλιέργειαν τοῦ σχολικοῦ κήπου.

Σημειώματα. — Γεωργικά καὶ Οἰκονομικά νέα. — Εἰδήσεις
ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα καὶ τὴν Βαλκανικὴν. Νέα τῆς «Μακε-
δονικῆς Ἐκπαιδευτικῆς Ἑταιρίας».

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΙΔΡΥΘΕΙΣ ΤΩ 1841

Κεφάλαια Μετοχικά καὶ Ἀποθεματικά.... Δρχ. 1.205.000.000

Καταθέσεις (τῇ 30 Ἰουνίου 1930)..... » 6.900.000.000

Κεντρικὸν Κατάστημα ἐν Ἀθήναις
Ὑποκαταστήματα εἰς ὅλην τὴν Ἑλλάδα
Πρακτορεῖον ἐν Νέᾳ Ὑόρκῃ: 51 Maiden Lane
Γραφεῖον ἐν Σικάγῳ: 33 S. Clark Street
Ἀνταποκριταὶ εἰς ὅλας τὰς χώρας τοῦ ἐξωτερικοῦ

Ἡ Ἑθνικὴ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος ἐκτελεῖ πάσης φύσεως τραπεζικὰς ἐργασίας εἰς τὸ ἐσω-
τερικὸν καὶ τὸ ἐξωτερικὸν ὑπὸ ἐξαιρετικῶς συμφέροντος ὅρους. Λέγεται δὲ καταθέσεις (εἰς πρώτην
ζήτησιν, ἐπὶ προθεσμία καὶ ταμειευτηρίου) εἰς δραχμὰς καὶ ξένα νομίσματα μὲ λίαν εὐνοϊκὰ ἐπιτόκια.

HELLENIC BANK TRUST COMPANY NEW YORK - 51 Maiden Lane

Ἰδρυθεῖσα ὑπὸ τῆς Ἑθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος, συμφώνως μὲ τοὺς νόμους τῆς Πολι-
τείας τῆς Νέας Ὑόρκης, πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῶν ἐν Ἀμερικῇ Ἑλλήνων.

ΚΕΦΑΛΑΙΑ ὁλοσχερῶς καταβεβλημένα δολλάρια 1.500.000

ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ Α.Ε.

ΕΤΟΣ ἸΔΡΥΣΕΩΣ 1916

Ἔδρα ἐν Πειραιεῖ: Πλατεῖα Θεμιστοκλέους

Γενικὴ Διεύθυνσις ἐν Ἀθήναις: Γωνία Σταδίου - Κοραῆ

ΤΗΛΕΓΡΑΦΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ: ΠΕΙΡΑΙΟΤΡΑΠΕΖΑ

ΠΑΣΑ ΤΡΑΠΕΖΙΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΥΠΟ
ΤΟΥΣ ΣΥΜΦΕΡΩΤΕΡΟΥΣ ΟΡΟΥΣ

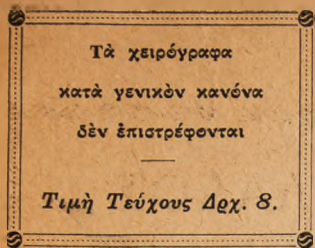
ΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΔΑΝΕΙΩΝ

ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ - ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟΝ
ΕΙΣ ΔΡΑΧΜΑΣ ΚΑΙ ΞΕΝΑ ΝΟΜΙΣΜΑΤΑ

Εἰδικὴ ὑπηρεσία ἀποθηκῶν

Ἑμπορικὴ πληροφορία

ΤΑΧΙΣΤΗ ΔΙΕΚΠΕΡΑΙΩΣΙΣ ΠΑΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Τὰ χειρόγραφα
κατὰ γενικὸν κανόνα
δὲν ἐπιστρέφονται

Τιμὴ Τεύχους Δρχ. 8.

Νέαι Χῶραι

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 1930

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ		
Ἑσωτερικοῦ	Δρχ.	100
Βαλκανικῆς	"	150
Ἀμερικῆς	Δολ.	5
Ἑσωτερικοῦ Φρ. Γαλλ.		75

ΓΡΑΦΕΙΑ : ΘΗΣΕΩΣ 12
ΤΗΛΕΦ. 57.08

ΙΔΡΥΤΗΣ : Γ. Α. ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ Α. Α. ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ

ΕΤΟΣ Ι. ΑΡΙΘΜ. 11

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΑΝΕΞΑΡΤΗΣΙΑ ΜΑΣ

Τὸ 21 ἦταν μιὰ ἱστορικὴ ἀνάγκη. Ἡ ἔκρηξι τῆς Ἐπαναστάσεως καὶ ἡ ἐπικράτησι τῆς παρὰ τὰ γλίσχρα μέσα καὶ τὶς δυσμενεῖς ἐξωτερικὲς καὶ ἐσωτερικὲς συν-
θήκες εἶνε μιὰ ἀπόδειξις, πῶς ὁ φωτισμένος καὶ καλλιεργημένος νοῦς πάντα νικᾷ τὴν δύναμι τοῦ σώματος, τῆς ἀνοργάνωτης ὕλης.

Ἦταν ποτὲ δυνατὸ νὰ σταθῇ ἀμετάβλητη ἡ πολιτικὴ θέσι δεσπόζοντος καὶ δεσποζομένου, ὅταν ὁ τελευταῖος μὲ τὴν ἀθόρυβη καὶ ὑπομονητικὴ δουλειά, καὶ μόρφωσί του, ἐπλάτυνε τὸν ὀρίζοντα τῶν ὑλικῶν καὶ πνευματικῶν του ἐπιδιώξεων ;

Ἡ ἀπάθεια, ἡ νοθρότης, ἡ ἀπρονοησία, ἡ διὰ λόγους ὑπερηφανεῖας καὶ θρησκευτικοῦ φανατισμοῦ ἀπομόνωσης τοῦ κυριάρχου καὶ ἡ βάρβαρη καταπίεσις ὠφέλησαν τοὺς Ἕλληνας. Γιατὶ ἀπὸ φυσιολογικὴ ἀντίδρασι τοὺς ἐξώθησαν σὲ δρᾶσι καὶ ἐνέργεια, πού τοὺς ἐξασφάλισε τὴν ἐπαφὴ καὶ γνωριμία τῶν προηγμένων ἐθνῶν τῆς δύσεως μὲ τὴν ναυτιλία καὶ τὸ ἐμπόριό τους. Ἔτσι μὲ τὴν αὐξήσει τοῦ πλούτου, πλού-
ταιναν καὶ πνευματικὰ μεταγγί-
ζοντες στὸν τόπο τους τὶς φιλελευθέρους ιδέες τῶν ἐγκυκλοπαι-
διστῶν, πού ἔφερναν μαζὶ μὲ τὰ ἐμπορεύματά τους ἀπὸ τὴν δύσι. Ἡ πίεσι τοῦ κατακτητοῦ καὶ ὁ πόθος αὐτοδιαθέσεως τοῦ προηγμένου αὐτοῦ στοιχείου ἔκαμε ἀναπότρεπτη τὴν ἀνάγκη ἐλευθεριωτέρου πολιτικοῦ συστήμα-
τος. Τὸ ξέσπασμα ἦταν ἀποφα-
σιστικὸ καὶ θαρραλέο. Πανηγυ-
ρικὴ ἡ ἐπικράτησί του. Ἡ χώρα
μας ἀνεδεῖχθηκε σὲ χώρα γιγάν-
των. Ἀλλημιὰφορὰ διεπιστώθηκε
τὸ θαῦμα τοῦ ὑπερούσιου αὐτοῦ
λαοῦ, ν' ἀναγεννᾶται ἀπὸ τὴν
τέφρα, καὶ νὰ ὑψώνεται σὲ τέλειο
ἀνθρώπινο τύπο μὲ προμετω-
πίδα τὰ εὐγενικώτερα ἰδανικά,
τὴν ἐλευθερίαν, τὸ φῶς, τὴν πρόοδο
καὶ τὴν πνευματικὴν ἀνάτασι.

Ἡ ἀποτίναξι τοῦ ζυγοῦ τοῦ ἦταν ἀπαλλαγὴ ἀπὸ τὴν ἀπο-
λυταρχία καὶ κατάλυσι τῆς τουρ-
κικῆς φεουδαρχίας.

Ὅλος ὁ ἀγῶνας τοῦ εἶνε ἕνας ὕμνος ἡρωϊσμοῦ, αὐτοθυσίας καὶ
αὐταπαρνήσεως, πού παρὰ τὴν
ἀρχικὴ ἀντίδρασι τῶν Κυβερνή-
σεων τῆς Ἱερᾶς Συμμαχίας γιὰ
τὴν διάδοσι φιλελευθέρων ἀρ-
χῶν, πού ἐκλόνιζαν τὸ βάθος
τῆς, συνεκλόνησε καὶ συνεκίνησε
ὅλους τοὺς λαοὺς τῆς ὑψηλίου.

Πλουσία προσφορὰ τοῦ Πανελ-
ληνίου σ' αἶμα, ἀγαθὰ καὶ κόπο
ἐξηγόρασε καὶ ἐξησφάλισε τὴν
ἀνεξαρτησία μιᾶς γωνιάς στὴν
ἀρχὴ καὶ τώρα τῆς ὁλότητος τοῦ
Ἑθνους.

Ἐνας αἰῶνας ἀπὸ τότε. Οὔτε
μιὰ στιγμή δὲν πέρασε σὲ ἡσυ-
χία. Ὑπὸ τὴν ἐπίδρασι τῶν ἀρ-
χῶν τοῦ ἐθνικισμοῦ ἐξακολου-
θητικὰ πάλεψε τὸ ἐλεύθερο Ἑ-
θνος γιὰ τὴν πραγμάτωσι τῆς
Ἑθνικῆς του ιδέας.

Αὐτὸ καὶ ἡ σύντομη προσπά-
θεια γιὰ συγκρότησι τοῦ ἀπει-
θάρχητου ἑλληνικοῦ λαοῦ σὲ κρά-
τος συγχρονισμένο, ἐμπόδισαν
τὴν χώρα μας γι' ἀνώτερη δη-
μιουργία. Ἦδη τὸ ἔργο τελείωσε
στὴν ἑκατονταετία του. Ἡ νίκη
τὸ στεφάνωσε.

Πρώτη μας δουλειὰ δίκαιο
ἦταν νὰ σταθοῦμε μιὰ στιγμή
ἐμεῖς οἱ σύγχρονοι Ἕλληνες καὶ
στὸ βωμὸ τῆς λατρείας, πού ἔ-
χουμε στήσει στοὺς πρωτεργάτες
τῆς ἀνεξαρτησίας μας νὰ προσφέ-
ρουμε τὰ μύρα τῆς εὐγνωμοσύ-
νης μας.

Ἔτσι ἓνα χρόνον τώρα σ' ὅλη
τὴν Ἑλλάδα πανηγυρίσθηκε ἡ
ἑκατονταετηρίδα μας. Οἱ ἥρωες
ἐκεῖνοι, πού μᾶς χάρισαν τὸ πο-
λυτιμώτερον ἀνθρώπινο ἀγαθὸ
τὴν Ἐλευθερίαν, τὴν ἀνεξαρτη-
σία ἀπὸ τὴν βία καὶ καταπίεσι
τοῦ βάρβαρου κατακτητοῦ, πού
νέκρωσε κάθε ἐνεργητικότητα καὶ
δρᾶσι μας γιὰ τὴν ἀνύψωσι τοῦ
κοινωνικοῦ καὶ διανοητικοῦ ἐπε-
πέδου τῆς ζωῆς μας, ἐπάξια τι-
μήθηκαν. Στὸ ἑλληνικὸ πᾶνθεο
παρουσιάσθηκαν αἱ περγαμινές
τῶν θυσιῶν καὶ ἀγῶνων τῶν
διαφόρων διαμερισμάτων τῆς
χώρας μας κατὰ τὸν ἀγῶνα, δι-
δάγματα ζωντανὰ γιὰ τὴν μελ-

λοντικὴ μας δρᾶσι.

Κι' ἡ Μακεδονία, ἡ χώρα αὐτή,
πού ἐδόξασε τὸ Ἑλληνικὸ ὄνομα
πῆρε τὴν περίλαμπρη θέσι της.
Γιατὶ εἶνε φανερὸ καὶ μέρα μὲ
τὴν μέρα γίνεται φανερότερον,
πῶς ἡ συμβολὴ τῆς γιὰ τὴν γέ-
νεσι καὶ ἐπικράτησι τῆς ἐπανα-
στάσεως ἦταν σημαντικὴ. Ἡ
συμμετοχὴ τῆς στὸν ἀγῶνα ἱστο-
ρικὴ. Γενικώτερη ἀνασκόπησι
δὲν εἶνε κατορθωτὴ στὶς λίγες
αὐτὲς γραμμές.

Αὐτὸ ὅμως πού πρέπει νὰ το-
νισθῇ τώρα εἶνε ὅτι τὸ βόρειο
αὐτὸ τμήμα τῆς Ἑλλάδος καὶ
στὴν περίπτωσι αὐτῇ, ὅπως καὶ
σ' ὅλη τὴν ἱστορικὴν του περίοδο
ὑπῆρξε τὸ πρῶτον ἀνυπερβλητὸ
τεῖχος τοῦ Ἑλληνικοῦ πολιτι-
σμοῦ, εἰς τὸ ὅποιον ἀνακόπηκε
καὶ ἐκάμφθηκε ἡ ὁρμητικότης
ἀπ' τὰ ἀγρία στίφη καὶ τὶς ἀτί-
θασες ὀρδές, πού κατέκλυζαν τὴν
χερσόνησόν μας κατὰ καιροὺς
ἀπὸ Βορρᾶ κι' Ἀνατολὴ καὶ τὰ
ὅποια ἐφ' ὅσον κυριαρχοῦσαν,
καταπονημένα πιά συνέχιζαν τὴν
κάθοδόν τους καὶ ἐγίνοντο ἀνίκανα
ὄχι μόνον νὰ ἐπικρατήσουν ἀλλὰ
καὶ νὰ ἀντισταθοῦν στὸν Ἑλ-
ληνικὸ πολιτισμὸ πού ἐξασκοῦσε
καὶ σ' αὐτὰ ὅλη τὴν εὐεργετικὴν
του ἀφομοιωτικὴν δύναμι. Καὶ
στὴν ἐπανάστασι λοιπὸν αὐτῇ
τὰ στήθη τῶν Μακεδόνων ὀρ-
θώθηκαν γρανιτένιος κυματο-
θραύστης, πού ἀπάνω του ἔσπασε
ὅλη ἡ ἀγριότητα τῶν δυναστῶν.
Τ' ὀλοκαῦτωμα τῆς Χαλκιδικῆς
καὶ τῆς Νάουσας, πού εἶνε τὸ
πρῶτον ἡρωϊκὸ Μεσολόγγι μας,
ἔγινε σωτήριο σάλπισμα γιὰ τὴν
ἀνασύνταξι, καλλίτερη ὀργάνωσι
τοῦ κινήματος καὶ κατασίγησι
τῶν παθῶν τῆς λοιπῆς Ἑλλάδος.

Παρὰ τὸ ἀνοργάνωτο τοῦ ἀγῶ-
νος, παρὰ τὸν κοσμοπολιτικὸν χα-
ρακτήρα τῆς τῶν χρόνων ἐκείνων
λόγω τῶν διαφορῶν ἐπιρροῶν
τῶν μεγάλων δυνάμεων. Παρὰ
τὴ καταθλιπτικὴ διοίκησι τῶν
κατακτητῶν πολλοὶ τῶν ὁποίων
πυκνὰ εἶχαν κατοικήσῃ τὰ ἐφο-
ρώτερα μέρη της, ἡ Μακεδονία
ἀβρόβητη ἀγωνίστηκε ἡρωϊκά,

διεξεδίκησε μὲ πίστη τὴν νίκη καὶ ἐκάφθηκε μπρὸς στήν ἄνισι πάλῃ, ἀφοῦ ἐθυσίασε ὅ,τι πολυτιμώτερο εἶχε. Αὐτὸ ἦταν τὸ ἔργο τοῦ Μακεδόνα. Γι' ἀνταμοιβή του εἶχε τὴν καταθλιπτικώτερη δουλεία καὶ τὴν τέλεια ἐξουθένωσι, γιὰ τὴν ἐξουδετέρωσι, τῆς ὁποίας χρειάσθηκαν σκληρότεροι ἀγῶνες, ὥσπου μὲ τὴν βοήθεια τοῦ ἐλευθέρου Ἑλληνικοῦ Κράτους ἀπετέλεσε ἓνα ἀπὸ τὰ σπουδαιότερα τμήματά του.

Ἡ ἄλλη Ἑλλάδα σιάνθηκε τυχερώτερη. Μὲ τὸ νὰ εἶνε μιὰ ἀπόκεντρο γωνιά τῆς Ὀθωμανικῆς Αὐτοκρατορίας ἀγρονη, ὀρεινὴ δυσπρόσιτη, δυσπρόσβλητη καὶ συστηματικὰ ὀργανωμένη στήν Ἐπανάστασι. Μὲ τὸ νὰ ἔχῃ τὴν θαλάσσια ἐπικοινωνία της καὶ τὴν βοήθεια κάθε φιλέλληνα, κατ' ὁρθεώσε τελικὰ νὰ πετύχῃ τὸν σκοπὸ της καὶ νὰ συγκροτηθῇ σ' ἐλεύθερο κράτος, ποὺ ὕστερα ἀπὸ μιὰ ἐκατόχρονη πολυτάραχη δρᾶσι κλείνει σήμερα τὸ κεφάλαιο τῆς πραγματώσεως τῆς Ἐθνικῆς του ιδέας, ὅπως αἱ σύγχρονες τάσεις τὸ ἐπιβάλλουν.

Καὶ τώρα; Νά! τὸ μεγάλο πρόβλημα. Ἄν ὡς σήμερα οἱ ἐξακολουθητικοὶ ἀγῶνες δικαιολόγησαν τὴν πνευματικὴ μας στείρωσι, τὴν κυριαρχία τῆς ἐμπαθείας, τὴν ἀνυπαρξία ἐσωτερικῆς ὀργανώσεως καὶ ἐκπολιτιστικῆς δράσεως, δὲν μπορεῖ νὰ συμβῇ τὸ ἴδιο πιά γιὰ τὸ παρὸν καὶ τὸ μέλλον. Στὴν σημερινὴ γενεὰ ἔλαχε ὁ βαρὺς κληρὸς, ὕστερα ἀπ' τὴν ἀναστάτωσι ποὺ ἔφεραν οἱ τελευταῖοι πόλεμοι, ν' ἀναπτύξῃ ὅλη της τὴν δημιουργικὴ δύναμι καὶ δρᾶσι γιὰ νὰ ἐδρεώσῃ στήν κοινωνία τὴν τάξι τὴν ἁρμονία. Δουλεῖα βαρὺ καὶ ἐπίπονη. Πιὸ σκληρὰ καὶ ἀπὸ τοὺς ἀγῶνας τῶν προγόνων μας καὶ ἐπιβαρυνμένη μὲ τὴν ἱερὴ ὑποχρέωσι νὰ καρποφορήσῃ τὸ ἔργο τους γιὰ τὸ ὅποιο τόσο αἶμα χύθηκε. Γιατὶ ἂς μὴ πλανώμεθα. Ζοῦμε σὲ μιὰ ἐποχὴ συνταρακτικῆς, ἀνώμαλης, ρευστῆς. Αἱ πολιτικὲς, κοινωνικὲς καὶ οἰκονομικὲς συνθήκες ἄρδην μετεβλήθηκαν. Αἱ ἀνησυχίες κορυφώθηκαν. Ἡ ἀτμόσφαιρα εἶνε κορεσμένη ἀπὸ πλῆθος θεωρίες μὲ ἀκαταμάχητη ἀνταγωνιστικὴ δύναμη, ποὺ ἡ μαχητικότητά τους γιὰ τὴν ἐπικράτησι ὅλο ἓνα δξύνεται καὶ ἐνισχύεται. Ὁμηχανικὸς πολιτισμὸς καλπάζει, καὶ ὁ ταχύς ρυθμὸς τῆς ζωῆς μὲ τὴν σπασμωδικότητα καὶ τὴν ἀπαιτητικότη-

τά της γιὰ τὴν ἐξεύρεσι τῶν μέσων πρὸς ἀντιμετώπισι τῶν ἀναγκῶν της, ποὺ καθημερινὰ αὐξάνουν, φέρνει ἀναστάτωσι στὸν ἄνθρωπο. Οἱ σοφοὶ ἀφουγκράζονται. Οἱ ποιηταὶ μελαγχολοῦν. Οἱ κοινωνιολόγοι χρησιμοδοτοῦν. Ἐνα ἐρωτηματικὸ καὶ μιὰ ἀγωνία εἶνε διάχυτη στὸν τόπο μας. Ἡ ἀναρχία τῆς παραγωγῆς μὲ τὶς κρίσεις καὶ τὶς ἀνωμαλίες της στήν ἀνθρώπινη οἰκονομία. Ἡ ἐλάττωσις τοῦ πνευματικοῦ πλούτου καὶ ἡ ἠθικὴ κατὰπτωσι συμπληρῶνουν τὴν ἀρρυθμία τῆς σημερινῆς ζωῆς.

Μέσα σ' αὐτὴ τὴν χαώδη κατὰστασι ἡ γενεὰ μας καλεῖται νὰ ὀρθωθῇ καὶ μ' ἀντρίκια ἀποφασιστικότητά νὰ κινητοποιήσῃ τὶς ρυθμιστικὰς ἐκείνες δυνάμεις καὶ ιδέες, ποὺ πρόκειται νὰ διαγράψουν τὴν κανιούργια τροχιά τῆς ἐξελέξεώς μας. Καλεῖται μὲ μιὰ ὀργανωμένη εὐσυνειδητη προσπάθεια νὰ διανοίξῃ τοὺς καινούργιους ἐκείνους ὁρίζοντας, ποὺ πρόκειται νὰ πλαισιώσουν τὸ κράτος τῆς λογικῆς, τῆς τάξεως καὶ τῆς δικαιοσύνης. Ἀναγκαῖα ὅμως προϋπόθεσις γιὰ ὅλα αὐτὰ ἡ γνώσις. Ἡ βαθεῖα γνώσι τοῦ ἑαυτοῦ μας, τοῦ περιβάλλοντός μας, τοῦ λαοῦ μας ὕστερα ἀπὸ ἐπισταμένη καὶ συστηματικὴ αὐτέρευνα μόνῃ ἱκανὴ νὰ δημιουργήσῃ ἐρμαιομένους χαρακτήρες καὶ νὰ δώσῃ μιὰ στρωμένη κατεύθυνσι, ἓνα θετικὸ προσανατολισμὸ στὰ καινούργια ἰδανικά, ποὺ θ' ἀρχίσουν νὰ μορφοποιοῦνται. Ὅλα αὐτὰ σημαίνουν δουλεῖα. Ἐντονη δουλεῖα. Μιὰ καινούργια ἐπανάστασι γιὰ τὴν ἀπόκτησι ὅχι πιά τῆς ἐξωτερικῆς ἀνεξαρτησίας μας, ποὺ μετέβαλε τὴν Ἑλλάδα σὲ χώραν ἡρώων, ἀλλὰ τῆς διανοητικῆς ἐλευθερίας, ποὺ θὰ τῆς δώσῃ ὅλη τὴν φωτόβολη αἴγλη, τὴν ἀκτινοβολία της. Ἐπανάστασις τοῦ λογικοῦ πάνω στὸ συναισθημα, στὰ πάθη, ποὺ τόσο παρακώλυσαν τὴν πρόοδο τῆς πατρίδας μας.

Καιρὸς νὰ σταματήσῃ ἡ ἀσκοπη σπατάλη τῶν δυνάμεων μας. Τὰ μεγάλα μας προτερήματα πρέπει νὰ μποῦν στήν ὑπηρεσία ἀνωτέρων ιδεωδῶν, ποὺ θὰ γίνουν τὰ σύμβολα τῶν μελλοντικῶν μας ἐπιδιώξεων. Καὶ πρῶτα ἀπ' ὅλα ἀδιάκοπη φροντίδα γιὰ τὸ πλάσιμο μιᾶς καινούργιας γενεᾶς, φωτισμένης καὶ ἐλευθερωμένης ἀπ' τὴν σκληριὰ τῆς ἀμαθείας, τῆς πλάνης, τῶν προλήψεων τῆς κουφότητος καὶ τοῦ ἐγωῖσμοῦ. Πλάσιμο γενεᾶς ποὺ ἐμβληματὶς θὰ ἔχῃ, τὴν πρόοδο καὶ τὴν

δημιουργία γιὰ τὸ γενικὸ καλὸ. Ποὺ θὰ ξέρει καλὰ πῶς καμμιά ἀνθρώπινη δρᾶσις δὲν μπορεῖ νὰ ὑπάρξῃ χωρὶς νὰ ἐξαρτᾶται ἀπ' τὴν ἀλληλουχία, τὴν ἐνέργεια τῆς συνολικῆς ζωῆς. Ποὺ θὰ νοιώσῃ βαθειὰ, πῶς τὸ ἠθικὸν ἰδεώδες του, τὸ ἀγαθὸ συνίσταται στήν τάσι τοῦ ἀνθρώπου ἐλευθεραδικῶς νὰ ἐξελίσσεται καὶ τελειοποιεῖται μέσαστὴν κοινωνία καὶ γιὰ τὴν κοινωνία.

Τὶ πολυτιμώτερη ὑπηρεσία μποροῦσε νὰ προσφέρῃ ἡ σήμερον; Ἰδεώδης ἀπόστολος, πραγματικὴ παιδαγωγός, μεγάλο της θὰ εἶνε τὸ κατόρθωμα ἂν προετοιμάσῃ τὸ ὕλικὸ γιὰ τὴν μεγάλη ἀναγέννησι, τὴν ἐπιβεβλημένη μεταρρυθμίσι σὲ κάθε ἐκφρασι τῆς ζωῆς σύμφωνα μὲ τοὺς κοινωνικοὺς ὁρισμούς της: Στὴν πολιτικὴ μὲ τὴν κατάργησι τῶν προσωπικῶν κομμάτων καὶ τὴν καθιέρωσι τῶν κομμάτων κοινωνικῶν ἀρχῶν, ὑπὸ διαρκεῖ ἔλεγχον, ποὺ φέρουν τὶς πραγματικὲς πολιτικὰς καὶ κυβερνητικὰς ἀξίες στήν πρώτη γραμμὴ.

Στὴν Ἐκκλησίᾳ μὲ τὴν ἀνάπλασί της σ' ἓνα ζωντανὸ σύγχρονισμένο ὄργανισμὸ, μὲ θετικὴ κοινωνικὴ δρᾶσι, ὅπως στοὺς χρόνους τῆς δουλείας, ἀπηλλαγμένη ἀπὸ τὸν σημερινὸ ἄγονο καὶ διακοσμητικὸ μόνον τύπο της, ποὺ προσκολλημένος στὶς ἀπρηχαιωμένες ἀρχὰς καὶ συστήματα εἶνε μιὰ ἀρνησι, ποὺ ὑποθάλλει τὴν ὑποκρισία, τὸν φανατισμὸ καὶ τὴν ἀμάθεια. Στὴν οἰκονομικὴ ζωὴ μὲ τὴν ἐδρεώσι τοῦ κράτους τῆς κοινωνικῆς δικαιοσύνης τὸ ὅποιο ἀκλόνητο ἔρεισμα θὰ ἔχει τὸν συνειδητοποιημένον καὶ ὀργανωμένον λαόν. Καὶ στήν ἐκπαίδευσιν μὲ τὴν συστηματοποιημένη προσπάθεια γιὰ μιὰ καθολικὴ οὐσιαστικὴ καὶ ἀδιάκοπη ψυχικὴ καλλιέργεια, διανοητικὴ διαφώτιση καὶ ἀνύψωσι.

Μὲ τέτοια ἰδανικά κάνει τὴν εἴσοδο της ἡ γενεὰ μας στὴ δεύτερη ἐκατονταετηρίδα τοῦ ἐλευθέρου βίου μας. Καὶ γενικώτερα τὴν συγκρότησι τῆς χώρας μας σ' ἓνα εἰρηνικὸ περιβάλλον, σὲ κοινωνία καὶ κράτος μπασμένο στήν ἐποχὴ του, μὲ πολιτικοὺς ἀρχοντας ἀξιόσυνης τοῦ λαοῦ, ποὺ ἐξασφαλίζοντας του μιὰ ἄνετη ζωὴ θὰ σταθῇ ἱκανὸ νὰ τὸν χειραγωγήσῃ στήν ἀνάπτυξιν τῶν πνευματικῶν καὶ ψυχικῶν ἱκανοτήτων του, ποὺ θὰ τοῦ ἐξασφαλίσουν μιὰ θέσι σημαντικὴ μέσα στήν πολιτισμένη ἀνθρωπότητα.

ΑΠΟ ΤΑ ΜΕΓΑΛΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ

Η ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΙΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΝ ΚΑΙ Η ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ ΤΗΣ ΝΑΟΥΣΗΣ

Τοῦ συνεργάτου μας κ. ΠΑΝΟΥ Ν. ΚΑΡΑΒΙΑ

Εἰς τὸ πνεῦμα τῆς γενικῆς κατὰ τοῦ τυράννου ἐξεγέρσεως εἶχαν ἤδη προσχωρήσει ὅλοι οἱ Ἕλληνες τῆς Μακεδονίας. Πολλοὶ δὲ πρόκριτοι ἤσαν ἤδη μεμυημένοι τῆς Φιλικῆς Ἐταιρίας καὶ μέλη αὐτῆς.

Ἄλλ' εἶναι ἀληθὲς ὅτι, περισσότερον παρὰ ἄλλου, εἰς τὴν Μακεδονίαν αἱ πιέσεις τῶν Τούρκων καὶ τὰ ἀφάνταστα μαρτύρια μὲ τὰ ὁποῖα ἐδοκίμαζαν τοὺς ἐλληνικοὺς πληθυσμοὺς ἐδίεξαν καὶ ἐπέσπευσαν τὴν ἔκρηξιν τῆς Ἐπαναστάσεως. Σκληρότητες ἀπερίγραπτοι, ἐλάμβανον χώραν, ἀκατάπαυστοι ἀπαιτήσεις, φόνοι, βίαιαι καὶ παρὰ πάντα ἀνθρώπινον νόμον δημεύσεις, ἀπαγωγὴ κοριτσιῶν καὶ παιδιῶν. Ἡ διοίκησις μὲν τοῦ μουτεσελίμ τῆς Θεσσαλονίκης θὰ ἤρκει νὰ ὠθήσῃ ὅχι σὲ μιὰ ἀλλὰ εἰς πολλὰς ἐπαναστάσεις. ⁽¹⁾

Ὁ Γιουσούφ ἄλλως τε, πληροφρηθεὶς τὰ τοῦ ἐπαναστατικοῦ ὄργανοῦ τῶν ἐλλήνων ἤρχισε ἐκ τῶν προτέρων, διὰ λόγους προνοίας, σφαγὰς καὶ ἐγκαθεύξεις ὁμήρων. Δύο χιλιάδες Ἕλληνες ἐνεκλείσθησαν εἰς τὴν αὐλὴν καὶ ἐντὸς τοῦ μητροπολιτικοῦ ναοῦ Θεσσαλονίκης. Ὁ Rouqueville ὁ ὁποῖος ὑπῆρξεν καὶ αὐτόπτης μάρτυς ἀφηγεῖται: «Αἱ δημόσιαι πλατεῖαι εἶχαν γεμίσει πασσάλους μὲ κρεμασμένους, εἰς τὰς ἐπάλλξεις τοῦ ἐπταπυργίου ἐκρέμοντο κε-

φαλαὶ χριστιανῶν, αἱ ἐκκλησίαι εἶχαν μεταβληθεῖ εἰς φυλακὰς... Αἱ ὑπερβολαὶ καὶ τὰ μαρτύρια αὐτὰ εἶχαν ὡς ἀποτέλεσμα τὴν ἀναγκαστικὴν ἐπανάστασιν (insurrection forcée) τῶν Ἑλλήνων». ⁽²⁾

Οὕτω ἐσχηματίσθησαν τὰ δύο πρῶτα ἐπαναστατικὰ σώματα ὑπὸ τῶν Ἑμμαν. Παππᾶν καὶ τὸν Κάψα, τῶν

Γενικὴ ἀποφῆς τοῦ κάτω τμήματος τῆς Ναούσης

ὁποίων ἡ ἐξέγερσις κατεστάλη ὕστερα ἀπὸ σκληροὺς ἀγῶνας εἰς τὴν χερσονήσον τῆς Κασάνδρας ὑπὸ τοῦ ἰδίου τοῦ θηριώδους Ἀβδούλ—Ἀμπούτ.

Ἄλλ' οἱ Μακεδόνες δὲν ἀπηλπίσθησαν. Ἡ Νάουσα καὶ τὰ περίχωρά της, τὰ ὁποῖα μόλις εἶχαν συνέλθει ἀπὸ τὴν καταστροφὴν καὶ τὰς σφαγὰς τοῦ Ἀλῆ πασσᾶ, ἔγιναν τὸ κέντρον μιᾶς νέας ἐπαναστατικῆς κινήσεως διευθυνομένης ὑπὸ τοῦ Ζαφειράκη Θ. Λογοθέτη καὶ τῶν δύο περιφήμων ἀρματωλῶν, τοῦ Καρατάσ-

σου καὶ τοῦ Γάτσου.

Τὸ σχέδιον τῶν τριῶν ἀρχηγῶν ἦτο νὰ λάβουν τὴν Νάουσαν ὡς κέντρον μιᾶς ἐξεγέρσεως ὅλης τῆς πρὸς Δ. τοῦ Ἀξιοῦ Μακεδονίας δηλ. τῶν περιφερειῶν Ναούσης, Βερροίας, Κοζάνης, Σιατίστης Γρεβενῶν, Καστορίας, Βοδενῶν, Μοναστηρίου κ.τ.λ. ὅπου εἶχαν ὀρίσει πράκτορας ἐμπίστους πρὸς ὀργάνωσιν καὶ προπαρασκευὴν τοῦ κινήματος. Τὰς ἀρχὰς Ἰανουαρίου τοῦ 1822 συνεκεντρώθησαν οἱ περισσότεροι ἐξ αὐτῶν εἰς τὸ παρὰ τὴν Βέρροιν μοναστήρι τῆς Παναχίας τοῦ Δοδρά, ὅπου ἐλαβον γνῶσιν τῶν παραγγελιῶν τοῦ Δ. Ὑψηλάντη καὶ τοῦ ἐν Μακεδονίᾳ ἀντιπροσώπου του, τοῦ κοζανίτου Νικ. Κοζομούλη. Ἐκεῖ ἔμαθαν ὅτι πλοῖα εἶχαν φύγει ἐκ Ναυπλίου μὲ

ὅπλα καὶ πολεμοφόδια διὰ τοὺς Μακεδόνας καὶ ὅτι μαζὺ τῶν ἤρχετο καὶ ὁ Γρηγόριος Σάλλας, ὅστις εἶχε διοριθεῖ ὑπὸ τοῦ Ὑψηλάντου ἀρχηγὸς τῶν ἐπαναστατῶν τῆς Μακεδονίας. Ἀπεφάσισαν δὲ νὰ κηρύξουν, ὁ καθεὶς εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ τὴν ἐπανάστασιν, μόλις θὰ ἐφθάναν τὰ ἀναμενόμενα ἐκ Ναυπλίου ὅπλα. Θὰ κατελάμβανον ἀμέσως τὴν ἐπὶ τοῦ Ἀξιοῦ γέφυραν, τὴν κοιλάδα τῶν

Τεμπῶν καὶ τὰ στενὰ τῆς Καστορίας, οὕτως ὥστε νὰ κόψουν κάθε ἐπικοινωνίαν καὶ νὰ ἀποκλείσουν κάθε δυνατότητα ἀλληλοβοηθείας μεταξὺ τοῦ Ἀβδούλ—Ἀμπούτ, πασσᾶ τῆς Θεσσαλονίκης καὶ τοῦ Χουρσίτ πασσᾶ τῶν Ἰωαννίνων. ⁽³⁾

Ἄλλ' ὁ Ἀβδούλ—Ἀμπούτ, ὑποπτευθεὶς τὰ σχέδια τῶν Ἑλλήνων, ἤρχισε νὰ ὠχυρώνῃ τὴν Θεσσαλονικὴν καὶ τὸν κόλπον της, πρὸς περισσοτέραν δὲ ἀσφάλειαν μετέφερε καὶ ἐκράτησεν ὡς ὁμήρους διαφόρους προκρίτους τῶν πόλεων τῆς Δ.

⁽¹⁾ Ἰ. Φιλήμονος: Ἱστορικὸν δοκίμιον ἐπὶ τῆς ἐλληνικῆς Ἐπαναστάσεως. τ. III σελ. 141.

⁽²⁾ Pouqueville: Histoire de la régénération de la Grèce. Τομ. III. σελ. 57.

⁽³⁾ Β. Κολοκοτρώνη: La Macédoine et la Grèce. σελ. 351, Pouqueville τομ. III σελ. 530.

Μακεδονίας. Ἐν τέλει ἐκάλεσε νὰ ἔλθουν διὰ νὰ τοὺς κρατήσῃ ὡς ὁμήρουσ καὶ τὸν Ζαφειράκην ἢ τὸν υἱόν του, τὸν Καρατάσσον, τὸν Γάτσον καὶ τὸν Διαμάντην Νικολάου, ἐκ τῶν καπιτανάων τοῦ Ὀλύμπου. Ἀλλ' οὐτοὶ ἠρνήθησαν νὰ προσέλθουν καὶ ἠναγκάσθησαν οὕτω νὰ ἐπισπεύσουν τὴν ἐπανάστασιν ὅχι μόνον διότι ἡ ἄρνησίς των νὰ προσέλθουν ἐξέθετε καὶ αὐτοὺς καὶ τοὺς Ἑλληνικοὺς πληθυσμοὺς εἰς νέας βικιότητας ἐκ μέρους τοῦ Ἀβδοῦλ, ἀλλὰ καὶ διότι καὶ αἱ πολεμικαὶ προπαρασκευαὶ τοῦ τελευταίου τοὺς ἔθεταν εἰς ἀνησυχίαν. (4) Ὑστερὰ ἀπὸ συγκινητικὴν λειτουργίαν εἰς τὸν μητροπολιτικὸν ναὸν τῆς Ναούσης, ὅπου εἶχαν συναθροισθῇ ὅλοι οἱ ὀπλισμένοι καὶ ἄσπλοι Ναουσαῖοι, ὠμίλησεν ὁ Ζαφειράκης καὶ ἐκηρύχθη ἡ ἑναρξίς τῆς Ἐπαναστάσεως τὴν 19 Φεβρ. 1822. (5) Ἀμέσως οἱ ἐπαναστάται ἐπετέθησαν κατὰ τοῦ τουρκικοῦ στρατοῦ, ποὺ ἤδη συνεκεντροῦτο εἰς Βέρροϊαν. Ἀλλ' ἐγιναν ὅλα τόσον πρωῒμως καὶ τόσον ἐσπευσμένα, ὥστε ἐκτὸς τῆς περιφερείας Ναούσης αἱ ἄλλαι δὲν ἠδυνήθησαν καὶ νὰ λάβουν μέρος. Ἐξ ἄλλου αἱ ἀναμενόμεναι ἐνισχύσεις ἐκ Νχυπλίου ἠργοπόρησαν εἰς τὰς Κυκλάδας καὶ δὲν ἔφθασαν παρὰ μετὰ ἓνα σχεδὸν μῆνα, ὁπότε πλέον ἦτο ἄργά, δὲν ἀπετελοῦντο δὲ καὶ αὐταὶ παρὰ ἐκ τεσσάρων κανονιῶν καὶ ὀλίγων ἄλλων πολεμοφοδίων. Εἰς τὴν βίαν των οἱ μακεδόνες ἀρχηγοὶ ἐλησμονήσαν νὰ καταλάβουν, παρὰ τὰς λεηθεύσας ἀποφάσεις, τὴν γέφυραν τοῦ Ἀξιοῦ καὶ τὴν κοιλάδα τῶν Τεμπῶν, δὲν εἰδοποίησαν δὲ καὶ τοὺς ἄρματοὺς τοῦ Ὀλύμπου παρὰ 15 ἡμέρας μετὰ τὴν ἐκρηξίν δι' ἐπιστολῆς των, δι' ἧς ἐζήτητον ἐνίσχυσιν ἀπὸ τὸν Διαμάντην Νικολάου καὶ τὸν Δρόσκον. (6)

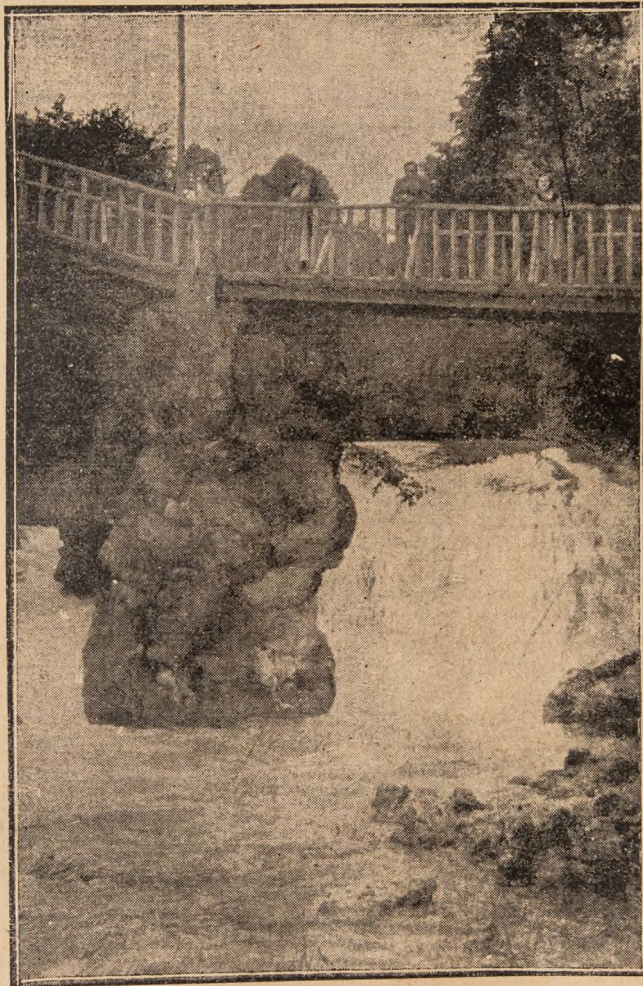
(4) Β. Κολοκοτρῶνῃ: σελ. 352.

(5) Σ. Γ. Στουγιαννάκη: Ἱστορία τῆς πόλεως Ναούσης τομ. Α' σελ. 161.

(6) Ν. Φιλιππίδης: Ἐπανάστασις καὶ καταστροφὴ τῆς Ναούσης σελ. 48.

Ὡς ἦτο ἐπόμενον καὶ παρὰ τὸν ἐνθουσιασμόν καὶ τὰς ἐλπίδας τῶν ἀρχηγῶν, ἡ ἐπανάστασις, ὑπὸ αὐτοὺς τοὺς ὅρους, δὲν ἦτο δυνάτὸν νὰ ἐπιτύχῃ.

Ὑστερὰ ἀπὸ ὀλίγας ἐφημέρους ἐπιτυχίας (ἔφθασαν μέχρι Βερροίας ὅπου ἔκαυσαν μερικὰ σπίτια τούρκων) οἱ ἐπαναστάται ἠναγκάσθησαν νὰ μάχωνται ὑποχωροῦντας ὑπὸ τὴν

Ἡ ἱστορικὴ τοποθεσία «Τουμπάνου» τῆς Νιαούσης, ὅπου μετὰ τὴν καταστροφὴν τῆς ἔπεσαν αἱ γυναῖκες

πίεσιν τῶν τουρκικῶν στρατευμάτων, ἐνισχυθέντων ἤδη διὰ νέων δυνάμεων, τὰς ὁποίας ἀνενόχλητοι ἔστειλαν τὸσον ὁ Ἀβδοῦλ-Ἀμποῦτ ἐκ Θεσσαλονίκης ὅσον καὶ ἐκ Θεσσαλίας ὁ Χουρσίντ πασσάς.

Ὁ Καρατάσσος καὶ κατόπιν ὁ Ζαφειράκης καὶ ὁ Γάτσος ὠχυρώθησαν εἰς τὸ μοναστήρι τῆς Παναγίας τοῦ Δοδρά, ὅπου ἔδωσαν τρομερὰν μάχην καὶ ἐσκόρπισαν τὸν ὑπὸ τὸν Κεχαγίαν μπέην τουρκικὸν στρατὸν ἐκ 5000 ἀνδρῶν, ἐκ τῶν ὁποίων 1500

ἔμειναν εἰς τὸ πεδίον τῆς μάχης, δύο δὲ σημαῖαι των ἐκυριεύθησαν ὑπὸ τῶν ἐπαναστατῶν. Οἱ ἀρχηγοὶ ἐνθαρρυνθέντες ἀποφασίζουν νέαν ἐπίθεσιν κατὰ τῆς Βερροίας, ἀλλ' ἐν τῇ μεταξὺ φθάνει νέον ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν τοῦ ἰδίου τοῦ Ἀβδοῦλ-Ἀμποῦτ τουρκικὸν σῶμα, τὸ ὁποῖον καὶ ἐπιτίθεται κατὰ τῶν ἐπαναστατῶν. Οἱ ἔλληνες ἐν τούτοις ἐνισχυθέντες ἀπὸ τὸν Διαμάντην ποῦ ἔφθασε μὲ ἀρκετοὺς ἀμαρτωλοὺς τοῦ Ὀλύμπου καὶ τὸν μόλις ἀφικθέντα στρατηγὸν Σάλλαν, συνοδευόμενον ἀπὸ τὸν φιλέλληνα πολωνὸν Λεκζίνσκυ καὶ τὸν θεολόγον Θεόφιλον Καῖρην, ἐπὶ κεφαλῇς ἄλλων πολεμιστῶν, μὲ τὰ 4 κανόνια καὶ τὰ προαναφερθέντα πολεμοφοδία, ἀντέταξαν, ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν τοῦ Σάλλα, πείσμονα ἀντίστασιν ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας. Ἐν τέλει ὅμως οἱ τούρκοι ποῦ ἐνισχύοντο καθημερινῶς μὲ νέας δυνάμεις κατέφεραν τὸ τελευταῖον κτύπημα. Ὁ Σάλλας καὶ ὁ Λεκζίνσκυ κατόρθωσαν, μετὰ πολλὰς περιπετείας νὰ διαφύγουν πρὸς τὴν στερεάν Ἑλλάδα, ὁ δὲ Ζαφειράκης καὶ οἱ λοιποὶ καπιτάνεοι ὑποχωρήσαντες ἐνεκλείσθησαν εἰς τὴν Ναούσαν, ἀργούμενοι νὰ παραδοθῶν. Ὑστερὰ ἀπὸ ὀκτὼ ἡμερῶν στενὴν πολιορκίαν ὁ Ἀβδοῦλ-Ἀμποῦτ κατέλαβε τὴν πόλιν διὰ γενικῆς ἐπιθέσεως καὶ ἴσως χάρις εἰς τὴν προδοσίαν κάποιου φύλακος, τὴν 6 Ἀπριλίου 1822. (7)

Καὶ ἐπηκολούθησεν ἡ ἀφάνταστος τραγωδία.

Ἐπὶ τέσσαρας ἡμέρας μάχωνται εἰς τοὺς δρόμους τῆς Ναούσης. Ὁ Ζαφειράκης ἐγκλεισθεὶς εἰς ἓνα πύργον τῶν τειχῶν ἀνθίσταται μὲ πραγματικὸν ἥρωισμόν, κατορθώνει δὲ ἐν τέλει νὰ διαφύγῃ τὴν νύκτα μὲ μερικὰς οἰκογενεας, ὅπως ἐπίσης ὁ Καρατάσσος καὶ ὁ Γάτσος. Τὰ σπίτια ἐληστεύοντο καὶ ἐκαίοντο. Σκηναὶ ἀπεριγράπτου φρίκης ἐλάβανον χώραν. Ὁ Γερβίνος ὡς ἐξῆς

(7) Β. Κολοκοτρῶνῃ: σελ. 354 καὶ Στουγιαννάκη Α': σελ. 238.

περιγράφει: «Πέντε χιλιάδες ἄνδρες ἐφρονεύθησαν ἢ ἐπωλήθησαν εἰς Νάουσας καὶ ἄλλοι τόσοι εἰς Παλαιό-πυργον. Πολλοὶ ἐδασανίσθησαν χωρὶς οἶκτον καὶ αἱ γυναῖκες ἐκάησαν ζωνταναί. Ἐγγυοὶ γυναῖκες ἐμαρτύρησαν. Τὰ παιδιὰ ἐστραγγαλίζοντο ὑπὸ τὰ βλέμματα τῶν γονέων τῶν, τὰ νήπια ἐκρεμώντο...»⁽⁸⁾ Πολλαὶ γυναῖκες, ὅπως πρὸ δέκα ὀκτὼ ἐτῶν αἱ Σουλιώτισσαι, εἰς τὸ Ζάλογγον μὲ τὰ παιδιὰ τους καὶ νέα κορίτσια τῆς Ναούσης ἐρίφθησαν ἀπὸ τοῦ ὕψους ἀποκρήμνου ὄχθης τοῦ ποταμοῦ Ἀράφχ. Ὁ Pouqueville ἀναφέρει ὅτι πρὸ τῆς σκηνῆς τοῦ Ἀβδοῦλ-Ἀμποῦτ «καθ' ἐκάστην ἐστραγγαλίζοντο ἓνα πλῆθος ἀνδρῶν γυναικῶν καὶ παιδιῶν». ⁽⁹⁾

Ὅσον ἀπλούστερα τὰ λόγια τόσον περισσότερον δίδουν τὴν ἔκτασιν τῆς καταστροφῆς καὶ τῆς φρίκης.

Ἔτσι, μέσα εἰς τὸ αἷμα ἐπνίγη μιὰ ὥραία προσπάθεια πρὸς τὸ φῶς καὶ πρὸς τὴν Ἐλευθερίαν. Ἐδόθη καὶ ἐκεῖ ἡ πάλη τοῦ πνεύματος πρὸς τὴν ἄμεσο ὕλικήν βίαν καὶ ἡ βίαν ἐπέβαλε τὸν ἐφήμερον θρίαμβό της. Ἀλλὰ τὸ πνεῦμα ὑπέκυψε, δὲν ἐχάθη, ἐζων-τάνευε, ἐπλάτηνε, ἐφώτιζε καὶ ὁ τελικὸς θρίαμβος ἀνῆκε εἰς αὐτό.

Π. Ν. ΚΑΡΑΒΙΑΣ *

⁽⁸⁾ *Gervinus: Insurrection et ré-génération de la grèce.* (γαλλικὴ μετά-φρασις J. F. Minssen καὶ L. Sgouta) τομ. I σελ. 380—381.

⁽⁹⁾ *Pouqueville: III σελ. 534.*

Η ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΜΟΡΦΩΣΙΣ ΤΗΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΕΙΣ ΤΑ ΧΩΡΙΑ

Τοῦ συνεργάτου μας κ. ΣΠ. ΧΑΣΙΩΤΟΥ

Ἡ ἀγροτικὴ διαπαιδαγώγησις τῶν τέκνων τοῦ ἀγροτικοῦ λαοῦ εἰς ὅλας τὰς προηγμένας γώρας ἀποτελεῖ μέρος ἀπαραίτητον τοῦ προγράμματος τῆς εἰς τὰ δημοτικὰ σχολεῖα διδασκαλίας. Ὁ σκοπὸς δὲ αὐτῆς δὲν εἶναι νὰ διδάξῃ εἰς τοὺς μέλλοντας γεωργοὺς τὸ γεωργικὸν ἐπάγγελμα, ἀλλὰ νὰ προετοιμᾷ μόνον αὐτοὺς ψυχικῶς κατὰ τρόπον τοιοῦτον, ὥστε νὰ θέλουν νὰ ἐπιδοιοῦν εἰς αὐτό, ὅταν θὰ ἐξέλθουν τοῦ σχολείου, μετ' ἰδιαίτερου ζήλου καὶ οὐχὶ ὡς εἰς ἀναγκαῖον κακόν, νὰ δύνανται δὲ νὰ μάθουν τὰς λεπτομερείας αὐτοῦ μὲ μεγαλειτέραν εὐκολίαν καὶ μὲ ὅσον τὸ δυνατόν τελειοτέραν διανοητικὴν ἀντίληψιν, ἵνα καὶ μετέρχωνται τὰ ἔργα τῆς ἐκμεταλλεύσεως τῶν πατρικῶν των κτημάτων μὲ μεγαλειτέραν παραγωγικὴν ἱκανότητα ἢ οἱ γονεῖς αὐτῶν. Ἄνευ δὲ τῶν πατροπαράδοτων προλήψεων ἐργαζόμενοι νὰ αἰσθάνωνται τὴν ἀνάγκην, ἵνα συμπληρώσωσιν ὅλον καὶ πλουτίζωσι τὰς γεωργικὰς καὶ κτηνοτροφικὰς των γνώσεις, ἀκούοντες μετ' ἰδιαίτερας προθυμίας, ἀναγινώσκοντες καὶ ἐφαρμόζοντες λελογισμένως καὶ μετὰ τῆς δεούσης κρίσεως πᾶν γεωπονικὸν δίδαγμα, ἐκ τῶν δυναμένων νὰ συντελέσωσιν εἰς τὴν μεθοδικωτέραν καὶ ἐντατικωτέραν διέξαγωγήν των ἐπιχειρήσεών των, πρὸ παντὸς δὲ εἰς τὴν αὔξησιν των ἐκ τῆς συστηματικῆς ἐκμεταλλεύσεως τῆς γῆς εἰσοδημάτων αὐτῶν.

Ἄλλ' αὐτὸ τοῦτο τὸ ἐπάγγελμα τοῦ γεωργοῦ ποῦ ἄρα γε πρόκειται νὰ μάθουν οἱ ἀποφοιτῶντες ἀπὸ τὰ δημοτικὰ σχολεῖα μετὰ τὴν εἰς ταῦτα ἐξαετὴ ἐκπαίδευσίν των;

Εἶναι εὐνόητον ὅτι τὸ μέγιστον μέρος αὐτῶν ἔστω π. χ. τὰ 80 ἢ 90% ἐκ τῶν παιδιῶν τῆς ἐξοχῆς, τὰ ὅποια ὑπολογίζονται κατ' ἔτος εἰς πολλὰς δεκάδας χιλιάδων, εἰς ὅσας ἀνέρχονται οἱ περατοῦντες ἐκάστοτε τὴν εἰς τὰ ἐξαετὴ δημοτικὰ σχολεῖα μόρφωσίν των, δὲν ἔχουν τὰς οικονομικὰς δυνάμεις διὰ νὰ ἐξακολουθήσωσιν τὴν ἐκπαιδευτικὴν αὐτῶν πορείαν εἰς ἄλλα σχολεῖα καὶ ἀναγκαιῶς παραμένοντες εἰς τὸ χωρίον των δὲν ἔχουν ποῦ ἄλλοῦ νὰ μάθουν τὸ κυρίως γεωργικὸν ἐπάγγελμα ἢ τοὺς συναφεῖς πρὸς αὐτὸ εἰδικοὺς κλάδους, εἰ μὴ πλησίον τῶν γονέων των.

Οἱ γεωργοὶ πατέρες των εἶναι συνεπῶς κατ' ἀνάγκην οἱ ἐπαγγελματικοὶ αὐτῶν διδάσκαλοι εἰς τὰ χωριά, τὰ δὲ πατρικά των κτήματα αἱ ἀγέλαι καὶ τὰ ποίμνια εἶναι κατ' ἀνάγκην διὰ τὰ τέκνα τῶν ἀγροτῶν τὰ ἐπαγγελματικὰ αὐτῶν σχολεῖα, εἰς τὰ ὅποια ἐργαζόμενα ὡς βοηθοὶ τῶν γονέων των, μανθάνουν καὶ ἐξασκοῦνται τεχνικῶς, εἰς ὅλα τὰ ἔργα τοῦ ἐπαγγέλματος. Εἰς τὴν σκαφήν, εἰς τὰ ὀργώματα, εἰς τὴν σποράν, εἰς τὸ θέρισμα, εἰς τὰ κλαδεύματα, εἰς τὴν συγκομιδὴν τῶν προϊόντων, εἰς βόσκησιν καὶ τὸ ἄμελγμα τῶν αἰγοπροβάτων εἰς τὴν κουράν αὐτῶν, εἰς τὴν περιποίησιν καὶ τὴν χρησιμοποίησιν τῶν ἐργατικῶν ζώων κ.λ.π. Ἀλλὰ ἐὰν πλὴν, ὡς εἴπομεν, τῶν ὀλιγίστων ἐκείνων, ὅσοι θὰ δυνήθοῦν νὰ ἐξακολουθήσωσιν τὴν εἰς ἄλλα σχολεῖα γενικὴν ἢ ἐπαγγελματικὴν των ἐκπαίδευσιν, πρόκειται διὰ τοὺς ἄλλους, ὅλους νὰ χρησιμεύσωσιν οἱ τοσοῦτον ἄτελεῖς ὑπὸ ἐπαγγελματι-

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΑΪΚΗ ΤΕΧΝΗ

ΜΟΝΙΜΟΣ ΕΚΘΕΣΙΣ ΚΑΙ ΠΡΑΤΗΡΙΟΝ

4 ΟΔΟΣ ΒΟΥΚΟΥΡΕΣΤΙΟΥ 4

ΥΦΑΝΤΑ ΔΙΑΦΟΡΑ

ΚΕΝΤΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΔΑΝΤΕΛΛΕΣ

ΧΑΛΙΑ

ΞΥΛΟΓΛΥΠΤΑ

ΕΠΙΠΛΑ

ΚΕΡΑΜΕΙΚΗ

ΧΑΛΚΩΜΑΤΑ

ΑΣΗΜΙΚΑ

ΣΤΟΛΙΔΙΑ κ. λ. π.

Ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη τῆς Ἑλλάδος
πωλοῦνται εἰς τιμὰς λογικὰς.

κὴν ἔποιψιν γονεῖς τῶν ὥς οἱ μόνοι αὐτῶν διδάσκαλοι, βεβαίως δὲν θὰ καθυστερήσωσι μὲν οἱ νέοι αὐτοὶ γεωργοὶ εἰς τ' ἀφορῶντα τὸ καθα-
ρῶς πρακτικὸν μέρος τῆς ἐργασίας κατὰ τὸν πατροπαράδοτον τρόπον διεξαγομένης, ἀλλὰ θὰ καθυστεροῦν οὗτοι ὥς πρὸς τὴν μετὰ λόγου ἐκ-
τέλεσιν τῶν διαφόρων πράξεων καὶ ὥς πρὸς τὴν ἐφαρμογὴν τῶν τελειο-
τέρων μεθόδων εἰς τὰ ἔργα των, ὅσα προέκυψαν μέχρι τοῦδε καὶ ὅσαι σὺν τῷ χρόνῳ ὅλονεν θὰ προ-
κύπτουν διὰ τῶν ἐρευνῶν τῆς γεωρ-
γικῆς ἐπιστήμης καὶ διὰ τῆς πεφω-
τισμένης πείρας. Διὰ τὸν λόγον αὐτὸν κατὰ τὸ στάδιον τῆς εἰς αὐτὰ τὰ χωρία ἐπαγγελματικῆς ἐνα-
σχολήσεως τῶν τέκνων τοῦ ἀγροτι-
κοῦ λαοῦ πανταχοῦ τοῦ κόσμου, κατὰ τὰ διαλείμματα τῆς εἰς τὰ πατρικά των κτήματα ἐργασίας τῆς ἀγροτικῆς νεολαίας εἴτε εἰς ἐσπερινὰ σχολεῖα εἴτε εἰς χειμερινὰ τοιαῦτα μόνιμα ἢ μεταβατικά, ὅπου αἱ γεωρ-
γικαὶ ἐργασίαι λόγῳ τοῦ πολὺ ψυ-
χροῦ κλίματος, ὅπως συμβαίνει ἐν Γερμανίᾳ λ. χ. σταματῶσιν, εἴτε κατὰ τὰς Κυριακάς, ἢ ἄλλας μὴ ἐρ-
γασίμους ὥς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἡμέ-
ρας, καθιερώθη νὰ λαμβάνουν σει-
ρὰν ὠρισμένων θεωρητικῶν μαθη-
μάτων ὥς συμπληρωματικῶν τῶν πρακτικῶν, ὅσα διδάσκονται ἀπὸ τοὺς γονεῖς των. Τὰ θεωρητικὰ αὐτὰ μαθήματα δυνάμενα νὰ πε-
ριορισθῶσι καὶ εἰς ὀλίγας μόνον καθ' ἑβδομάδα ὥρας (ἔστω εἰς 2—4 λ. χ. ὥρας ἐπὶ 2—3 κατὰ σειρὰν ἔτη), δὲν πρόκειται βεβαίως νὰ ἐμποδί-
σουν τὰ παιδιὰ ἀπὸ τὰς ἐργασίας εἰς τὰ πατρικά των κτήματα. Διδά-
σκονται δὲ τὰ μαθήματα ταῦτα κατ' ἀνάγκην καὶ ὥς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀπὸ τοὺς εἰς τὰ χωρία ὑπηρετοῦν-
τας δημοδιδασκάλους, ἀφ' οὗ τυχόν γεωπονικῆς τινος μετεκπαιδεύσεως εἰς γεωπονικὰ φροντιστήρια, ἥτοι εἰς Γεωργικὰς Σχολὰς ἢ Γεωργικοὺς Σταθμοὺς ἢ εἰς κτήματα πρότυπα καὶ ἀποκτήσουν πιστοποιήσιν ὅτι ἐξέμαθον ἀπὸ εἰδικοὺς καθηγητὰς τῆς γεωπονίας θεωρητικῶς καὶ ἐξησκή-
θησαν πρακτικῶς καὶ ἀπέκτησαν τὰς γεωπονικὰς ἐκείνας γνώσεις, ὅπως χρειάζονται οὗτοι διὰ νὰ διδά-
ξουν εὐδοκίμως σειρὰν ὠρισμένων καὶ ἀπλουστάτων γεωπονικῶν μα-
θημάτων εἰς ἀποφοίτους τῶν δημο-
τικῶν σχολείων, ἐργαζομένους ὥς εἴπομεν εἰς τὰ πατρικά των κτή-
ματα.

Μέθοδοι τῆς γεωργικῆς διδασκα- λίας εἰς τὰ χωρία

Ἡ διδασκαλία αὕτη ἐπὶ τῇ βάσει καλῶς μελετημένου ἀναλυτικοῦ προ-
γράμματος τῇ βοηθείᾳ καὶ βιβλίων εἰδικῶν πρὸς χρῆσιν τῶν διδασκά-
λων ὥς καὶ ἰδιαίτερων τοιούτων με-
περίληψιν τῶν διδασκομένων μαθη-
μάτων διὰ χρῆσιν τῶν μαθητῶν, δέον νὰ περιστρέφεται κυρίως εἰς τὰς γεωργικὰς ἐργασίας τῆς περιφε-
ρείας. Νὰ παρακολουθῇ δὲ ἡ διδα-
σκαλία καὶ νὰ συμβαδίζῃ μετὰ τὰς ἐποχὰς ἐκάστης ἐργασίας. Νὰ ἔχη δηλαδὴ ὥς ἀφετηρίαν ὁ διδάσκαλος ἐκείνας πρὸ πάντων τὰς ἐργασίας, ὅσαι διεξήχθησαν εἰς τὸ χωρίον κατὰ τὴν παρελθούσαν λ. χ. ἑβδομάδα καὶ εἰς τὰς ὁποίας συμμετέσχον κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον αὐτοὶ οἱ διδασκόμενοι. Πῶς ἔγιναν τὰ ὀργώματα, ἡ σπορά, ἡ λίπανσις. Πῶς καλλίτερα ἔπρεπε νὰ γίνουν διὰ νὰ ᾤσαν τελειότερα. Πῶς ἔγινε ὁ τρυγητός, πῶς ἔγινε τὸ κρασί; Πῶς συνελέγησαν αἱ ἐλαταί, πῶς παρεσκευάσθη τὸ λάδι. Πῶς θὰ ἐγί-
νοντο ταῦτα μεθοδικώτερον διὰ τὴν καλλίτεραν ποιότητα τῶν προϊόν-
των. Πῶς τρέφονται ἐκάστοτε τὰ ζῶα. Πῶς θὰ ἐτρέφοντο καλλίτερα, διὰ νὰ δίδουν μεγαλύτερον καθαρόν εἰσόδημα. Πῶς προσήλθον αἱ τυχόν παρουσιάζόμεναι ἀσθένειαι εἰς τὰ κτήνη τοῦ χωρίου, καὶ εἰς τὰς ὀρνι-
θας. Πῶς προλαμβάνονται αὗται, πῶς περιορίζονται (μέτρα ὑγιεινῆς, ἐμβολιασμοί, ἀπολυμάνσεις). Πῶς πο-
λεμοῦνται ὠρισμένοι ἀσθένειαι τῶν φυτῶν καὶ ἐπιβλαβῆ ἔντομα καὶ ἄλλα παράσιτα κλπ. Ὅλα δὲ ταῦτα μετὰ παραδείγματα, μετὰ συγκρίσεις ἐπὶ τῶν ὅσα τὰ παιδιὰ εἶδον καὶ ἀντελή-
φθησαν. Μετὰ ὑπολογισμοὺς δαπα-
νῶν ἐσόδων. Πῶς διεξάγονται αἱ συνεταιρικαὶ ἐνέργειαι. Νὰ παρα-
κολουθῇται δὲ ἡ διδασκαλία αὕτη καὶ μετὰ παρατηρήσεις εἰς ἐκδρομάς, ἀνὰ τὰ πρακτικὰ κτήματα, καθὼς καὶ μετὰ πειραματικοὺς τινὰς ἀγρούς, μετὰ ὕλικα πρὸς τοῦτο μέσα, (σπό-
ροι, λιπάσματα), τὰ ὅποια δέον νὰ παρέχῃ μετὰ σχετικὰς ὁδηγίας ἡ γεωρ-
γικὴ ὑπηρεσία τῆς περιφέρειας. Ἐ-
πίσης θὰ ἐκτελῶνται ὁμαδικαὶ ὑπὸ τὰς ὁδηγίας τοῦ διδασκάλου ἐργα-
σίαι πολλαπλασιασμοῦ τῶν δένδρων εἰς μικρὰ φυτώρια προωρισμένα διὰ τὰ ἴδια αὐτῶν κτήματα. Τὰ φυτώ-
ρια ταῦτα θὰ ἐγκαθίστανται καὶ θὰ συντηρῶνται ἰδιοχείρως ὑπὸ τῶν

μαθητευομένων συνεταιρικῶς μετὰ ἰδίας αὐτῶν δαπάνας, τῇ συνδρομῇ καὶ τῶν κοινοτήτων, τῶν συνεται-
ρισμῶν καὶ τῶν γεωργικῶν ἐπιμε-
λητηρίων. Θὰ ἐπεκτείνουν τὰς φυ-
τεύσεις δένδρων εἰς τὰ κτήματα. Θὰ καλλωπίζουν διὰ δεινδροστοι-
χιῶν τὰς κοινοτικὰς πλατείας, καὶ τοὺς κοινοτικοὺς δρόμους. Θὰ ἐξη-
μερώνονται δι' ἐμβολιασμοῦ ὁμα-
δικῶς ὑπὸ τῶν μαθητευομένων τὰ ἄγρια ὀπωροφόρα εἰς τὰς κτηματι-
κὰς τοῦ χωρίου περιφέρειας, ὑπὸ τὰς ὁδηγίας τοῦ διδασκάλου. Ἀνάγκη δὲ πρὸς τοῦτο νὰ ἐφοδιάζωνται μετὰ ἐμβολιαστήρια ὄργανα ὑπὸ τῆς γεωρ-
γικῆς ὑπηρεσίας τοῦ Κράτους.

Τὰ Κυριακὰ σχολεῖα τῆς στοι- χειώδους γεωργικῆς ἐκπαιδεύ- σεως

Ἰδοὺ πῶς ἐννοοῦμεν τὴν ἐπαγγελ-
ματικὴν μόρφωσιν τοῦ πλήθους τῶν μελλόντων γεωργῶν, τὸ μὲν διδα-
σκομένων πρακτικῶς διὰ τῆς ἐργα-
σίας εἰς τὰ κτήματα τῶν γονέων των, τὸ δὲ ἐκ παραλλήλου καὶ συμ-
πληρωματικῶς διὰ στοιχειώδους τι-
νὸς θεωρητικῆς μᾶλλον διδασκαλίας ἐπὶ τινος καθ' ἑβδομάδα ὥρας καὶ δι' ὁδηγίων περὶ τοῦ τρόπου τῆς ἐκτελέσεως προοδευτικῶν τινῶν ἐρ-
γασιῶν εἰς τὰ χωρία των, ὑπὸ δημοδι-
δασκάλων, ἀποκτησάντων τὴν ἱκανό-
τητα διὰ τὴν διδασκαλίαν τούτων, τὸ μὲν εἰς τὰ διδασκαλεῖα, μετὰ τὴν γεωπονικὴν μεταρρύθμισιν αὐ-
τῶν, καθ' ὃν εἴπομεν τρόπον, τὸ δὲ διὰ μετεκπαιδεύσεως εἰς εἰδικὰ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον γεωπονικὰ φροντιστήρια. Ἡ διδασκαλία αὕτη τῶν γνώσεων τῆς στοιχειώδους λε-
γομένης γεωργικῆς ἐκπαιδεύσεως δὲν εἶναι καθ' ἡμᾶς ἀπαραιτήτως ἀναγ-
καῖον νὰ γίνηται μόνον τὰς Κυρια-
κάς ἢ μόνον τὰς ἑορτάς, δυναμένη κάλλιστα νὰ γίνηται, ὅσον ὑπάρχει χρόνος διαθέσιμος καὶ καθ' ὥρας ὠρισμένας ἄλλων τῆς ἑβδομάδος ἡμερῶν, ἔστω λ. χ. ἐσπερινὰς τινὰς ὥρας ἅπασι ἢ δις τῆς ἑβδομάδος, ἐν τῷ δημοτικῷ σχολείῳ, ἐξασφαλίζο-
μένου κατ' αὐτὰς τοῦ φωτισμοῦ καὶ τῆς θερμάνσεως ὑπὸ τῆς κοινό-
τητος ἢ δι' ἐράνου ὑπὸ τῶν ἰδίων μαθητευομένων.

Διὰ τῆς πρωτοβουλίας τοῦ ζήλου καὶ τῆς δραστηριότητος τῶν δημο-
διδασκάλων ὅλα αὐτὰ εἶναι πράγ-
ματα ἐξοικονομούμενα ὑπερπληθ-
μένων διὰ τῆς ἐπιμονῆς ὅλων τῶν

παρεμβαλλομένων αναποφεύκτων ἐμποδίων, Ἄλλα δὲν πρέπει νὰ λησμονῶμεν, ὅτι ἀφοῦ τόσοι μεγάλα καὶ σωτήρια ἔργα ἀναμένονεν παρὰ τῶν δημοδιδασκάλων εἶνε ἀνάγκη καὶ νὰ μισθοδοτῶμεν αὐτοὺς καὶ νὰ ἐξυψώνωμεν αὐτοὺς ὕλικοῦς καὶ ἠθικοῦς ἀναλόγως πρὸς τὴν τόσοι ὑψηλὴν καὶ σπουδαίαν ἀποστολὴν τῶν, ἵνα μὴ αἱ οἰκονομικαὶ στερεῖσεις καὶ στενοχωρίαι ἀπαγοιτεύουν τούτους καὶ μειώνουν τὴν κατὰ ποιὸν καὶ ποσὸν διδακτικὴν αὐτῶν ἀπόδοσιν. Ἐπίσης πρέπει οἱ ἀναλαμβάνοντες ἐξ αὐτῶν τὴν μετασχολικὴν διδασκαλίαν τῶν μελλόντων γεωργῶν ν' ἀμείβονται δι' ἰδιαιτέρου ἐπιμισθίου διὰ τὴν ἐπὶ πλέον ἐργασίαν, τὴν ὁποίαν ἐκτὸς τοῦ σχολείου πρόκειται διὰ τὸν ἄνω σκοπὸν ν' ἀναλάβουν.

Τὸ ἐπιμισθιον τῶν διδασκάλων εἰς τὰ σχολεῖα τῆς στοιχειώ- δους γεωργικῆς ἐκπαιδεύσεως

Τὸ ἐπιμισθιον αὐτὸ δὲν πρέπει νὰ διστάσῃ νὰ καταβάλλῃ ἀπ' εὐθείας αὐτὸ τὸ δημόσιον ὑπὸ τὸν ὅρον νὰ παρακρατῇ ὠρισμένον ποσοστὸν ὥς ἀντίκρουσμα τῆς δαπάνης ταύτης ἀπὸ τὰ κοινοτικά καὶ δημοτικά ἔσοδα μόνον τῶν ἐπαρκῶς εὐπορούντων δήμων καὶ κοινοτήτων. Διότι καίτοι ὑπάρχει νόμος περὶ τῶν περὶ οὗ ὁ λόγος κυριακῶν λεγομένων σχολείων τῆς στοιχειώδους γεωργικῆς ἐκπαιδεύσεως, ὁποῖος ἐπὶ τῆς Ὑπουργείας τοῦ κ. Παπαναστασίου τῇ εἰσηγήσει ἡμῶν ἐψηφίσθη ἐπὶ τῆς Οἰκουμενικῆς Κυβερνήσεως καὶ μετεκπαιδεύονται πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον κατ' ἔτος ἕκτοτε ὑπὲρ τοὺς 100 δημοδιδασκάλους εἰς ὠρισμένα γεωπονικά φροντιστήρια λειτουργοῦντα χάριν αὐτῶν εἰς γεωργικὰς σχολὰς καὶ εἰς γεωργικοὺς σταθμοὺς τοῦ Κράτους δὲν χρησιμοποιοῦνται δυστυχῶς οὔτε 10 τοῖς 100 μεταξὺ αὐτῶν διὰ τὸν ἄνω σκοπὸν, διὰ μόνον τὸν λόγον ὅτι δὲν καταβάλλεται εἰς αὐτοὺς τὸ κατὰ τὸν νόμον ἐπιμισθιον ὑπὸ τῶν οἰκείων κοινοτήτων τῶν μὲν λόγῳ πραγματικῆς οἰκονομικῆς ἀνεπαρκείας αὐτῶν, τῶν δὲ ἐξ ἑλλείψεως πνεύματος προοδευτικοῦ τῶν εὐπορούντων δήμων καὶ κοινοτήτων μὴ ἐξαναγκασμένων πρὸς τοῦτο ὑπὸ τῆς ἀδιαφοροῦσης δυστυχῶς διοικήσεως ὥς καὶ ἐνεκα τῆς μὴ ἐπαρκοῦς παρακολοθηήσεως τῆς τόσοι σοβαρᾶς αὐτῆς ὑπηρεσίας ἐκ μέρους τῶν

Ὑπουργείων τῆς Γεωργίας καὶ τῆς Παιδείας.

Λὰ νὰ ἐννοήσῃ τις τὴν μεγίστην σημασίαν τῶν σχολείων αὐτῶν τῆς στοιχειώδους γεωργικῆς ἐκπαιδεύσεως, ἕκαστον τῶν ὁποίων δὲν θὰ στοιχίσῃ περισσότερον τῶν 10 τὸ πολὺ χιλιάδων δραχμῶν ἐτησίως, ἄς φαντασθῇ τὴν ἐντὸς ὀλίγων ἐτῶν συμπλήρωσιν τοῦ ἀριθμοῦ αὐτῶν μέχρι 1000, ἐγκαθισταμένων εἰς ἰσάριθμα χωρία. Τὸν δὲ ἀριθμὸν τῶν μαθητευομένων εἰς ταῦτα ἀνερχόμενον κατὰ μέσον ὅρον ἔστω εἰς 30 μόνον εἰς ἕκαστον σχολεῖον. Θὰ ἀποδίδωνται τότε εἰς τὴν Κοινωνίαν 30 χιλιάδες νέοι γεωργοὶ ἐτησίως, τελειότερον ἐπαγγελματικῶς κατηρητισμένοι, ἵνα καὶ τὰ κτήματα αὐτῶν καθιστοῦν πολὺ μᾶλ-

λον προσοδοφόρα καὶ παράδειγμα γίνωνται εἰς ὅλους τοὺς ἄλλους γεωργοὺς τοῦ χωρίου τῶν πρὸς γενικὴν καὶ σπουδαίαν αὐξήσιν τῆς ἐθνικῆς μας παραγωγῆς δι' ἔργων πλέον καὶ ὅχι διὰ λόγων. Ἄλλ' ὑπάρχουν καὶ ἄλλοι βαθμοὶ ἐπαγγελματικῆς ἐκπαιδεύσεως τῶν γεωργῶν εἰς ἰδιαίτερα συστηματικὰ σχολεῖα καὶ σχολὰς εἰδικὰς κατωτέρου, μέσου καὶ ἀνωτέρου βαθμοῦ, τῶν ὁποίων ὅμως δὲν δύναται νὰ ἐπωφελοῦνται ἕκαστοτε καθ' ἅπασαν τὴν χώραν περισσότεροι τῶν ὀλίγων ἑκατοντάδων νέων κατ' ἔτος καθ' ἅπασαν τὴν χώραν. Περὶ τῶν σχολῶν τούτων θὰ κάμωμεν ἰδιαίτερον λόγον.

ΣΠΥΡ. ΧΑΣΙΩΤΗΣ
Γερουσιαστὴς

Ο ΦΟΙΝΙΞ ΤΗΣ ΒΙΕΝΝΗΣ

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΖΩΗΣ

ΥΔΡΥΘΕΙΣΑ ΤΩ 1882

Κεφάλαια καὶ Ἀποθεματικά τὴν 31ην Δεκεμβρίου 1929.

Λίραι Ἀγγλίας 8.660.514

Ἀσφάλειαι ἐν ἰσχύϊ τὴν 31ην Δεκεμβρίου 1929

Λίραι Ἀγγλίας 63.751.021

Εἰσπραχθέντα Ἀσφάλιστρα κατὰ τὸ ἔτος 1929

Λίραι Ἀγγλίας 3.175.022

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΔΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

ΑΘΗΝΑΙ

ΛΕΩΦΟΡΟΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΡ. 21

Η ΒΑΛΚΑΝΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ

ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΤΗΣ ΑΜΠΕΛΟΥΡΓΙΑΣ ΕΝ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ

Ἡ καλλιέργεια τῆς ἀμπέλου ἐπι-
τυγχάνει θαυμάσια εἰς πολλὰ μέρη
τῆς Βουλγαρίας, τῆς ὁποίας καὶ τὸ
κλίμα καὶ τὸ ἔδαφος εἶναι ἰδιαίτερος
εὐνοϊκὰ διὰ τὴν ἀμπελουργίαν. Ἐν
τούτοις ἡ χώρα μας δὲν παράγει
ἐτησίως παρὰ 1.000.000 καὶ κατὰ
τὰ πλέον εὐτυχῇ καὶ παραγωγικὰ
ἔτη 2.000.000 ἑκατόλιτρα οἴνου, ἐνῶ
ἡ Γαλλία π. χ. παράγει μέχρι
60.000.000 ἑκατόλιτρα κατ' ἔτος,
ἡ Ἰταλία περὶ τὰ 45.000.000, ἡ
Ἰσπανία 26.000.000, ἡ Οὐγγαρία
καὶ ἡ Γιουγκοσλαβία 3—4 ἑκατομύ-
ρια ἑκάστη, ἡ Ρουμανία 6 ἑκα-
τομ. ἑκατόλιτρα. Εἰς τὴν Γαλλίαν
τὰ 3,1% τῆς ὅλης ἐπιφανείας τῆς
χώρας καταλαμβάνονται ὑπὸ τῆς ἀμ-
πέλου, εἰς Ρουμανίαν τὸ 1,4%, εἰς
Οὐγγαρίαν τὸ 1%, εἰς Αὐστρίαν
τὰ 0,8% καὶ εἰς Βουλγαρίαν μόνον
τὰ 0,6%, ἂν καὶ τὸ κλίμα καὶ τὸ
ἔδαφος τῆς χώρας μας εἶναι γενικῶς
πολὺ εὐνοϊκώτερα διὰ τὴν καλλιέρ-
γειαν τῆς ἀμπέλου ἀπὸ τὸ κλίμα
καὶ τὸ ἔδαφος τῶν ἄνω χωρῶν. Αἱ
προσῆλτοι πλευραὶ μὲ τὸ γόνιμον
ἔδαφος, ἀφθονοῦν.

Εἶναι ἀληθές ὅτι ἄλλοτε, πρὸ τῆς
ἐμφανίσεως τῆς φυλλοξήρας, ἡ ἀμ-
πελος καλλιεργεῖτο πολὺ περισσότε-
ρον ἀπὸ τὴν Βουλγαρίαν. Ἡ
φυλλοξήρα, εἰσαχθεῖσα ἐξ Ἀμερικῆς,
ἔκαμε τὴν πρώτην τῆς ἐμφάνισιν εἰς
τὴν χώραν μας τῷ 1886. Ἀλλὰ τὸ
1894 ἀκόμη αἱ ἀμπελοι κατεῖχον
ἑκτασιν 101,051 ἑκταρίων. Ἐφ' ὅσον
αἱ ἐκ τῆς φυλλοξήρας καταστροφαὶ
μετεδίδοντο περισσώτερον, ἡ καλ-
λιεργουμένη ἑκτασις περιορίζετο.
Οὕτω τῷ 1920, ἡ ἀμπελος, δὲν κα-
τελάμβανε πλέον παρὰ 44,254 ἑκ-
τάρια.

Ἀλλὰ χάρις εἰς τὴν ἐνεργητικό-
τητα τῶν καλλιεργητῶν μας, ὀλίγον
κατ' ὀλίγον, ἀντεκατεστάθησαν αἱ
ἀσθενεῖς ρίζαι δι' ἀμερικανικῶν, αἱ
ὁποῖαι δὲν προσβάλλονται ἀπὸ τὴν
φυλλοξήραν, καὶ τοῦτο ἐπέτρεψε ν'
αὐξάνεται προοδευτικῶς κατ' ἔτος ἡ
καλλιεργουμένη ἐπιφάνεια, ὅπως φαί-
νεται καὶ ἐκ τοῦ κάτωθι πίνακος:

Ἔτη	Ἑκτασις κατεχομένη ὑπὸ ἀμπέλων ἐν Βουλγαρίᾳ (εἰς ἑκτάρια)
1920	44.254
1921	45.050
1922	48.317

Ἔτη	Ἑκτασις κατεχομένη ὑπὸ ἀμπέλων ἐν Βουλγαρίᾳ (εἰς ἑκτάρια)
1923	56.423
1924	63.168
1925	68.046
1926	73.027
1927	77.041
1928	79.491
1929	80.392

Κατὰ τὸ 1930 ἡ ἑκτασις αὕτη ηὐ-
ξήθη εἰσέτι—τὴν παρελθούσαν ἄνοι-
ξιν—κατὰ 2.000 ἑκτ. διότι οἱ χωρι-
κοὶ μας ἐξακολουθοῦν νὰ φυτεύουν
κατ' ἔτος νέας ἀμπέλους.

Ποῦ μᾶς φέρεي ἡ διαρκὴς αὕτη
αὔξησης τῆς ὑπὸ τῆς ἀμπέλου κατε-
χομένης ἐκτάσεως; Ἀπὸ αὐτῆς τῆς
ἀπόψεως τὸ παρελθὸν ἔτος ὑπῆρξεν
εὐνοϊκόν, διότι οἱ παραχθέντες ἐν
Βουλγαρίᾳ οἶνοι, κατὰ τὸ 1929 ἐπω-
λήθησαν μέχρι σήμερον σχεδὸν ὅλοι
ἐντὸς τῆς χώρας. Ἀλλ' εἶναι γνω-
στὸν ὅτι ὁ πληθυσμὸς μας, συντε-
τριμμένος ἐκ τῶν πελωρίων βαρῶν,
ἄτινα ἐπεβλήθησαν διὰ τῶν Συνθη-
κῶν εἰς τὴν Βουλγαρίαν, δὲν δύνα-
ται ἐτησίως νὰ καταναλώσῃ πλέον
τῶν 800.000 — 1.000.000 ἑκατολ.
οἴνου. Θὰ πρέπει λοιπὸν νὰ εὐρε-
θοῦν ἀγοραὶ πρὸς κατανάλωσιν,
κατὰ τὰ ἔτη τῆς μεγάλης παραγω-
γῆς, 400.000 — 600.000 ἑκατολ.
βουλγαρικῶν οἴνων.

Ἐποτάθη ἡ ἐξαγωγή τῶν περισ-
σευμάτων τῶν οἴνων μας. Αἱ περι-
στάσεις ὅμως δὲν εἶναι διόλου εὐνοϊ-
καὶ διὰ τὸ «πλασάρισμά» των.

Ὑπενθυμίζομεν, ὅτι αἱ κυριώτεραι
χωραὶ, εἰσαγωγῆς οἴνων ἐν Εὐρώπῃ,
εἶναι ἡ Γερμανία, ἡ Αὐστρία καὶ ἡ
Ἑλβετία, διότι εἰς Πολωνίαν, Τσε-
χοσλοβακίαν καὶ Βέλγιον καταναλί-
σκεται κυρίως ζύθος καὶ τῶν ξένων
κρασιῶν ἐμποδίζεται ἡ εἰσαγωγή διὰ
πελωρίων τελωνιακῶν δασμῶν. Ἀλλ'
ἡ Γερμανία μόνη εἰσάγει 1.000.000
ἐτησίως ἑκατόλιτρα ξένων οἴνων, τοὺς
ὁποίους καταναλίσκει ὡς οἶνον, ὡς
ἐπίσης καὶ 18.000.000 λίτρας διὰ
τὴν ἀπόσταξιν καὶ 2.500.000 λίτρας
τὰς ὁποίας μεταβάλλει εἰς ξυδι. Ἡ
Αὐστρία, ἡ Ἑλβετία καὶ ἡ Αἴγυ-
πτος εἰσάγουν ἐτησίως καὶ οἱ τρεῖς
μαζύ, περὶ τὰς 70.000.000 λί-
τρας ξένων οἴνων. Δὲν δυνάμεθα
ὅμως νὰ ὑπολογίσωμεν ἐπ' αὐτῶν
τῶν χωρῶν, διότι ἄλλοι μεγάλοι

παραγωγεῖς οἴνου, ὅπως ἡ Ἰσπανία,
ἡ Ἰταλία καὶ ἡ Ἑλλάς (δὲν ἀναφέ-
ρομεν τὴν Γαλλίαν, ἡ ὁποία κατὰ
τὸ ἔτος τοῦτο εἶχεν ἑλλειμμα εἰς τὴν
συγκομιδὴν τῆς) πρὸ πολλοῦ ἔχουν
ὀργανώσει τὴν ἀσφαλῆ ἐξαγωγὴν
τῶν οἴνων των. Ἡ Ἑλλάς π.χ.
χώρα ὀρεινὴ, ὑποχρεωμένη νὰ
εἰσάγῃ ἐκ τοῦ ἑξωτερικοῦ τὸν
σίτον τῆς, ὑποχρεοῦται μὲ ὁποιο-
δήποτε μέσον νὰ «πλασάρῃ» τοὺς
οἴνους τῆς. Οὕτω ἐπώλησε κατὰ τὰ
τελευταῖα ἔτη τοὺς οἴνους τῆς εἰς
Τεργέστην franco, 6 λέβα τὴν λί-
τραν, ἐνῶ μέσα εἰς τὴν Βουλγαρίαν
καὶ τὰ κατώτερα ἀκόμη κρασιά δὲν
εἶναι δυνατόν νὰ πωληθοῦν εἰς αὐ-
τὴν τὴν τιμὴν. Παρατηροῦμεν ἐπίσης,
ὅτι ἡ ἐξαγωγή τῶν βουλγαρικῶν οἴ-
νων ἔπαισε σχεδὸν κατὰ τὰ τελευταῖα
αὐτὰ ἔτη, ἀφοῦ ἐνῶ τὸ 1927 ἐξήχθη-
σαν ἐκ Βουλγαρίας περὶ τὰ 3.000.000
τίτραι οἴνων καὶ τὸ 1925 περὶ τὰ
5.000.000 λίτραι, τὸ 1929 ἡ ἐξα-
γωγή μας περιορίσθη εἰς 300.000
περίπου λίτρας καὶ τὸ 1930 μέχρι
τοῦ νέου τρύγου δὲν ὑπῆρξε σχεδὸν
καθόλου. Βασίζομενοι εἰς τοὺς ἀ-
ριθμοὺς αὐτοὺς, δυνάμεθα νὰ φθά-
σωμεν εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι οἱ
καλλιεργηταὶ μας δὲν θὰ ἔπρεπε νὰ
αὐξάνουν κατ' ἔτος τὴν ὑπὸ τῶν ἀμ-
πέλων κατεχομένην ἐν Βουλγαρίᾳ ἐ-
πιφάνειαν. Ἀλλὰ τὸ συμπέρασμα
τοῦτο δὲν θὰ ἦτο ἀληθές.

Πράγματι, ἐνῶ ἡ ἐξαγωγή μας
εἰς οἴνους, αἰσθητικῶς ἡλαττώθη,
κατὰ τὰ τελευταῖα αὐτὰ ἔτη, τοῦναν-
τίον ἡ ἐξαγωγή τῶν θανμασιῶν νω-
πῶν σταφυλῶν μας ηὐξήθη κατα-
πληκτικῶς.

Οὕτω ἐνῶ τὸ πρῶτον ἔτος τῆς ἐξα-
γωγῆς μας, τὸ 1926, ἐξηγάγομεν
155.000 χιλιόγρ., τὸ 1927 ὁ ἀριθ-
μὸς οὗτος ἀνῆλθεν εἰς 640.000
χιλιόγρ., τὸ 1927 εἰς 984.000
χιλιόγρ. καὶ τὸ 1929 ἡ ἐξαγωγή
τῶν νωπῶν μας σταφυλῶν ὑπερέβη
τὰ 2.000.000 χιλιόγρ. Διὰ τὸ τρέ-
χον ἔτος 1930 δὲν ἔχομεν ἀκό-
μη ὁριστικοὺς ἀριθμοὺς, δυνά-
μεθα ἐν τούτοις νὰ εἰπώμεν ἀπὸ
τώρα, ὅτι κατὰ τὸ ἔτος αὐτὸ αἱ στα-
φυλαὶ μας κατέκτησαν τὰς ἀγορὰς
τῆς Γερμανίας. Τὸ γεγονός ὅτι εἰς τὴν
Αὐστρίαν (εἰς Βιέννην) ἡ τιμὴ τῆς
πωλήσεως των ἔπαισε ἐφέτος, τοῦτο
ὀφείλεται ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν
ἀμέλειαν μερικῶν ἐξαγωγέων μας,
οἱ ὁποῖοι ἔστειλαν ἐνωρὶς ἄωρα
σταφύλια, πράσινα καὶ ὑγρά, συλ-
λεγέντα κατὰ τὰς βροχὰς καὶ τὰ

ὅποια δι' αὐτὸν τὸν λόγον κατεστράφησαν καθ' ὁδόν. Οὕτω, τὸ πρᾶγμα εἶναι πλέον ἀπλῶς ζήτημα καλῆς συσκευῆς, ἐμφανίσεως καὶ ἐμπορικῆς ἐντιμότητος ἐκ μέρους τῶν ἐξαγωγέων τῶν σταφυλῶν μας, διότι ἡ ἀνωτέρα ποιότης τῶν νωπῶν μας σταφυλῶν θὰ τοὺς ἀσφαλίσῃ πάντοτε τιμητικὴν θέσιν τόσον ἐν Γερμανίᾳ καὶ Αὐστρίᾳ ὅσον καὶ ἀλλοῦ.

Ἡ λύσις λοιπὸν δὲν ἔγκειται εἰς τὸ νὰ παύσωμεν νὰ φυτεύωμεν κατ' ἔτος νέας ἀμπέλους, ἀλλ' εἰς τὸ νὰ φυτεύωμεν μετὰ προσοχῆς καὶ κατόπιν ἐκλογῆς.

Οὕτω, αἱ σταφυλαί μας, τώρα, φθάνουν εἰς τὴν Κεντρικὴν Εὐρώπην, πολὺ ἀργότερα ἀπὸ τὰς προηγουμένας ἰσπανικὰς καὶ ἰταλικὰς σταφυλὰς.

Ὁ χρόνος μας τῆς προμηθείας σταφυλῶν εἶναι πολὺ σύντομος, δι' αὐτὸ πρέπει νὰ φυτεύωμεν εἰς τὴν Βουλγαρίαν εἶδη **πρώϊμα** καὶ **δύψιμα** διὰ νὰ ἔχωμεν δύο συγκομιδὰς, ὅπως κáμνουν αἱ συναγωνισταί μας.

Ὑπὸ τὰς συνθήκας αὐτὰς θὰ ἡδυνάμεθα ν' αὐξήσωμεν καταπληκτικὰ, τοὐλάχιστον νὰ τριπλασιάσωμεν, τὴν ἐξαγωγὴν τῶν νωπῶν μας σταφυλῶν εἰς τὴν Κεντρικὴν Εὐρώπην (Γερμανίαν, Αὐστρίαν, Τσεχοσλοβακίαν, Ἑλβετίαν, Πολωνίαν κλπ.). Ὅσον διὰ τὰς σταφυλὰς, τὰς προοριζομένας διὰ τὴν κατασκευὴν τοῦ οἴνου, δυνάμεθα ἐπίσης νὰ ἐξακολουθοῦμεν νὰ τὰς φυτεύωμεν. Ἀλλ' ἐκλέγοντες προσεκτικώτερα, τὰ καλλίτερα εἶδη ἐξ αὐτῶν καὶ τὰ κατάλληλα ἐδάφη.

Ὑπὸ τοιοῦτους ὁρους δυνάμεθα ἀνεπιφυλάκτως νὰ συμβουλευώμεν εἰς τοὺς καλλιεργητάς μας νὰ ἐξακολουθήσουν νὰ ἐπιδίδωνται εἰς τὴν καλλιέργειαν τῆς ἀμπέλου, καλλιτερεύοντας διαρκῶς τὰ μέσα τῆς καλλιεργείας, συμφώνως πρὸς τὰς ἀπαιτήσεις τῆς νεωτέρας ἐπιστήμης.

Σόφια, Νοέμβριος

ΣΟΦΙΑΝΟΣ

ΚΩΣΤΑΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΟΔΟΝΤΟΓΙΑΤΡΟΣ

ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΥΧΟΣ

ΕΘΝΙΚΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ

Δέχεται 9-1 π. μ. 3-8 μ. μ.

ΓΛΑΣΤΩΝΟΣ 5Γ

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟΝ ΡΙΤΖ

ΕΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

Πλατεῖα Ἑλευθερίας — Παρὰ τὴν Προκυμαίαν

Διευθύνται. **ΑΔΕΛΦΟΙ Δ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ**

Τελεφ. 13.05

Καινούργης πολυτελῆς ἐπίπλωσις

Δωμάτια εὐάερα, εὐήλια, μετὰ λουτροῦ

Θερμὸν καὶ ψυχρὸν ὕδωρ εἰς κάθε δωμάτιον

Κεντρικὴ θέρμανσις

Ἀσανσὲρ

Θέσις κεντρικὴ

Ὑπηρεσία πρὸς τοὺς

Αὐτὰ εἶναι τὰ προσόντα τοῦ μοναδικοῦ αὐτοῦ ξενοδοχείου τῆς Θεσσαλονίκης.

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

Τὰ Δημοτικά τῆς Θεσσαλονίκης

Εἵμεθα εἰς τὰ πρόθυρα τῶν δημοτικῶν ἐκλογῶν Θεσσαλονίκης.

Οἱ δημῶται τῆς ἐπανελημμένα ἔλαβαν γνῶσιν τί κοστίζει εἰς μίαν πόλιν ἡ ἀνικανότης, ἡ ἀδιαφορία καὶ ἡ διασπάθισις τοῦ χρημάτων ἀπὸ τὴν Δημοτικὴ Ἀρχή.

Ἄν κρίνωμεν ὅμως ἀπὸ τὴν τελευταία ἀποτυχία τῆς συννενοήσεως διὰ τὴν ἀνάδειξιν κοινῶν ὑποψηφίου Δημοτικοῦ ἀρχόντος ἱκανοῦ, χρηστοῦ, τοῦ ἀρίστου, μὲ πικρίαν διαπιστώνωμεν, ὅτι δὲν ἐσωφρόνισαν τοὺς Θεσσαλονικεῖς τὰ τελευταῖα παθήματα. Εἰς τὴν προσωπικὴ κομματικὴ διαμάχῃ, εἰς τὴν ἰδιατελείᾳ ἐθυσιάσθη καὶ πάλιν ἓνα ἀγαθό, τοῦ ὁποῦν θὰ ἦταν σωτηρία καὶ εὐεργετικὴ ἡ ἐπίδρασις καὶ ἀποτελεσματικότης. Ἐγεί τόσες! ἀνάγκες ἡ δευτέρα αὐτῇ πρωτεύουσα τοῦ τόπου. Ποιὸς φταίει ὅμως ἂν δὲν εἶνε κυρία τοῦ οἴκου τῆς διὰ τὴν ἐπίλυσιν τῶν οὐσιωδестέρων προβλημάτων τῆς, τοῦ φωτισμοῦ, τῆς ὑδρεύσεως, τῆς συγκοινωνίας πού διέφυγαν ὅπ' τὴν δικαιοδοσίαν τῆς; Ἄν καὶ λίγο ἀργά δὲν κρίνομε ἀσκοπον νὰ συστήσωμε, ὁ ἴδιος, ὁ λαός, χειραφετημένος ἀπὸ τοὺς πολιτικούς του Μέντορας κατὰ τὸ δυνατόν, νὰ ἐξαρθῇ εἰς τὸ ὕψος τῶν περιστάσεων καὶ νὰ δώσῃ τὴν ψήφον του εἰς τὸν ἄνθρωπο ἐκεῖνον, τὸν τίμιον, τὸν ἐνεργητικόν, πού θὰ νοικοκυρέψῃ τὴν πόλιν. Ἐτοίμονό θὰ καταστῇ δυνατόν νὰ γίνῃ ἡ Θεσσαλονίκη μὴ συγχρονισμένη πόλις καὶ ν' ἀποκτήσῃ ὅλα τὰ μέσα πού θὰ κάνουν ἀνετώτερα τὴ ζωὴν πρὸ πάντων τοῦ ἐργαζομένου λαοῦ εἰς τὸν ὁποῖον καὶ περισσότερον ἐπιπίπτουν αἱ συνέπειαι τῆς ἐγκληματικῆς παραμελησεώς τῆς.

Ἡ Ἐκατονταετηρὶς εἰς τὴν Μακεδονίαν

Εἰχαν λοιπὸν καὶ εἰς τὴς σπουδαιότερας πόλεις τῆς Μακεδονίας αἱ ἑορταὶ τῆς Ἑθνικῆς Ἐκατονταετηρίδος. Καὶ εἰς μὲν τὴν Θεσσαλονίκην τὸ πλῆθος τοῦ λαοῦ καὶ τῶν ἐντοπίων ἀρχῶν ὡς καὶ ἡ παρουσία δύο ὑπουργῶν, ἐκ τῶν ὁποίων ὁ εἰς Θεσσαλονικεὺς, ἐκάλυπταν τὴν γενικώτερον ἀπουσία τῆς Κυβερνήσεως. Ἄλλ' εἰς τὰς ἄλλας πόλεις οἱ Μακεδόνες ἐώρτασαν ἐνθουσιωδῶς μὲν, ἀλλ' ὑπὸ ἐπίσημον ἐχειμύθειαν. Ἐκεῖνο δὲ πού κυρίως πρέπει νὰ τονίσωμεν εἶνε ὅτι μὲ τὸν ἴδιον τρόπον ἐωρτάσθη ἡ Ἐκατονταετηρὶς καὶ εἰς τὴν Νιάουσαν, ἡ ὁποία διὰ τὴν βορείαν Ἑλλάδα εἶνε ἄλλο Μεσολόγγι. Οἱ Νιαουστινοὶ ἔχουν μεγάλην εὐθύνην, ἃν δὲν ἐκάλεσαν τὴν Κυβέρνησιν καὶ τὸν κ. Πρόεδρον αὐτῆς νὰ παρευρεθῶν κατὰ τὸν ἑορτασμόν. Εἶχαν δικαίωμα καὶ καθήκον νὰ κάμουν αὐτὸ καὶ θὰ εἶχαν νὰ ὠφεληθοῦν πολλὰ ἀπὸ τὴν παρουσίαν πρὸ πάντων τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ, ὁ ὁποῖος θὰ εἶχεν ἄνετον εὐκαιρίαν νὰ μελετήσῃ τὰ ἐπιτόπια ζητήματα, πού εἶνε συγχρόνως μεγάλα ζητήματα καὶ τοῦ κράτους. Ἀφοῦ τόσες φορές ἐματαιώθη ἡ ἀναγγελθεῖσα ἐπίσκεψις τῆς δυτικῆς καὶ βορείου Μακεδονίας ὑπὸ τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως, ὁ ὁποῖος δεικνύει ἰδιαίτερον στοργὴν πρὸς αὐτὰς τὰς ἑορτάς—ἀπροόπτως μετέβη καὶ εἰς Τρίπολιν καὶ εἰς Κρήτην—οἱ Μακεδόνες ἔχασαν σπανίαν εὐκαιρίαν νὰ προκαλέσουν ἐπὶ τῆς Μακεδονίας τὴν προσοχὴν καὶ τῆς Κυβερνήσεως καὶ τοῦ ἔθνους.

Αἱ ἀλβανικαὶ ἐκδηλώσεις

Με εὐλικρινὴ χαρὰν ἐδιαβάσαμεν τὰς δηλώσεις τοῦ κ. Νάτση ἀνωτάτου κρατικοῦ λειτουργοῦ τῆς γείτονος Ἀλβανίας, ὁ ὁποῖος εἰς ἐπαρχικῇ ἐφημερίδᾳ τονίζων τὴν κοινότητα τῶν συμφερόντων καὶ τὴν συγγενὴ καταγωγὴν τῶν δύο λαῶν ὁμιλεῖ μὲ ἐνθουσιασμόν διὰ μίαν μεγαλυτέραν προσέγγισιν, μέλλουσας σπουδαίως νὰ ἐξυπηρετήσῃ τὰ δύο ὅμορα ἔθνη.

Τὸ ἐνδιαφέρον ἐξ ἄλλου τοῦ Βασιλέως Ζώγου, ὁ ὁποῖος ἐδέχθη ἀμέσως εἰς Ἀκρόπολιν τὴν ἀλβανικὴν ἀντιπροσωπείαν τῆς Βαλκανικῆς Διασκέψεως, ὑποδηλοῖ καὶ τὴν σπουδαίον

τῆτα, τὴν ἀποδιδόμενην παρὰ τῶν ὑπευθύνων ἀλβανικῶν κύκλων διὰ τὴν συνεννόησιν μὲ ὅλους τοὺς Βαλκανικοὺς λαοὺς ἰδίᾳ δὲ μὲ τὴν χώραν μας.

Τέλος ἡ πληροφορία ὅτι ἀπονέμεται χάρις εἰς τοὺς καταδικασθέντας διὰ προπαγανδιστικὰς δῆθεν ἐνεργείας, προφανῶς ἐκ παρεξηγήσεως, Ἑλλήνας διδασκάλους τῆς βορείου Ἡπείρου εἶνε ἐνδεικτικὴ τῆς μεταστροφῆς τῶν διαθέσεων τῶν γειτόνων μας, οἱ ὁποῖοι κατενόησαν ἐπὶ τέλους τὴν εὐλικρινείαν τῶν ἐλληνικῶν πολιτικῶν κύκλων καὶ τὴν πραγματικὴν ἀνυπόκριτον ἐπιθυμίαν ὅλων μας διὰ μίαν φιλικὴν συνεννόησιν καὶ στενὴν συνεργασίαν ἐπὶ τοῦ πολιτικοῦ καὶ οἰκονομικοῦ ἀκόμῃ πεδίου, δεδομένου μάλιστα, ὅτι διὰ τὸ τελευταῖον συντρέχει καὶ κοινὸν συμφέρον.

Ἡμεῖς, ἀπὸ τῆς ἀρχῆς κηρυχθέντες ὑπὲρ τῆς προσεγγίσεως καὶ ἐργαζόμενοι διὰ τὸ ριζοβόλημα τῆς ὠραίας ἀτῆς ἰδέας, εἵμεθα εὐτυχεῖς διαπιστώνωντες τὴν πρὸσδον τῶν νέων ἰδεῶν, τῆς φιλικῆς συμβιώσεως καὶ συνεργασίας τῶν ὁμόρων καὶ γενικῶς τῶν Βαλκανικῶν λαῶν.

Τὰ ἀνατρεπτικὰ κινήματα

Οἱ διάφοροι στρατιωτικοὶ παράγοντες καὶ οἱ πολιτικοὶ σύμβουλοι τῶν πρέπει ἐπὶ τέλους νὰ ἐννοήσουν, ὅτι δὲν εἶνε δυνατόν πλέον νὰ ἐμπαίζουν τὸν ἐλληνικὸν λαὸν μὲ τὰ ἀνόητα δονκιχωτικά κινήματα. Μᾶς ἀρκοῦν αἱ τόσες συμφορὲς καὶ δυστυχίαι πού τὰ διάφορα πολεμικά γεγονότα τῆς τελευταίας ἐποχῆς ἐπεσώρευσαν εἰς τὰ κεφάλια μας. Διὰ λοιπὸν δὲν μᾶς ἀφίνουν νὰ ἡσυχάσωμεν;

Νομίζομεν ὅμως ὅτι καὶ ἡ κυβερνήσις δὲν πρέπει νὰ εἶνε ἀνεκτικὴ οὔτε νὰ ἀφίσῃ τοὺς ταραχίας χωρὶς τὴν πρέπουσαν καὶ αὐστηρὰν τιμωρίαν πρὸς παραδειγματισμόν.

Ἡ Ἐχορὴ τῶν Πολιτικῶν Ἐπιστημῶν

Με ἐνθουσιασμόν χαιρετίζομεν τὴν ἑναρξιν τῶν ἐργασιῶν τῆς Σχολῆς τῶν Πολιτικῶν Ἐπιστημῶν, ἐνός δημιουργικοῦ ἔργου τοῦ παλαιμάχου κ. Φραγκοῦδῃ, γνωστοῦ διὰ τοὺς ἰδεολογικοὺς ἀγῶνάς του.

Ἀπὸ ὅσα ἐλέχθησαν κατὰ τὰ πανηγυρικὰ ἐγκαίνια ἀπὸ τὸν κ. Φραγκοῦδῃν, Πρόεδρον τῆς Ἑταιρείας «Ἀναγέννησις» συνάγεται, ὅτι κύριος σκοπὸς τῆς Σχολῆς εἶνε ἡ δημιουργία ἠθικῶν καὶ μορφωμένων στελεχῶν τῆς ἰθνηοῦς τάξεως.

Σημειωτέον, ὅτι θὰ διδάξουν πολλοὶ καθηγηταὶ τοῦ Πανεπιστημίου, τῆς Ἀνωτάτης Σχολῆς Ἐμπορικῶν καὶ Οἰκονομικῶν σπουδῶν, τοῦ Πολυτεχνείου, καὶ ἱκανοὶ νέοι ἐσχάτως ἐπιστρέψαντες ἀπὸ τὸ ἐξωτερικόν μετὰ λαμπρὰς σπουδᾶς, νέοι παρέχοντες ὅλα τὰ ἐγγύγνα μιᾶς ἐπιτυχούς δρασσεως.

Παρακολουθοῦμεν μὲ ἰδιαίτεραν συμπάθειαν τὴν ὠραίαν αὐτὴν προσπάθειαν καὶ ἐυχόμεθα εἰς τοὺς μοχλοῦντας δι' αὐτὴν πλήρη ἐπιτυχίαν.

Τὰ νέα μουσεῖα

Μεγάλῃ εὐγνωμοσύνῃ καὶ ἐξαιρετικῇ τιμῇ ὀφείλεται εἰς τὸν Ὑπουργὸν τῆς Παιδείας κ. Γ. Παπανδρέου διὰ τὴν ὠραίαν του ἰδέαν νὰ συστήσῃ εἰς πολλὰ ἐνδιαφέροντα ἐπαρχικὰ κέντρα μουσεῖα. Ἀκόμῃ δὲ περισσότερον ἀξιέπαινος εἶνε ὁ ἰδιεὸς αὐτοῦς ὑπουργὸς διότι δὲν θέλει τὰ ὑπὸ ἴδρυσιν ἐπαρχικὰ μουσεῖα ἀποθῆκας διὰ τὴν στέγασιν σκονισμένων ἀρχαιοτήτων ἀλλὰ κέντρα πνευματικά, πού θὰ συγκεντρώνουν ὅλην τὴν σχετικὴν κίνησιν τοῦ τόπου καὶ κάθε καλὴν προσπάθειαν εἰς τὸ σημεῖον αὐτό.

Εἰς τὸ ὠραῖον αὐτὸ κήρυγμα τοῦ κ. Παπανδρέου αἱ ἐπαρχίαι δὲν ἔμειναν ἀσυκίνητες. Ἐκινήθησαν καὶ πρωτοστατούντων τῶν δημοτικῶν ἀρχόντων ἐψηφισαν κοινῶς ἀρκετὰ σοβαρά, τὰ ὁποῖα θὰ ἀποτελέσουν τὸν οἰκονομικὸν πυρῆνα τῆς κινήσεως διὰ τὴν ἴδρυσιν τῶν νέων μουσείων μας πού θὰ συγκεντρῶσουν, ὅτι ἐνδιαφέρον ἔχει καθε τόπος ἀπὸ τὸ παρελθὸν καὶ τὸ παρὸν.

Ο ΝΟΤΙΟΣΛΑΥΉΚΟΣ ΟΡΙΖΩΝ

ΤΑ ΡΕΟΝΤΑ ΥΔΑΤΑ ΤΗΣ ΓΙΟΥΓΚΟΣΛΑΥΉΑΣ

Τοῦ ἐν Βελιγραδίῳ συνεργάτου μας. κ. Κ. ΚΡΟΤΣΗ

Τὰ εὐφορώτερα γεωργικά διαμερίσματα καὶ πλούσιαι δασώδεις ἐκτάσεις τῆς Γιουγκοσλαυῖας διασχίζονται ὑπὸ τῶν μεγαλυτέρων ποταμῶν τῆς νοτιοανατολικῆς Εὐρώπης, οἱ ὅποιοι μετὰ τῶν καταρρακτῶν, τῶν λιμνῶν καὶ τῶν διωρύγων, ἀποτελοῦν πελωρίαν ἀλλὰ πλημμελῶς μόνον μέχρι τοῦδε ἐκμεταλλευθεῖσαν, πλουτοφόρον πηγὴν. Ἐκβάλλουσαι εἰς τρεῖς θαλάσσας, δι' ὧν διέρχεται τὸ μέγα ὑπερπόντιον ἐμπόριον καὶ ἡ διεθνὴς συγκοινωνία, αἱ ὑδάτιναι αὗται ἀρτηρίαι εἶναι πρωτίστως ἐν σημαντικώτατον ὅσον καὶ εὐθυνώτατον μετακομιστικὸν στοιχεῖον διὰ τὸ διεθνὲς καὶ τὸ ἐθνικὸν ἐμπόριον, τὴν ἐγγώριον βιομηχανίαν, τὰ γεωργικά, ὀρυκτὰ κ. ἄ. προϊόντα τῆς Γιουγκοσλαυῖας. Ἀξιοσημείωτος εἶναι ἐπίσης ἡ ἰχθυολογία, ἥτις διεξάγεται εἰς ὅλους σχεδὸν τοὺς ποταμοὺς καὶ εἰς τὰς μεγάλας λίμνας τῆς Νοτίου Σερβίας, τῆς Ἀχρίδος, Πρέσπας, Δοϊράνης καὶ τῆς λίμνης τοῦ Σκουτάρεως. Ἐπὶ τοῦ παρόντος, τοῦλάχιστον, ἡ σημασία τῶν ρεόντων ὑδάτων τῆς Γιουγκοσλαυῖας ἔγκειται ὀλιγότερον εἰς τὴν χρησιμοποίησιν των διὰ ὑδροηλεκτρικοὺς σκοποὺς, μολοντότι ἡ ἐκμετάλλευσίς τοῦ «λευκοῦ ἀνθρακος», προσφερόμενου ὑπὸ τῆς φύσεως ἐν μεγάλῃ ἀφθονίᾳ, θὰ ἠδύνατο νὰ ἐξασφαλίσῃ εἰς τὴν χώραν ἀνυπολόγιστα ὠφέλη καὶ μείζονα εὐημερίαν εἰς τοὺς κατοίκους τῆς.

Τὸ σύστημα τοῦ «Κυανοῦ Δουνάβεως», τὸ καὶ σημαντικώτερον, καὶ οἱ ἐκβάλλοντες εἰς τὴν Ἀδριατικὴν καὶ εἰς τὸν Αἰγαῖον ποταμοὶ ἀποτελοῦν—ἐντὸς τῶν συνόρων πάντοτε τῆς Γιουγκοσλαυῖας—ὕδατινους ἀρτηρίας συνολικοῦ μήκους 20.860 χιλμ. (εἰς τὸν ἀριθμὸν τοῦτον δὲν περιλαμβάνονται ρυάκια καὶ ποταμοὶ μήκους ἐλάσσονος τῶν 10 χιλμ.) καὶ ὑδατίνην ἐπιφάνειαν 312, 9 τ. χιλμ. Ἡ φύσις τῶν ρεόντων ὑδάτων ὡς καὶ αἱ ἐδαφικαὶ ἀνωμαλίαι καὶ πλεῖστα ἄλλα αἷτια, ἔχουν ὡς συνέπειαν νὰ περιορίσουν τὸ μήκος τοῦ ὑδατίνου δικτύου, τοῦ χρησιμοποιουμένου διὰ μίαν σφοδρωτέραν πῶς συγκοινωνίαν εἰς τὸ ἐν τέταρτον τοῦ συνολικοῦ τοῦ μήκους. Ἐκ τούτου πάλιν μόνον 2.120 χιλμ. χρησιμοποιοῦνται ὑπὸ τῆς μεγάλης ποταμοπολείας, ἐνθ' 2.460 χιλμ. ἐξυπηρετοῦν κυρίως τὴν πλωτὴν ξυλείαν καὶ τὴν διὰ σχεδιῶν συγκοινωνίαν. Καὶ ὑπὸ τοιούτους ἀκόμη περιορισμοὺς ἀποβαίνουν οἱ ποταμοὶ τῆς Γιουγκοσλαυῖας

—ὡς θὰ ἐκθέσωμεν κατωτέρω—κολοσσιαίαν πηγὴν πλούτου καὶ ζωτικώτατον στοιχεῖον διὰ τοὺς παραγωγικοὺς κλάδους τῆς χώρας. Δὲν θ' ἀναφέρωμεν ἐδῶ τὴν γραφικότητα καὶ τὸ φυσικὸν μεγαλεῖόν των ἢ τὴν ἀξίαν των διὰ τὸν τουρισμόν.

Προσθέτομεν μερικοὺς ἀριθμοὺς σχετικῶς μὲ τὸ πλωτὸν δίκτυον. Αἱ σπουδαιότεραι πλωταὶ συγκοινωνικαὶ ἀρτηρίαι εἶναι ὁ Δούναβις (680 χιλμ.), ὁ Τίσακ (199 χιλμ.), καὶ ὁ Δραῦς ἀπὸ τὸ Τερεζίνο Πόλιε μέχρι τῶν ἐκβολῶν του (151 χιλμ.). Οἱ τρεῖς οὗτοι ποταμοὶ ὑπάγονται εἰς τὸ διεθνὲς συγκοινωνιακὸν δίκτυον, τὸ ὁποῖον—ὡς γνωστὸν—ἐπιτηρεῖ ἡ ὑπὸ τῆς Συνθήκης τῶν Βερσαλλιών συσταθεῖσα Διεθνὴς Ἐπιτροπὴ τοῦ Δουνάβεως. Ἔπονται οἱ ἐθνικοὶ Γιουγκοσλαυικοὶ ποταμοὶ: ὁ Σάβος (μετὰ τινων τῶν πλωτῶν παραποτάμων του), ἀπὸ τὸ Σίσακ (742 χιλμ.), Νερέτβα ἐκβάλλων εἰς τὴν Ἀδριατικὴν (21 χιλμ.), ὁ Τάμις καὶ ὁ Μοράβας (16 χιλμ. ἕκαστος).

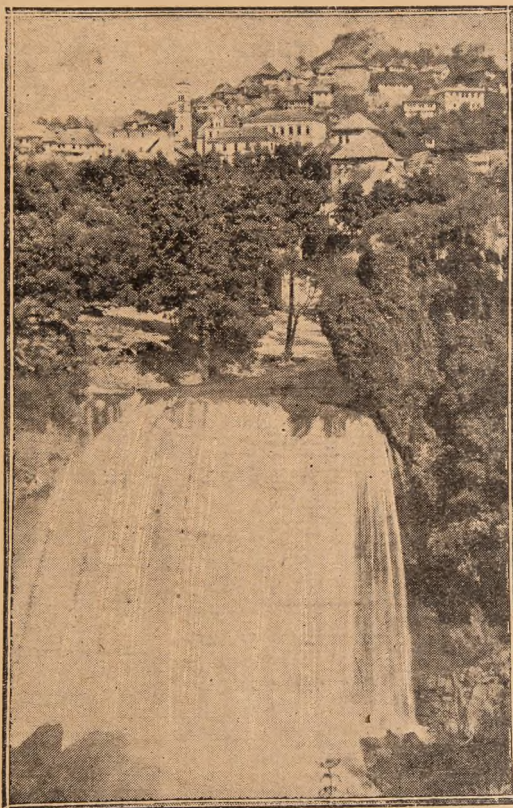
Τὸ δίκτυον τῶν πλωτῶν ποταμῶν συμπληροῦται διὰ μεγάλων διωρύγων. Οὕτω συνδέεται ὁ Δούναβις μὲ τὸν Τίσαν διὰ τῆς διώρυγος τοῦ Βασιλέως Πέτρου καὶ τῆς διώρυγος τοῦ Διαδόχου Ἀλεξάνδρου (202 χιλμ.), αἱ ὁποῖαι διασχίζουσι διαγωνίως τὴν Βοηβοδίαν, τὸν σιτοβολῶνα τῆς Γιουγκοσλαυῖας. Αἱ δύο αὗται διώρυγες εὐρίσκονται σχεδὸν ἐξ ὁλοκλήρου εἰς χεῖρας ἁγγλων κεφαλαιούχων, μετόχων τῆς πρώην «Francis Canal Company», ἥτις εἶχε πρὸ τοῦ πολέμου τὴν ἔδραν τῆς ἐν Βουδαπέστη.

Δύο ἄλλαι διώρυγες φθάνουν μέχρις ἐντὸς τοῦ ρουμανικοῦ ἐδάφους. Εἶναι δὲ αὗται, ἡ διώρυξ Μπέγα (76 χιλμ.), ἥτις

ἄρχει ἀπὸ τὸν Μπέγεϊ, παραπόταμον τοῦ Τίσα καὶ καταλήγει εἰς τὸ Τέμεσβαρ τῆς Ρουμανίας, καὶ ἡ τοῦ Τέμες, ἥτις ἀπὸ τὸ Μπότος δαίνει μὲ μίαν νοτιωτέραν διακλάδωσιν μέχρι καὶ πέραν τῆς σερβο-ρουμανικῆς μεθορίου.

Σχεδία καὶ πλωτὴ ξυλεία κινοῦνται ἐπὶ τοῦ ἁνωροῦ τῶν ποταμῶν καὶ κυρίως ἐπὶ τοῦ Σάβου (μέχρι Σίσακ), τοῦ Δρῦου (μέχρι Τερεζίνο Πόλιε), τοῦ Βέρμπας (ἐκ Μπάνια Λούκα) ὡς καὶ ἐπὶ τῶν ἐξῆς ποταμῶν: Μούρ, Σάνου, Δρίνας (καὶ τῶν παραποτάμων του Τάρα καὶ Πίβα), Ἰμπορ, Τάμις καὶ Βόνας (ἐκ Ζέχε).

Ἡ κίνησις ἐπὶ τῶν μεγάλων λιμνῶν εἶναι μὲν ζωηρά,

Ὁ μεγαλύτερος καταράκτης τῆς Γιουγκοσλαυῖας Γιάιτσε (Βοσνία), παρὰ τὸν ὁποῖον ἰδρύεται μεγάλη ὑδροηλεκτρικὴ ἐγκατάστασις.

ἀλλὰ υπολείπεται συχνά, ἀπὸ ἀπόψεως μέσων μεταφορᾶς, τῶν προαναφερθέντων ποταμῶν καὶ ἔχουν μᾶλλον στενωπὴν τοπικὴν σημασίαν.

Πρὸς ἐξασφάλισιν κανονικῆς συγκοινωνίας ἐπὶ τοῦ μεγάλου ὑδατίνου δικτύου, τὸ ὁποῖον περιεγράφαμεν ἐν μεγάλας γραμμαῖς, ἀπαιτοῦνται συνεχῆ, δαπανηρὰ ἔργα. Ἡ διαρρύθμισις καὶ ἐκθάβυνσις τῶν ρηχῶν σημεῖον τῆς κοίτης τῶν ποταμῶν, ποικίλα λιμενικὰ ἔργα καὶ ἀλληλένδετοι ὁπτικαὶ σηματοδοτικαὶ ἐγκαταστάσεις καὶ φάροι τοῦλάχιστον ἐπὶ τῶν μεγαλυτέρων ποταμῶν πρὸς διευκόλυνσιν τοῦ νυκτερινοῦ πλοῦ, ρουφράτται καὶ πλεῖστα ὅσα ἄλλα ἀπορροφοῦν συνεχῶς σοβαρὰ ποσά. Προστίθεται ὁ κίνδυνος ἐκ τῶν πλημμυρῶν. Οἱ προπολεμικῶς κτισθέντες ὑδατοφράκται δὲν ἐπαρκοῦν—ὡς ἀπέδειξαν αἱ καταστρεπτικαὶ πλημμύραι τοῦ 1924 καὶ 1926—πρὸς ἐξουδετέρωσιν ἰσχυροτέρας πιέσεως τῶν ὑδάτων.

Ἡ Νοτιοσλαβία παρέλαβεν ἀπὸ τὴν δυαδικὴν Μοναρχίαν ὑδατοφράκτας μήκους 458 χιλμ., ἡ συντήρησις τῶν ὁποίων ἀπαιτεῖ 50 ἑκατομμύρια δηναρίων ἐτησίως. Βεβαίως δὲν ἦτο δυνατὴ ἡ ἐξεύρεσις τοιούτων ποσῶν καὶ τὰ ἔργα περιορίσθησαν εἰς τὰ ἀπολύτως ἀναγκαῖα. Διὰ τὴν βελτίωσιν τῶν διαφόρων ἐγκαταστάσεων καὶ ὑδατοφρακτῶν ἐδαπάνησεν ἡ Γιουγκοσλαβία μέχρι τοῦδε 152 ἑκατ. δηναρίων, ἐνεκρίθη δὲ δάνειον 60 ἑκατ. δην. διὰ τὴν ἀποπεράτωσιν ἐπειγόντων τινῶν ἔργων. Κατ' αὐτὰς ἐξετέλεσαν ἐνταῦθα, χορηγία τῆς Κυβερνήσεως, λίαν ἐνδιαφέροντα πειράματα ὁ ὑδροτεχνικὸς μηχανικὸς Α. Μπέρμπερ ἐπὶ ὑδατοφρακτῶν τῆς ἰδίας του ἐφευρέσεως, τὰ ὁποῖα ἀσυγκρίτως εὐθυνότερα τῶν μέχρι τοῦδε κατασκευαζομένων, ἔχουν, ὡς λέγει ὁ ἴδιος, πολὺ μεγαλυτέραν ἀντοχὴν εἰς τὴν ὀρμὴν τῶν ὑδάτων, εἶναι τέλος οἰκονομικώτατα.

Περισσότερας λεπτομερείας περὶ τῆς κινήσεως ἐπὶ τῶν γιουγκοσλαβικῶν ποταμῶν παρέχει ὁ ἐπόμενος πίναξ, κατ' ἐπίσημον στατιστικὴν.

Ἐμπορεύματα εἰς τόννους

ΕΤΟΣ	Εἰσαγωγὴ	Ἐξαγωγὴ	ΕΣΩΤΕΡ. ΕΜΠΟΡ.	Διαμετακομιστικὸν ἐμπόριον		ΣΥΝΟΛΟΝ
				Ἐν ἀνά-πλω	Ἐν κατά-πλω	
1923	311.324	119.481	1.108.462	211.108	128.362	1.959.737
1924	232.136	331.360	1.011.426	395.794	155.159	2.175.866
1925	367.551	886.960	1.052.643	265.594	193.569	2.767.317
1926	397.994	861.515	1.159.509	455.602	232.003	3.106.626
1927	425.719	350.914	1.264.294	865.177	255.816	3.161.920
1928	479.281	327.365	1.361.733	763.570	312.716	3.244.665
1929	482.115	328.212	1.385.234	783.642	386.395	3.365.508

Κατόπιν τῶν ὧν ἐξεθέσαμεν εἶναι περιττὸν νὰ το-νίσωμεν ἰδιαίτερος ὅτι ἡ γιουγκοσλαβικὴ ποταμοπλοῖα εἶνε ἀνεπτυγμένη εἰς ὑψηλὸν βαθμόν. Ἡ Σερβία εἶχε τὸ εὐτύχημα νὰ εὕρεθῇ τὴν ἐπομένην τοῦ Μεγάλου πολέμου κάτοχος ὁλοκλήρου σχεδὸν τοῦ αὐστρ.-ουγγρικοῦ πλωτοῦ ὕλικου. Ἀπὸ 12 τὸ πολὺ ποταμόπλοια καὶ 50 περίπου φέρτηγίδας, ὅσας εἶχε ἡ προπολεμικὴ Σερβία,

δύναται σήμερον νὰ ἐπιδείξῃ στόλον ἐκ 53 ἐπιδατικῶν πλοίων, 182 ρυμουλκῶν καὶ 676 μεταλλικῶν φορτηγίδων, ἐξ ὧν αἱ 13 ἀτμοκίνητοι! Μικρότεροι ξύλινοι μονάδες δὲν ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψιν. Ἡ κίνησις ἐπὶ τῶν ποταμῶν ὑπερβαίνει τὴν κίνησιν τῶν γιουγκοσλαβικῶν λιμένων τῆς Ἀδριατικῆς. Οὕτω, ἐνῶ—ὡς ἐξεθέσαμεν εἰς προηγούμενον ἄρθρον μας—ἡ κίνησις τῶν λιμένων τῆς Ἀδριατικῆς ἐσημείωσεν κατὰ τὸ 1929 εἰσαγωγὴν καὶ ἐξαγωγὴν 2.990.702 τόννων ἐμπορευμάτων, ἡ κίνησις ἐπὶ τῶν γιουγκοσλαβικῶν ποταμῶν ἀνῆλθε κατὰ τὸ ἴδιον χρονικὸν διάστημα εἰς 3.365.508 τόννων ἐμπορευμάτων.

Ἡ διὰ τῶν ποταμῶν ἐξαγωγὴ τῆς Γιουγκοσλαβίας ἀπετέλεσε τῷ 1925 καὶ 1926 τὰ 20% τῆς ὁλικῆς γιουγκοσλαβικῆς ἐξαγωγῆς περιορίσθη ὅμως ἔκτοτε, συνεπεία τῆς γεωργικῆς κρίσεως εἰς τὰ 7—8%. Τὸ 1925—26 ἡ ἐξαγωγὴ τοῦ σίτου καὶ λοιπῶν δημητριακῶν καρπῶν ἀνῆλθεν εἰς 600 χιλ. τόννων περίπου ἐνῶ περιορίσθη κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος εἰς 168.794 τόννων. Παρὰ τὴν περιορισμὸν τοῦτον παρατηρεῖται μία συνεχὴς αὔξησις τῆς κινήσεως ἐπὶ τῶν ποταμῶν, ὀφειλομένη εἰς τὴν σημαντικὴν αὔξησιν τοῦ διαμετακομιστικοῦ ἐμπορίου, τὸ ὁποῖον ἀπὸ 340.470 τόννων (1923) ἀνῆλθε εἰς 1,169,947 τόν. (1929).

Ἡ ἐξαγωγὴ τῆς ξυλείας ἀνέρχεται κατὰ μέσον ὅρον εἰς 70 χιλ. τόν. ἐτησίως. Τὸ κυριώτερον εἶδος εἰσαγωγῆς εἶναι γαιάνθρακες (243.887 τόννων. καὶ πετρέλαιον (62.710 τόννων).

Ἡ κίνησις τῶν ἐμπορευμάτων ἐπὶ τῶν κυριωτέρων ποταμῶν καὶ διωρύγων εἶναι ἡ ἀκόλουθος:

	1923	1929
Ἐπὶ τοῦ Δουνάβειος	1.082.780 τ.	1.853.244 τ.
» » Σάβου	312.478 »	428.851 »
» » Τίσα	272.089 »	345.368 »
» » Δραῦου	113.320 »	167.964 »
Διὰ τῆς διώρυγος Βασ. Πέτρου	58.640 »	118.352 »
» » Διαδόχου Ἀλεξ.	3.933 »	5.467 »

Ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν κίνησιν τῶν ἐμπορευμάτων, ἡ κίνησις τῶν ταξειδιωτῶν περιορίσθη τελευταίως ἀπὸ 3.789.353 (1926) εἰς 3.424.519 (1928), προφανῶς λόγῳ τῆς γενικῆς οἰκονομικῆς κρίσεως καὶ τῆς συνεπείας ταύτης ἐπελθούσης μερικῆς ἀπραξίας.

Μὲ τὴν πίνακα δίδομεν εἰκόνα τῆς κινήσεως τῆς εἰσαγωγῆς, ἐξαγωγῆς καὶ γενικῶς τοῦ ἐμπορίου.

Σημαία	Εἰσαγωγὴ	Ἐξαγωγὴ	Διαμετα-κοσμ. ἐμπ.
Γιουγκοσλαβία	262.920 τ.	100.918 τ.	69.080 τ.
Ουγγαρία	13.219 »	24.825 »	159.464 »
Τσεχοσλοβακία	26.768 »	34.701 »	88.445 »
Αὐστρία	44.148 »	51.631 »	272.538 »
Γερμανία	52.404 »	40.631 »	178.849 »
Ρουμανία	40.120 »	600 »	132.287 »
Ἑλλὰς	500 »	810 »	3.515 »
Ἀγγλία	1.026 »	—	8.701 »

Συμπληρωματικῶς θ' ἀναφέρωμεν τὴν συμμετοχὴν τῶν γιουγκοσλαβικῶν καὶ κυριωτέρων ξενωνάτμοπλοικῶν ἐταιρειῶν εἰς τὴν εἰσαγωγὴν, ἐξαγωγὴν καὶ τὸ διαμετακομιστικὸν ἐμπόριον κατὰ τὸ 1928. Ἡ ἐσωτερικὴ

κίνησις ἐπὶ τῶν ἐθνικῶν ποταμῶν ἐξυπηρετεῖται, ἐν ἀναλογίᾳ μὲ ὅτι ἰσχύει εἰς τὴν ἀκτοπλοῖαν διὰ τὰς θαλασσίας συγκοινωνίας, μόνον ὑπὸ ἐθνικῶν ἐταιρειῶν.

Ὡς ἤδη ἐλέχθη, ἔχουν τὰ ρέοντα ὕδατα διὰ τὴν Γιουγκοσλαυτὴν ἀνυπολόγιστον ἀξίαν διὰ τὴν ποταμολοῖαν, ἐνῷ ἡ ἐκμετάλλευσίς των διὰ ὑδροηλεκτρικοὺς σκοποὺς δὲν προσέλαβεν μέχρι σήμερον, οἷας θὰ ἔπρεπε διαστάσεις, λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν ὅτι κατὰ τινὰς ὑπολογισμοὺς οἱ 50 κυριώτεροι ποταμοὶ τῆς χώρας δύνανται ν' ἀναπτύξουν δύναμιν περὶ τὰ 9 ἑκατ. ἵππων! Ἴσως ὁ ἀριθμὸς οὗτος νὰ εἶναι ἐξογκωμένος. Ἀλλωστε προσδιορίζεται ἐπὶ κανονικοῦ ὕψους τῶν ὑδάτων, ἐνῷ κατὰ τοὺς θερινοὺς μῆνας, ὅταν πίπτει τὸ ὕψος τῆς ἐπιφανείας τῶν ποταμῶν, προβλέπεται ὅτι ἡ παραγωγὴ δυνάμεως θὰ περιορίζεται εἰς δύναμιν 3,5 ἑκατ. περίπου ἵππων.

Ἀπὸ τὸν πλοῦτον τοῦτον τοῦ «λευκοῦ ἀνθρακός» μικρὸν μόνον μέρος εὐρίσκεται ὑπὸ ἐκμετάλλευσιν. Αἱ 99 ὑδροηλεκτρικαὶ ἐγκαταστάσεις τῆς Γιουγκοσλαυτῆς παράγουν ἐν ὅλῳ 211.485 δ. ἵππων. Εἰς τὸν ἀριθμὸν ὅμως τοῦτον δὲν περιλαμβάνονται ἐγκαταστάσεις δυνάμεως ἐλάσσονος τῶν 100 ἵππων. Αἱ δύο μεγαλύτεραι ὑδροηλεκτρικαὶ ἐγκαταστάσεις εἶναι ἡ ἐταιρεία «Fala» παρὰ τὸ Μάρμπορ ἐπὶ τοῦ Δραύου ποτ. (δυν. 47.500 ἵ.) καὶ ἡ ἐταιρεία «Sefield» μὲ 3 σταθμοὺς ἐπὶ τῶν ποταμῶν Τσέτινα καὶ Κέρκα (Δαλματία) μὲ δύναμιν 107.940 ἵππων. Ἡ ταξινόμησις τῶν λειτουργούντων ὑδροηλεκτρικῶν σταθμῶν καὶ ἐγκαταστάσεων κατὰ κλάδους παρέχει τὴν ἐξῆς εἰκόνα:

1) Ἡλεκτροφωτ.	48	ἐγκαταστάσεις	81.500	ἵππων	38.6%
2) Βιομηχανία	30	»	16.550	»	7.8%
3) Γεωργία	16	»	4.280	»	1.9%
4) Ἡλεκτρ. βιομ.	5	»	109.155	»	51.7%

Ἐκ τούτου συνάγεται ὅτι ἄνω τοῦ ἡμίσεως τοῦ παραγομένου ἡλεκτρικοῦ ρεύματος τροφοδοτεῖ τὴν ἡλεκτροχημικὴν βιομηχανίαν. Τὸ ἐν τρίτον καὶ πλέον χρησιμοποιεῖται πρὸς παροχὴν ἡλεκτροφωτισμοῦ εἰς κατοικημένα μέρη. Καὶ μόνον 7,8% τοῦ ὅλου ρεύματος διοχετεύεται ὡς κινητήριος δύναμις εἰς διάφορα ἐργοστάσια.

Αἱ μᾶλλον πρόσφοροι δι' ἐκμετάλλευσιν ὑδροδυνάμεις τῆς Νοτιοσλαυτῆς εἶναι αἱ ἐξῆς, αἵτινες θὰ ἡδύναντο κατ' ἀκριβεῖς ὑπολογισμοὺς νὰ παράγουν ρεῦμα 660.000 ἵππων. Ἐπὶ τοῦ Δραύου ποταμοῦ (200.000 ἵπ.) τὰ ὕδατα τῆς πεδιάδος Πόποβο Πόλιε (160.000) δυνάμενα νὰ χρησιμοποιηθοῦν ἐπὶ ἐπτάμηνον δι' ὑδροηλεκτρικὰς βιομηχανίας. Ἐπὶ τοῦ Τάρα Μοράτσα (100.000), τοῦ Βάρδαρ (Ἀξιοῦ ποτ.) καὶ τοῦ Τρέσκα (80.000) δι' ἡλεκτροφωτισμὸν τῆς πόλεως τῶν Σκοπίων. Ἐπὶ τοῦ Νερέτσα καὶ τοῦ Ράμα (80.000) καὶ ἐπὶ τοῦ δυτικοῦ Μοράβα καὶ τοῦ Ἰμπαρ ποτ. (40.000) πρὸς παροχὴν ρεύματος εἰς μεταλλεῖα καὶ πρὸς ἡλεκτροφωτισμὸν τῶν περιχώρων.

Ἄγριος ἀγὼν διεξήχθη γύρω ἀπὸ τὰ πίπτοντα ὕδατα τῆς Γιουγκοσλαυτῆς. Κατὰ τὰ πρῶτα ἔτη ἐδίδοντο ἄδειαι ἐκμεταλλεύσεως ὕδατοπτώσεων κάτω τῶν 100 ἵππων ἐπὶ τῇ βάσει τῆς προϋπαρχούσης τοπικῆς νομοθεσίας, διὰ μεγαλυτέρας δὲ πτώσεις κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου. Ἀφ' ἧς ὅμως ἐτέθη ἐν ἰσχύει τὸ νέον σύνταγμα (1921) δι' οὗ κηρύσσονται πᾶσαι αἱ ὑδροδυνάμεις (ἀρ. 117) κτῆμα τοῦ κράτους, ἔπαυσε πᾶσα περαιτέρω παροχὴ ἀδειῶν. Ὁ ἀγὼν ἐκ

μέρους τῶν ἐνδιαφερομένων δὲν ἔπαυσε βεβαίως. Ἐπετεύχθη μάλιστα νὰ κατατεθῇ τὸ ἴδιον ἔτος εἰς τὴν Σκουφίαν σχετικὸν νομοσχέδιον, τὸ ὁποῖον ὅμως δὲν ἀνεγράφη ποτὲ εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν. Δευτέρα ἀπόπειρα κατὰ τὸ 1927 δὲν ἐσημείωσε περισσοτέρας ἐπιτυχίας, εἰς τρόπον ὥστε τὸ 1928 ἀπεσύρθησαν ἀπὸ τὴν Σκουφίαν πάντα τὰ ὑποβληθέντα νομοσχέδια.

Ἦδη ὑπὸ τοῦ νέου καθεστώτος συντάσσεται ὁ πρῶτος νόμος περὶ ἐκμεταλλεύσεως τῶν πίπτοντων ὑδάτων. Μέχρι τοῦδε ἀπεφεύγετο ἡ ἀνάληψις ὑδροηλεκτρικῶν ἔργων ὑπὸ ξένων ἐπιχειρήσεων, ἐπεφυλάσσετο δὲ μόνον εἰς τὸ ἐθνικὸν κεφάλαιον τὸ σχετικὸν προνόμιον, μολοντί δὲν ἔλειψαν καθόλου γενναῖαι προσφοραὶ ξένων κεφαλαιούχων. Εἶναι βέβαιον ὅτι καὶ διὰ τοῦ νέου νόμου θὰ διατηρηθῇ καὶ ἐὰν ἀκόμη γίνουσι παρχωρήσεις εἰς ξένους, πλήρης ὁ ἐλεγχὸς τοῦ κράτους ἐπὶ τῶν ὕδατοπτώσεων.

Κ. ΚΡΟΤΣΗΣ

Βελιγράδιον, Νοέμβριος 1930

ΜΑΓΕΙΡΙΚΗ ΤΣΕΛΕΜΕΝΤΕ

Ἡ πολυτελής ἐκδοσις τῆς Μαγειρικῆς Τσελεμεντέ ἔχει 170 σελίδας καὶ πληθώραν κλισέ καὶ χρωματιστῶν εἰκόνων. Βοηθεῖ κάθε νοικοκυρὸν εἰς τὴν Μαγειρίαν, καὶ γι' αὐτὸ πρέπει νὰ εἶναι ὁ ἀχώριστος σύντροφός της.

ΤΙΜΑΤΑΙ ΔΡΧ. 135

ΤΟ ΠΡΑΚΤΙΚΩΤΕΡΟΝ ΔΩΡΟΝ ΔΙΑ ΤΑΣ ΕΟΡΤΑΣ

ΠΩΣ ΘΑ ΑΡΧΙΣΕΤΕ ΤΗΝ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΝ ΤΟΥ ΣΧΟΛΙΚΟΥ ΚΗΠΟΥ

Ὁ σχολικός κήπος καλὰ εἶνε στὴν ἀρχή, κατὰ τὴν ἔδρυσί του νὰ περιορισθῇ σὲ μικρὰ ἔκτασι, ἀνάλογη πρὸς τὸν ἀριθμὸν, τὴν ἡλικία καὶ τὴν σωματικὴ διάπλασι τῶν μαθητῶν. Κατὰ τὸν πρῶτο χρόνον δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ καλλιεργηθῇ ὁλόκληρος, γιὰ νὰ ἀποκτήσουν ἐν τῷ μεταξὺ διδάσκαλοι καὶ μαθηταὶ τὴν ἀπαιτούμενη πείρα καὶ ἀγάπη πρὸς τὸν κήπο καὶ κάποια ἀντοχή.

Καὶ πρῶτα πρέπει νὰ γίνῃ γνωστὸ τοὺς μαθητὰς ὅτι τὰ φυτῶρια καὶ τὰ ἐκ τῶν φυτῶριων τυχὸν κέρδη θὰ ἀνήκουν εἰς τὸ ταμεῖον τοῦ σχολικοῦ κήπου ἢ ἐνὸς εἰδικοῦ μαθητικοῦ συνεταιρισμοῦ, τὰ δὲ προϊόντα τοῦ λαχανοκήπου θ' ἀνήκουν εἰς τοὺς μαθητὰς καὶ τὸν διδάσκαλον. Εἰς κάθε μαθητὴν ἢ σὲ ὁμάδα μαθητῶν δίδεται ὠρισμένη ἔκτασις τοῦ σχολικοῦ κήπου τὴν ὁποία θὰ καλλιεργοῦν. Ἡ ἔκτασις καὶ τὸ εἶδος καλλιεργείας θὰ εἶνε ἀνάλογα πρὸς τὴν ἡλικία καὶ τὴν σωματικὴν διάπλασι.

Γιὰ τὰ προϊόντα τῆς πρασιάς τοῦ λαχανοκήπου θὰ ἀποφασίσῃ κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ διδάσκαλου.

Τὸ μέρος ποὺ θὰ διαλέξετε γιὰ τὴν ἐφετεινὴν πρώτη καλλιέργεια ἀπ' ὁλόκληρον τὸν παραχωρηθέντα εἰς τὸ σχολεῖον κήπον πρέπει νὰ εἶνε τὸ πιὸ ἐπίπεδο καὶ νὰ μπορῇ νὰ ποτίζεται εὐκόλα. Ἐὰν δὲν ὑπάρχει ἐπίπεδο μέρος νὰ πάρετε γιὰ μιὰ ἢ δυὸ μέρες ἐργάτη, ὁ ὁποῖος νὰ τὸ ἱσοπεδώσῃ ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν τοῦ διδασκάλου, μὲ τὴ βοήθεια τῶν μαθητῶν. Ἐὰν ὑπάρχουν θάμνοι ἢ λιθάρια νὰ τὰ καθαρίσουν οἱ μαθηταί. Τὰ λιθάρια αὐτὰ νὰ τὰ μάσετε εἰς τὰ τέσσαρα ἄκρα τοῦ ἀγροῦ, σὰν ὁρόσημο, ἢ νὰ γειμισθοῦν μὲ αὐτὰ λάκκοι ἀν εἶνε ἐκεῖ κοντά, ποτὲ ὅμως δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ρίχνωνται εἰς τὰ γειτονικὰ χωράφια ἢ στοὺς δρόμους. Ἀφοῦ ἱσοπεδωθῇ καὶ καθαρισθῇ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἡ μέλλουσα **νὰ καλλιεργηθῇ ἐφέτος μικρὰ ἔκτασις** νὰ προσληφθῇ γιὰ τὸ πρῶτον ὄργωμα ἐργάτης, ὁ ὁποῖος μὲ μισθὸ μεροκάματο μπορεῖ νὰ ὀργώσῃ **τὴν ἔκτασι αὐτὴν** μὲ πληρωμὴ. Γύρω ἀπὸ τὸ στρέμμα αὐτὸ ποὺ πρόκειται νὰ κάμωμεν κήπον θὰ **ἀνοιχθῇ χαντάκι**, τὸ δὲ χῶμα ποὺ θὰ βγάλωμεν νὰ ριχθῇ πρὸς τὸ μέσα μέρος τοῦ χαντακιοῦ, δηλ. τὸ πρὸς τὰ ἐκεῖ ποὺ πρόκειται νὰ σχηματισθῇ περιβόλι ἐὰν τὸ μέρος σκάβεται εὐκόλα καὶ ἐὰν δὲν ὑπάρχῃ ἀνάγκη νὰ γίνῃ οἰκονομία σὲ ἔκτασιν ἐδάφους καὶ σὲ μεροκάματα. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον θὰ σχηματισθῇ πρόχωμα ἐπὶ τοῦ ὁποίου θὰ κάμουμε φράκτη, ποὺ θὰ περιβάλῃ κατόπιν καὶ θὰ περιφράξῃ τὸ περιβόλι.

Ὁ φράκτης θὰ ἴσχυται νὰ γίνῃ ἀπὸ καλάμια—ποὺ ἂν φυτευθοῦν μόλις κοποῦν μὲ λίγη ρίζα, ἐὰν εἶναι δυνατὸν, καὶ ἂν ποτισθοῦν ἀμέσως μετὰ τὸ φύτευμα θὰ ριζοβολήσουν καὶ θὰ σχηματίσουν ζωντανὸ πράσινο φράκτη, ἀπὸ παλούκια καὶ κλαδιά, ἀπὸ παλιούρια τὰ ὁποῖα δένομε ἀνιμεταξὺ τους μὲ κλαδιά ἢ μὲ σύρμα ἀγκαθωτό, ἂν ὑπάρχῃ στὴν διάθεσί σας ἀπὸ αὐτό. Γιὰ τὴν περίφραξιν ἐνὸς στρέμματος μὲ τριπλῇ γραμμῇ σύρματος χρειάζονται πεντακόσια μέτρα περίπου ἀπὸ σύρμα. Τὸ σύρμα καρφώνομεν ἐπάνω σὲ ξύλινους πασσάλους ποὺ θὰ μπῆσωμεν ἀπὸ ἀπόστασι σὲ ἀπόστασι στὸ χῶμα ποὺ ἐβγάλαμεν κατὰ τὸ ἀνοιγμα τοῦ χαντακιοῦ. Καλὸς φράκτης γίνεταί ἐπίσης ἀπὸ γλεδίσιες, παλιούρια ἢ ἀπὸ ἀγριοτριανταφυλλίες καὶ ἐὰν δὲν ὑπάρχουν τέτοια φυτὰ εἰς τὴν περιοχὴν σας ἂς γίνῃ δι' ἐφέτος ὁ φράκτης ἔστω καὶ ἀπὸ κοιμένες βιοτομουριές, ἕως ἔτου προμηθευθῇτε σύρμα ἀγκαθωτὸν ἢ ἕως ἔτου μὲ τοὺς σπόρους τῆς γλεδίσιος καὶ τῆς κυπαρίσσου ἀποκτήσετε ἄρκετὰ φυτὰ γιὰ νὰ σχηματίσετε τὸν καλλίτερον φράκτη ποὺ ὑπάρχει, τὸν ζωντανὸν φράκτη. Προσέξτε μόνον ἐὰν ἔχετε κυπαρίσσι νὰ τὰ φυτέψῃτε μόνον εἰς τὴν βορεινὴν πλευρὰ τοῦ κήπου γιὰ νὰ βραστοῦν τὸν βορρᾶ καὶ σὲ ἀπόστασι ὀλίγων μέτρων (2-3) ἀπὸ τὲς πρώτες ἀλείεις τοῦ κήπου, γιὰτὶ ἀμέσως ἀπὸ κάτω ἀπὸ τὰ μεγάλα κυπαρίσσια δὲν προκόπτει τίποτε, ἐνῷ αἱ ἄλλες πλευρὲς πρέπει νὰ περιφραχθοῦν μὲ φυτὰ ποὺ δὲν αὐξάνουν πολὺ καὶ συνεπῶς ποὺ δὲν ἐμποδίζουν τὸ φῶς καὶ τὸν ἥλιον ἀπὸ τὸν κήπὸν σας.

Κατόπιν νὰ χωρισθῇ ὁ φραγμένος πειὰ κήπος μὲ δύο σταυροειδεῖς δρόμους πλάτους 3 μέτρων εἰς 4 ἴσα τετράγωνα. Τὰ δύο δὲ πάλιν πρὸς βορρᾶν τετράγωνα μὲ ἄλλον μικρὸ δρόμον πλάτους δύο μέτρων εἰς ἄλλα δύο τετράγωνα τὰ καθένα. Ἔτσι ποὺ τὸ πρὸς βορρᾶν ἡμισυ τοῦ κήπου νὰ ἀποτελεῖται ἀπὸ τέσσαρα (εἰς τὸ σχεδίου. ὑπ' ἀρ. 1—4) ἴσα ὀρθογώνια μήκους 14 μέτρων καὶ πλάτους 6 μέτρων. Αὐτὰ πάλιν θὰ ὑποδιαιρεθοῦν εἰς 12 ἴσες πρασιές (ἀβραγιές, ἀλείεις) μήκους 6 μέτρων καὶ πλάτους 1 μέτρου, ὥστε σὲ κάθε ὀρθογώνιο τετράγωνον νὰ σχηματισθοῦν 12 πρασιές. Τὰ δύο ὑπόλοιπα μέτρα (ἀπὸ τὰ 14) θὰ καταναλωθοῦν εἰς τὰ διάμεσα χωρίσματα ποὺ χωρίζουν τὲς πρασιές μεταξὺ τους. Ἀπὸ τὰ τέσσαρα αὐτὰ μεγάλα ὀρθογώνια τοῦ βορείου ἡμίσεως τοῦ κήπου τὸ ὑπ' ἀριθ. 1 θὰ χρησιμποιηθῇ γιὰ τὰ δασικά καὶ τὰ καλλωπιστικά φυτὰ (ἀκκίεις, κυπαρίσσια, διὰ φύτευμα ἀπὸ κλαδιά ἰτιάς ἢ

λεύκας ή γι' άλλα δασικά φυτά που πιάνουν από κλαδιά πρόσφατα κομμένα) τὰ δὲ ὑπ' ἀρ. 2, 3 καὶ 4 θὰ χρησιμοποιηθοῦν γιὰ φυτώρια ὀπωροφόρων δένδρων.

Τὰ δύο ἄλλα πρὸς νότον τετράγωνα τοῦ ἄλλου ἡμίσεως τοῦ κήπου νὰ διαιρεθοῦν μὲ δύο μικροὺς δρομίσκους πλάτους ἑνὸς μέτρου κάθε ἓνα εἰς τρία ὀρθογώνια τετράγωνα. Ἀπὸ αὐτὰ τὰ μὲν ὑπ' ἀριθμ. 5, 6 καὶ 7 νὰ ὑποδιαιρεθοῦν σὲ 12 πρασιές κάθε ἓνα καὶ νὰ χρησιμοποιηθοῦν γιὰ τὴν ἐγκατάστασι τοῦ λαχανοκήπου καὶ τὴν φύτευσι τῶν κηπουρικῶν εἰδῶν. Τὰ δὲ ὑπ' ἀρ. 8, 9 νὰ ὑποδιαιρεθοῦν σὲ 11 πρασιές, μὲ δρόμον πλάτους ἑνὸς μέτρου καὶ εἰς τὸν νότιον μέρος τῶν καὶ τὸ ὑπ' ἀριθμ. 10 ὀρθογώνιον εἰς 9 μόνον πρασιές, ἀριμενίου καὶ πάλιν εἰς τὸ νότιον μέρος αὐτοῦ χώρου ἀρκετοῦ γιὰ τὴν συγκέντρωσι τῆς κοπριάς ἢ γιὰ τὴν ἐγκατάστασι τῶν λάκκων τῶν σπορέων. Τὸ ὑπ' ἀριθμ. 8 ὀρθογώνιον νὰ χρησιμοποιηθῇ γιὰ λουλούδια, τὸ ὑπ' ἀριθμ. 9, γιὰ μορεοφυτεῖον καὶ τὸ ὑπ' ἀριθμ. 10 γιὰ φυτώριον κλημάτων ἀμπέλου. Εἰς τὰ πλάγια ὁλων τῶν δρόμων δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ αὐτῶν θὰ σχηματισθοῦν τὰ αὐλάκια γιὰ τὴν διοχέτευσι τοῦ ποτιστικοῦ νεροῦ στὲς πρασιές. Πρέπει νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ὅτι κατὰ μήκος τῶν δύο κυρίων δρόμων ποῦ σταυροειδῶς χωρίζουν εἰς τέσσαρα τὸ ὅλον περιθώριον ἡμποροῦμε νὰ φυτεύσωμε κατὰ τὰ ἐπόμενα ἔτη, μιὰ ποῦ κατὰ τὸ παρὸν ἔτος δὲν θὰ εἶναι δυνατόν, ὀπωροφόρα δένδρα σὲ ἀπόστασι 6 μέτρων ὑπ' ἀλλήλων μεταξὺ δ' αὐτῶν εἰς ἀπόστασιν 3 μέτρων ἀπὸ τὰς ρίζας τῶν δένδρων κλήματα, ποῦ θὰ τὰ γειώσωμε κατόπιν γιὰ ν' ἀποτελέσουν κληματάρειες ἐνωμένες μὲ τὰ ὀπωροφόρα δένδρα. Ἐννοεῖται πῶς ἡ διαίρεσις αὕτη γίνεται ἂν τὸ χωράφι εἶναι τετράγωνο. Ἄν ὅμως ἔχει ἄλλο σχῆμα τότε τὴν διάταξι τὴν κάνομε ἀνάλογα.

Ἀφοῦ σχηματίσωμε τὰς πρασιές, ὅπως εἶπαμεν ἀνασκάπτομεν ὅσες πρόκειται νὰ φυτεύσωμεν ἑφέτος καλὰ σὲ ὅχιθος τοῦλάχιστον 25 πόντων (διπλῆ-τσαπιά) καὶ τὰς λιπαίνωμεν ἀμέσως πλοῦσιτα μὲ καλὰ χυνεμένη κοπριά ζῶν. Ἀμέσως κατόπιν κάνομε καὶ στρώνωμε τὴν πρασιάν, ἔάν εἶναι ἀνώμαλος στὴν ἀρχὴ μὲ τὴν τσάπκ καὶ κατόπιν μὲ τὴν τσουγγράνα, ὀρίζοντιῶνομε τὴν ἐπιφάνειάν της. Ἔτσι αἱ πρασιές εἶναι ἑτοιμες γιὰ νὰ φυτεθοῦν.

Τὰ ἀμύγδαλα καὶ τὰ καρύδια τὰ σπέρνωμε πλαγιασμένα μὲ τὴν σχισμὴ κατὰ κόρυφα σὲ ἀπόστασι 15 ἑκατοστῶν τοῦ μέτρου τὸ ἓνα ἀπὸ τὸ ἄλλο σὲ αὐλάκια 5 ἑκατοστῶν βάθους, τὰ ὁποῖα ἀνοίγωμε μὲ τὸ σκαλιστήρι. Ἡ σπορὰ πρέπει νὰ γίνῃ ἀρχὰς Ἰανουαρίου

μέχρι τέλους Φεβρουαρίου, ἡμποροῦμε ὅμως νὰ προκαλέσωμε τὴν φύτευσί των καὶ μὲ ἐνστρωμάτωσι κατὰ μῆνα Ἰανουαρίου. Ὅταν κατ' Ἀπρίλιον φυτρώσουν αἱ νέες ἀμυγδαλὲς καὶ γίνουν ὁρατές, τὰς βοτανίζομεν, δηλ. ἀφαιροῦμεν τὰ ἄγρια τῆς πρασιᾶς χόρτα, καὶ ἔάν παρυσιασθῇ ἀνάγκη ποτίζομεν. Μετὰ τὸ πότισμα, ἔάν τὰ φυτὰ ἔχουν προχωρήσει καὶ ἔχουν ἀναπτυχθῇ σὲ ὕψος 10 ἑκατοστῶν κάνομε μὲ προσοχὴ ἓνα ἐλαφρὸ σκάλισμα, ἐξακολουθοῦμεν δὲ ἀναλόγως τοῦ καιροῦ τὰ ποτίζματα καὶ τὰ σκαλίσματα κατὰ μῆνα, ψαλιδίζοντες τὰ πλάγια μικρὰ κλωνάρια τῶν φυτῶν πρὸς τὴν βᾶσιν κατὰ τὸ 1|3 τοῦ ὅλου ὕψους ἐκάστοτε διὰ νὰ ἡμποροῦν ν' ἀναπτυχθοῦν μὲ μεγαλυτέραν δύναμιν πρὸς τὰ ἑπάνω.

Τὰ φυτὰ θὰ μεταφυτευθοῦν τὸ δεῦτερον ἔτος εἰς τὸ φυτώριον ποῦ θὰ ἐμβολιασθοῦν. Ἡ ἐνστρωμάτωσις γίνεται κατὰ τὸν ἐξῆς τρόπον. Πέρνωμεν ἓνα ξύλινο κιβώτιο καὶ βάζομεν εἰς τὸν πυθμένα του πρῶτα ἓνα στρώμα ἀπὸ κομμάτια κεραμιδιῶν καὶ τὰ σπεπάζομεν μὲ ἄμμοιο πάχους 2 ἑκατ. μέτρου. Ἀμέσως κατόπιν βάζομεν ἓνα στρώμα σπερμάτων κατὰ τοιοῦτον τρόπον ὥστε τὸ ἓνα σπέρμα νὰ μὴ εὐρίσκεται ἐπὶ τοῦ ἄλλου. Ἐπάνω εἰς τὰ σπέρματα βάζομεν δεῦτερον στρώμα ἄμμοιο 2-3 ἑκατ. μ. καὶ ἐπ' αὐτοῦ πάλιν σπέρματα τὰ ὁποῖα σκεπάζομε μὲ ἄμμοιο, κατόπιν ρίχνωμεν ὀλίγο νερὸ γιὰ νὰ διατηρηθῇ ἡ ἄμμος ὀλίγον ὑγρὰ. Σὲ κάθε δοχεῖον δὲν πρέπει νὰ ἔχωμεν περισσότερα ἀπὸ 2 ἢ 3 τὸ πολὺ στρώματα σπερμάτων. Ἡ ἐνστρωμάτωσις γίνεται σὲ διαφορὰς ἐποχὰς ἀναλόγως τοῦ εἶδους τῶν σπόρων, τοὺς ὁποίους θὰ στρωματώσωμεν. Ἄλλος τρόπος πολλαπλασιασμοῦ τῶν δένδρων εἶναι ὁ λεγόμενος διάμοσχευμάτιν. Ἐάν ὑπάρχουν π.χ. κάπου πλησίον κυδωνιᾶς καλῆς εἶνε δυνατόν νὰ φυτεθοῦν κλωνάρια μικρὰ ἀπὸ αὐτῆς (κινδύλικ) φρέσκα, μήκους 25 ἑκ. μ. ποῦ τὰ φυτεύομε πλάγια εἰς τὸ ἔδαφος οὕτως ὥστε νὰ μένουν ἐκτὸς τοῦ ἔδαφους δύο μόνον ὀρθοκλινεῖς. Τὰ κλωνάρια ποτίζομενα φυτρώνουν εὐκόλα. Μὲ αὐτὸν τὸν τρόπον καὶ ὠρισμένα εἶδη μηλεῶν ἡμποροῦμε νὰ φυτεύσωμε τώρα ἀμέσως ἀπὸ παρφυνάδες (κολορρίζες) ποῦ λαμβάνομε ἀπὸ ἄλλα δένδρα. Τὰ φυτὰ αὐτὰ φυτεῦόμενα εἰς τὰς πρασιές τοῦ φυτωρίου μας ἀπὸ τὸ φθινόπωρον μέχρι τῶν ἀρχῶν τῆς ἀνοιξέως θὰ ἐμβολιασθοῦν καὶ θὰ εἶναι ἑτοιμα δένδρα ἐντὸς ὀλίγου γιὰ μεταφύτευσι. Οἱ σπόροι τῆς μηλιάς, τῆς ἀπηδιάς, τῆς κυπαρισσιᾶς καὶ πολλὰ εἶδη ἀνθῶν καὶ λαχανικῶν εἶναι προτιμώτερον νὰ σπέρνωνται πρῶτα σὲ κάσες ποῦ γεμίζομε μὲ δύο μέρη ἄμμοιο, ἓνα μέρος κοπριάς πολὺ χωνευμένης καὶ ἓνα μέρος χῶμα.

ΤΑ ΩΡΑΙΟΤΕΡΑ ΓΟΥΝΑΡΙΚΑ
ΕΙΣ ΤΑ ΜΕΓΑΛΑ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ
ΣΠ. ΣΚΑΠΕΡΔΑ ΚΑΙ Π. ΜΠΑΚΑΛΗ
ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ 8
ΤΗΛΕΦ. 61-80

ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ

— (1) κ. υπουργός των Οικονομικών συνειργάσθη χθές διά μακρῶν μετὰ τοῦ τμηματάρχου κ. Πέπα σχετικῶς μετὰ τὰς τροπολογίας, αἱ ὁποῖαι ἐπιβάλλεται νὰ γίνωνται εἰς τὸν νόμον περὶ χαρτοσήμου.

Αἱ τροπολογίαι αὗται διατυπώμεναι εἰς νομοσχέδιον θὰ ὑποβληθῶν συντόμως εἰς τὴν Βουλὴν.

Σχετικῶς πληροφοροῦμεθα ὅτι ὁ κ. Μαρῆς ἀπεδέχθη τὸ ὑπόμνημα τῆς ἀσικῆς ἐνώσεως ἰδιοκτητῶν συμφώνως πρὸς τὸ ὁποῖον αἱ πρὸ τῆς 1ης Αὐγούστου 1930 συμβάσεις ἐνοικιάσεως ὡς καὶ ἐκείναι αἱ ὁποῖαι παρατείνονται δυνάμει τοῦ ἐνοικιοστατοῦ μὴ ὑπόκεινται εἰς τέλος χαρτοσήμου. Μόνον αἱ ἀποδείξεις πληρωμῆς θὰ χαρτοσημαίνωνται διὰ πέντε δραχμῶν.

Δι' ἄλλων τροπολογιῶν μεινῶται εἰς τὸ ἥμισυ τὸ χαρτόσημον τῶν μέλει 4000 δραχμῶν ἀποδείξεων πληρωμῆς ὡς καὶ τὸ χαρτόσημον διὰ πληρωμᾶς καὶ εἰσπράξεις τῶν δημοσίων ταμείων θεωρουμένου ὡς ἀνωτάτου ὁρίου χαρτοσήμου σχετικῶς τῶν 100 δραχμῶν ἀντὶ τῶν 1000 καὶ εἰς ἀναλογικὴν κλίμακα. Ἐπίσης ἀπεφαίσθη ἡ ἐπαναφορά τῆς διατάξεως τοῦ παλαιοῦ νόμου ἀναφορικῶς πρὸς τὴν χαρτοσημανσιν τῶν ἐμπορικῶν ἐπιστολῶν καὶ ἐγγράφων τροποποιουμένης ἐπὶ τὸ ἐπιεικτέστερον οὕτως ὥστε ἡ χαρτοσημανσις αὐτῶν νὰ εἴναι δυνατὴ καὶ μετὰ τὴν πάροδον χρονικοῦ τινος διαστήματος, πιθανώτατα θὰ ὀρισθῶν τρεῖς ἢ ἑξ μῆνες, διὰ τριπλασίου ἀρχικοῦ τέλους χωρὶς ἐν τῷ μεταξὺ νὰ χάνεται ἡ ἐγκυρότης αὐτῶν.

Ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω τροπολογιῶν, ὁ κ. Μαρῆς θὰ συνεννοηθῇ καὶ μετὰ τοῦ διευθυντοῦ τῆς οἰκονομικῆς ἐπιτροπῆς.

— Ἀφίχθη εἰς τὰς Ἀθήνας πρὸ ἡμερῶν ἡ Ρουμανικὴ ἀντιπροσωπεία διὰ τὰς διαπραγματεύσεις τῆς Ἑλληνορουμανικῆς ἐμπορικῆς συμβάσεως.

Εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐξωτερικῶν συνῆλθον ἡδὴ ἡ ρουμανικὴ ἀντιπροσωπεία καὶ ἡ ἑλληνικὴ ἐπιτροπὴ διὰ τὴν ἐμπορικὴν σύμβασιν.

Κατὰ τὴν πρώτην συνεδρίαν ἐτέθησαν αἱ βάσεις τῶν ἐργασιῶν, ἐκφωνήθη δὲ ὅπως συγγρονισθῶν αἱ συζητήσεις ἐφ' ὧν ἀνεξαρτέτως τῶν ὑπὸ διαπραγματεύσεων ζητημάτων. Ἐκ μέρους τῆς ἑλληνικῆς ἐπιτροπῆς ὑπεβλήθη ἀντισχέδιον, τὸ ὁποῖον περιλαμβάνει τὴν ἀποκρυστάλλωσιν τῶν ἐν Βουκοουρεστῷ διεξαχθεισῶν ἑλληνορουμανικῶν διαπραγματεύσεων καὶ θ' ἀποτελεσθῇ τὴν βῆσιν τῶν νέων διαπραγματεύσεων. Ἀπὸ τῆς 20 Νοεμβρίου ἤρχισαν αἱ τακτικαὶ ἐργασίαι τῶν δύο ἀντιπροσωπειῶν, τῆς συζητήσεως ἀρχομένης ἀπὸ τὰ ζητήματα τῆς ἐγκυρῆς συμβάσεως.

Ὁ κ. Μεγαλοκόπουλος συνμίλησε μετὰ τοῦ προεδροῦ τοῦ τῆς Ρουμανίας κ. Ρακάνου σχετικῶς μετὰ τὰ ὑπὸ διαπραγματεύσεων ζητήματα, διεπιστώθη δὲ κατὰ τὴν συνομιλίαν ταύτην ὅτι λόγῳ τοῦ ἐπικρατοῦντος ἀγαθοῦ πνεύματος αἱ διαπραγματεύσεις θὰ εὐοδωθῶν.

— Ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου τῆς Γεωργίας ἐκινουποιοῦντο πρὸς τὰς οἰκίας ἀρχὰς τοῦ κράτους, μετὰ τὴν ἐντολὴν, ὅπως διανεμηθῇ καὶ εἰς τοὺς ἀπανταχοῦ πτηνοτρό-

φους, ἐγκύκλιος περὶ ἀναγκαίων μέτρων πρὸς βελτίωσιν τῆς πτηνοτροφίας.

Δι' αὐτῆς συνιστάται εἰς τοὺς πτηνοτρόφους, ὅπως ἐπιδείξουν μεγαλειότερον ζῆλον διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ κλάδου αὐτοῦ τῆς ἐθνικῆς μας παραγωγῆς, ὁ ὁποῖος μόνον εἰς τὴν χώραν μας εἶνε παρημελημένος. Τὸ ὑπουργεῖον τῆς Γεωργίας εἶνε διατεθημένον νὰ βοηθήσῃ αὐτοὺς μετὰ κάθε τρόπον διὰ ν' αὐξηθῇ τὸ πτηνοτροφικὸν κεφάλαιον, τὸ ὁποῖον ἐπὶ τοῦ παρόντος ἀνέρχεται εἰς 9 ἑκατομμύρια ὀρνιθοειδῶν.

Διὰ τῆς ἐγκυκλίου τονίζεται πρὸς τοὺς, ὅτι τὸ ὑπουργεῖον διαθέτει διὰ τὰς ἀσθενείας τῶν ὀρνιθοειδῶν εἰς μὲν τὰς Ἀθήνας τὸ κτηνιατρικὸν μικροβιολογικὸν ἐργαστήριόν του, καί μινον παρὰ τὸν Βοτανικόν, εἰς δὲ τὰς ἐπαρχίας τοὺς νομοκτινιάτρους.

Συνιστάται ἐπίσης, ὅπως προλαμβάνουν οἱ ὀρνιθοτρόφοι τὰς μεταδοτικὰς ἀσθενείας τῶν πτηνῶν, ἐμβολιάζοντες αὐτὰ ἐγκαιρῶς.

Ἀκόμη συνιστάται, ὅπως θανατώνωνται ἀμέσως τὰ ἀσθενῆ πουλερικά.

Ἐν συνεχείᾳ, παρέχονται οδηγίαι περὶ τοῦ τρόπου διαίτης τῶν ὀρνιθοειδῶν, τοῦ κλωσίσματος κλπ.

— Ὁ κ. υπουργός των Οἰκονομικῶν ἔλαβε τηλεγράφημα τοῦ κ. Διομήδη ἐκ Λονδίνου, μεταδίδοντος τὰς ἐντυπώσεις του ἐκ τῶν συνομιλιῶν, τὰς ὁποίας εἶχε μετὰ τῶν οἰκονομικῶν κύκλων τοῦ Σίτου. Αἱ ἐντυπώσεις τοῦ κ. Διομητοῦ εἶναι ἄρισται ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἑλληνικὴν πίστιν ἐν τῷ ἔξωτερικῷ.

Ὡς ἀνεκινώθη, ὁ κ. Διομήδης τονίζει εἰς τὸ τηλεγράφημά του πρὸς τὸν κ. Μαρῆν ὅτι ἐντὸς τριμήνου θὰ εἴναι δυνατὴ ἡ σύναψις ἑλληνοκυπριακοῦ δανείου εἰς τὴν χρηματογράφον τοῦ Λονδίνου ὑπὸ εὐνοϊκῶς ὁρους.

Ὑπὸ ἀνάλογον πνεύμα ὁ κ. Διομήδης ἔγραψε καὶ ἐπιστολὴν πρὸς τὸν κ. Βενιζέλον.

— Ὑπὸ τῆς ἀρμοδίας ὑπηρεσίας τοῦ Γενικοῦ Λογιστηρίου, καθαρτίζεται τὸ νομοσχέδιον διὰ τοῦ ὁποῖου ἐξουσιοδοτεῖται ἡ Κυβέρνησις νὰ ἐλαττώσῃ τὰς ἀποδοχὰς τῶν ὑπαλλήλων, εἰς ἣν περιπίπτουν ἐπιβὰλλον τοῦτο τυχὸν μείωσις τῶν εἰσπράξεων τοῦ Δημοσίου.

Τὸ ποσὸν τῆς μειώσεως, θὰ ὀρισθῇ κατὰ τὴν ἐν τῇ Βουλῇ διεξαχθησομένην συζήτησιν.

Τὸ νομοσχέδιον θὰ κατατεθῇ εἰς τὴν Βουλὴν μετὰ τοῦ Προϋπολογισμοῦ.

— Ὁ κ. Πρωθυπουργός ἐδέχθη εἰς συνεργασίαν τὸν κ. ὑπουργόν τῆς Γεωργίας διὰ γεωργικὰ ζητήματα.

Μεταξὺ ἄλλων συνεζητήθη ὁ τρόπος τῆς προστασίας τῶν ἐσπεριδοειδῶν.

Ἐπίσης ἐξετάσθη τὸ ζήτημα τῆς ἀντιπροσωπεύσεως τῆς Ἑλλάδος εἰς τὸ συνέργχον τὸν προσεχῆ μῆνα ἐν Ρώμῃ διεθνῆς συνέδριον μηχανικῆς καλλιεργείας.

Κατὰ ληφθεῖσαν ἀπόφασιν, ἡ Ἑλλάς θ' ἀντιπροσωπευθῇ εἰς τὸ συνέδριον τοῦτο δι' ἀνωτέρου ὑπαλλήλου τοῦ ὑπουργείου Γεωργίας.

— Τὸ ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν θὰ ἀπευθύνῃ ἐντὸς τῶν ἡμερῶν οδηγίαι πρὸς

τὰς Οἰκονομικὰς Ἐφορίας διὰ τὸν ἔλεγον τῶν φορολογικῶν στοιχείων τῆς δ' κατηγορίας (ἐμπορικῶν ἐπιχειρήσεων).

Συμφώνως πρὸς τὰς οδηγίας ταύτας, τὰ συγκεντρωθέντα ὑπὸ τῶν Ἐφοριῶν στοιχεῖα θὰ παραπεμφθῶν εἰς τὰς οἰκίας συμβουλευτικὰς ἐπιτροπὰς, αἱ ὁποῖαι καὶ θὰ καθορίσουν τὴν φορολογητέαν πρόσσόν τῶν ὑπαγομένων εἰς τὴν ὡς ἄνω κατηγορίαν.

Ἐὰν οἱ ἐνδιαφερόμενοι δὲν ἀποδεχθῶν τὰς ἀποφάσεις τῶν ἐπιτροπῶν, τότε πρὸ τῆς συζητήσεως τῶν ἐνστάσεων θὰ ἐνεργηθῇ ἐξονυχιστικὸς ἔλεγχος τῶν στοιχείων αὐτῶν.

Τὸ μέτρον, ὡς ἀνεκινώθη, ἐλήφθη πρὸς συντομωτέραν περῶσιν τοῦ ἔργου τῶν ἐπιτροπῶν ἀφ' ἐνός καὶ διευκολύνει τῶν ἐνδιαφερομένων ἀφ' ἑτέρου.

— Ἀφίκετο εἰς τὰς Ἀθήνας ὁ Γάλλος Ὑπουργός τοῦ Ἐμπορίου κ. Φλαντέν μετὰ τῆς κυρίας του καὶ τῆς δεσποινίδος θυγατρὸς του συνοδευόμενος καὶ ὑπὸ τοῦ διευθυντοῦ τοῦ ὑπουργείου τοῦ Ἐμπορίου τῆς Γαλλίας κ. Σαρμεϊγ. Ὁ Γάλλος ὑπουργός ἦτο φιλοξενούμενος τῆς κυβερνήσεως, ἐκ μέρους τῆς ὁποίας καὶ παρέθεσεν ἐπίσημον γεῦμα πρὸς τιμὴν τοῦ ὁ ὑπουργός τῆς Ἑθνικῆς Οἰκονομίας κ. Βουρλούμης.

— Εἰς Θεσσαλονικὴν ἐφθάσε ἡ γιουγκοσλαυικὴ ἀντιπροσωπεία παρὰ τῇ μικτῇ ἐπιτροπῇ, ἥτις συνέταξε τὸ παρελθὸν ἔτος τὸ πρωτόκολλον τὸ προβλεπόμενον ὑπὸ τοῦ παρρητήματος τῆς ἑλληνογιουγκοσλαυικῆς ἐμπορικῆς συμβάσεως καὶ καθορίζον εἰς τὰς παραμεθορίους ζώνας τῶν δύο κρατῶν τὸ καθεστῶς τῆς συγκοινωνίας καὶ τὰ συναφῆ.

Ἡ ἀντιπροσωπεία ἀφίκετο πρὸς ὑπογραφήν τοῦ πρωτοκόλλου, ἡ σύναψις τοῦ ὁποῖου εἶχε περατωθῇ τὸ παρελθὸν ἔτος. Ἀποτελεῖται ἐκ τῶν κ. κ. Ἀδάμοβιτς, τμηματάρχου τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν, Τοντόροβιτς, πρώην διοικητοῦ Μοναστηρίου καὶ ἡγὴ βοηθοῦ τοῦ Μπάνου τοῦ Ἀξιοῦ ἐν Σκοπίοις καὶ Βόιτς, τῆς γενικῆς διευθύνσεως τῶν γιουγκοσλαυικῶν τελωνείων. Τὴν ἡμετέραν ἀντιπροσωπείαν ἀποτελοῦν ὁ πρῶν Νομάρχης Φλωρίνης καὶ ἡδὴ γενικός γραμματεὺς τῆς γενικῆς διοικήσεως Μακεδονίας κ. Καλλιγὰς, ὁ ἐν ἀποστρατεῖᾳ ὑποπράτης κ. Λιάκος, μετὰ τῶν τῆς ἐπιτροπῆς πέρουσι, ὡς συναγματοάρχης, διοικητῆς τοῦ τομέως Φλωρίνης καὶ Γ. Στριφτάρης, ἐπιθεωρητῆς τῶν τελωνείων.

Τὸ σχετικὸν πρωτόκολλον ὑπογράφη ἡδὴ.

— Συνῆλθε εἰς ἀρκετὰς συνεδρίας ἡ ἐπιτροπὴ συγκεντρώσεως σίτου καὶ συνέζητησεν ἐπὶ τοῦ καθορισμοῦ τῆς τιμῆς διαθέσεως τοῦ συγκεντρωθέντος σίτου εἰς τὴν κατανάλωσιν.

Ἡ ἐπιτροπὴ, κατόπιν τῆς ἀρνήσεως τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν ὅπως καταβάλῃ ἐνδεχομένην ζημίαν τῆς ἐπιτροπῆς ἐὰν διατεθῇ εὐθηνότερον ὁ σίτος αὐτός, ἀπεφάσισε ὅπως ἐμείνῃ εἰς τὴν ἀρχικὴν ἀπόφασιν τῆς περὶ καθορισμοῦ τῆς τιμῆς τοῦ σίτου αὐτοῦ εἰς 9.90 δραχμὰς τὴν ὀκάν.

Ὡς πληροφοροῦμεθα, κατόπιν τῆς ἀποφάσεως αὐτῆς τῆς ἐπιτροπῆς, ὁ κ. ὑπουργός τῶν Ἐσωτερικῶν πρόκειται νὰ εἰσαγάγῃ τὸ ζήτημα εἰς προεχῆς Ὑπουργικὸν Συμβούλιον, ἐφ' ὅσον θὰ ὑπάρξῃ ὁ διὰ τὴν συζήτησιν τοῦ ζητήματος χρόνος.

Ειδήσεις ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα καὶ τὴν Βαλκανικὴν

— Ὁ Πρωθυπουργὸς κ. Βενιζέλος μετὰ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν κ. Μιχαλακοπούλου, συνοδευόμενοι ὑπὸ τῶν κυριῶν τῶν καὶ ἀκολουθίας ἐξ ἀνωτέρων υπαλλήλων τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν ἀνεχώρησαν ἐκ Φαλήρου μετὰ τὸ πολεμικὸν «Ἑλλη» καὶ ἐφθασαν εἰς Χαϊδάρ Πισσᾶ τὸ ἀπόγευμα τῆς Κυριακῆς 26 Ὀκτωβρίου. Εἰς τὸ ἀνοικτὸν πέλαιος προὐπάντησαν τοὺς Ἑλληνας ἐπισήμους δύο Τουρκικὰ ἀντιτορπιλικὰ, τὰ ὁποῖα συνώδουν τὴν «Ἑλλη» μέχρι τῆς προκυμαίας Χαϊδάρ Πισσᾶ, ὅπου ἀνέμεναν τοὺς ἐπισήμους αἱ ἀρχαὶ τῆς Κων/πόλεως, ὁ Πρέσβυς τῆς Τουρκίας ἐν Ἀθήναις κ. Ἐνὶ μῆτι καὶ πλῆθος κόσμου, τὸ ὅποιον ἐξηκολούθησεν ἐνθουσιωδῶς τοὺς Ἑλληνας. Ἡ προκυμαία καὶ ὅλος ὁ χώρος τοῦ σταθμοῦ ἦτο σημαιοστόλιστος μετὰ Ἑλληνικὰ καὶ Τουρκικὰ χρώματα.

— Οἱ Ἕλληνες ἐπίσημοι ἀνεχώρησαν ἀμέσως ἀπὸ τὸν σταθμὸν τοῦ Χαϊδάρ Πισσᾶ δι' Ἀγκυραν μετὰ εἰδικὴν ἀμαξοστοιχίαν.

— Εἰς τὸν σταθμὸν τῆς Ἀγκύρας ἐδέχθησαν τοὺς Ἑλληνας ὁ Πρωθυπουργὸς τῆς Τουρκίας Ἰσμέτ πασπᾶς, ὁ ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν Τεφίκ Ρουσὴ μπένις, ὅλαι αἱ ἀρχαὶ τῆς νέας Πρωτευούσης καὶ ἄπειρον πλῆθος. Ὁ σταθμὸς καὶ τὰ περίεξ ἦσαν σημαιοστόλιστοι, ἐνῷ εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ δρόμου εἶχε στηθῇ ἀπὸ μετὰ ἑλληνικὴν ἐπιγραφὴν «καλὸς ἦλθατε».

— Εἰς τὸ ξενοδοχεῖον «Ἀγκαρα Πάλας» εἶχαν κρατηθῇ εἰδικὰ διαμερίσματα, ἀπὸ τὴν Τουρκικὴν Κυβερνήσιν, ἡ ὁποία καὶ ἐφιλοξένησε κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο τὴν ἀντιπροσωπείαν μας.

Εἰς τὸν κ. Πρωθυπουργὸν καὶ τὸν κ. Μιχαλακόπουλον ἔγινε ἐξαιρετικὰ ἐγκάρδιος ὑποδοχὴ, οἱ δύο δὲ ἀντιπρόσωποι τῆς Ἑλλάδος ἔγιναν πολλὰς ἀντικείμενον θερμῶν ἐκδηλώσεων ὅχι μόνον ἐκ μέρους τοῦ πολιτικοῦ κόσμου ἀλλὰ καὶ ἐκ μέρους τῶν λαϊκῶν μαζῶν.

— Τὴν 30 Ὀκτωβρίου υπεγράφη τὸ συμφωνητὸν μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Τουρκίας, διὰ τοῦ ὁποίου ρυθμίζονται τὰ τῶν σχέσεων δύο Κράτη.

— Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς υπογραφῆς τοῦ συμφωνητοῦ ὁ τουρκικὸς τύπος ἐδημοσίευσεν ἐνθουσιωδῶς ἄρθρα, εἰς τὰ ὁποία τονίζουν τὰ ἀγαθὰ τῆς ἑλληνοτουρκικῆς συνεννοήσεως.

— Οἱ Ἕλληνες ἐπίσημοι ἐπιστρέφοντες ἐξ Ἀγκύρας ἐπισκέφθησαν τὸ Σάββατον, 1 Νοεμβρίου τὸν Οἰκουμένικόν Πατριάρχην εἰς τὴν Κων/πολιν.

Λόχος στρατοῦ εἰς τὸν σιδηρ. σταθμὸν ἀπέδωκε τὰς τιμὰς, ἐνῷ ἡ μουσικὴ ἐπαίανιζε τὸν Ἑλληνικὸν ὕμνον. Ὁ κ. Βενιζέλος, ὁ κ. Μιχαλακόπουλος, αἱ κυραὶ τῶν καὶ οἱ συνοδευόντες αὐτοὺς ἐπέβησαν ἀμακῶν καὶ διεπεραιώθη-

σαν εἰς τὸ ἀκρωτήριον Σαράϊ Μπουργνοῦ, εἰς τὸ κατὰ τὸ στόμιον τοῦ Κερατίου κόλπου ἄκρον τῆς Σταμπούλ, ἐνῷ τὸ τουρκικὸν πολεμικὸν «Μετζιτιέ» ἐχαιρέτιζε διὰ τῶν νενομισμένων κανονιοβολισμῶν.

Ἀπὸ τὴν ἀποβάθραν τοῦ Σαράϊ Μπουργνοῦ ὁ κ. Βενιζέλος καὶ οἱ λοιποὶ, ἐπιβάντες αὐτοκινήτων, διέσχισαν τὸ ἀρχαῖον Βυζάντιον καὶ ἐφθασαν εἰς τὸ Φανάριον, ὅπου ἐπεσκέφθησαν τὰ Πατριαρχεῖα.

— Εἰς τὴν ἐξωτερικὴν πύλιν τοῦ Οἰκουμένικοῦ Πατριαρχείου ὑπεδέχθη τοὺς ἐπισήμους ὁ ἀρχιεπίσκοπος τῶν Πατριαρχείων μετὰ τῶν διαφόρων ὀφφικιοῦχων, οἱ ὅποιοι τοὺς ὠδήγησαν εἰς τὴν μεγάλην αἴθυσαν τοῦ Συνεδικοῦ, ὅπου αἱ προσωπογραφίαι τῶν Πατριαρχῶν.

— Ὁ Πατριάρχης Φώτιος, περιστοιχιζόμενος ὑπὸ τῶν ἱεραρχῶν τῆς Ἱερῆς Συνόδου, ἐδεξίωθη τὸν κ. Βενιζέλον καὶ τὴν συνοδείαν του, προσφωνήσας ὡς ἑξῆς:

«Εἶνε βαθεῖα ἡ συγκίνησις τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας ἐπὶ τῇ ἐπισκέψει τοῦ εὐσεβοῦς καὶ μεγάλου κυβερνήτου καὶ τῶν ἐκλεκτῶν αὐτοῦ συνεργατῶν, ὡς καὶ τῶν συζύγων των εἰς τὸ σεπτὸν τοῦτο κέντρον τῆς ὁδοδοξίας, τὴν καθέδραν τῶν διαδόχων τῶν Ἀποστόλων καὶ ἔδραν Συνόδων Οἰκουμένικων.

«Διαθεθαῖμεν ὅμως, οἱ θύνασθε νὰ φέρηται ὑπερπράγως τὸ ὄνομα τῶν γεννησίων υἱῶν τῆς Ἐκκλησίας, δικαιούντες τοῦτο διὰ λαμπρῶν ὑπὲρ τῆς Ἐκκλησίας ἔργων καὶ δι' ἀκραφῶν πρὸς τὴν Μεγάλην Μητέρα Ἐκκλησίαν αἰσθημάτων.

«Ἡ ὑμετέρα ἐπισκεψὶς εἰς τὴν χώραν ταύτην σκοπεῖ νὰ ὑπηρετήσῃ τὴν εἰρήνην καὶ νὰ δημιουργήσῃ νέους ἀρρήκτους δεσμοὺς μετὰ τῆς Τουρκίας, πρὸς οὓς ἡ Ἐκκλησία ἀποδέλπει μετ' ἀνγκυφίσεως.»

Ὁ κ. Βενιζέλος ἀπήντησεν ἐν καταφανεῖ συγκινήσει εὐχαριστῶν.

«Ἐπωφελοῦμαι—προσέθεσε—τῶν λόγων τῆς ὑμετέρας Παναγιότητος περὶ τῆς εἰρήνης, διὰ νὰ δηλώσω, ὅτι ἀκριβῶς αὐτὸς ἦτο ὁ σκοπὸς τοῦ εἰς τὴν Ἀγκυραν ταξιδίου μου καὶ ὅτι τὸ μεγαλύτερον καὶ τὸ σπουδαιότερον τῶν ἔργων μας σήμερον εἶνε τὸ νὰ κατοχυρώσωμεν τὴν εἰρήνην».

— Μετὰ τοῦτο ὁ Πατριάρχης Φώτιος προσέφερεν εἰς τὸν κ. Βενιζέλον χρυσοῦν σταυρὸν, πολυτίμον εἰκόνα τῆς Θεοτόκου, πολιοῦχου τῆς πόλεως, εἰς τὸν κ. Μιχαλακόπουλον, καὶ σταυροὺς περιέχοντας τεμάχια τοῦ τιμίου ξύλου εἰς τὰς κυρίας Βενιζέλου καὶ Μιχαλακοπούλου. Τὴν προσφορὰν τῶν δώρων τούτων ὁ Οἰκουμένικος Πατριάρχης συνώδευσε διὰ προσφωνήσεως, διὰ τῆς ὁποίας ἐξῆρε τὴν εὐσέβειαν καὶ τὴν ἀγαθοεργίαν δρασίων τῶν κυριῶν.

— Ὁ κ. Βενιζέλος καὶ οἱ λοιποὶ, συνοδευόμενοι ὑπὸ τῶν ἱεραρχῶν, πε-

ριήλθον τὰ διαμερίσματα τοῦ ἱστορικοῦ καὶ παλαιοῦ κτιρίου τῶν Πατριαρχείων, κατελθόντες ἐν τέλει εἰς τὸν ναὸν τοῦ Ἁγίου Γεωργίου, ὅπου προσεκύνησαν.

Ἐκ τῶν Πατριαρχείων, ἐπιβάντες αὐτοκινήτων, ἐπεσκέφθησαν τ' ἀειθέατα τῆς πόλεως καὶ τὸν ναὸν τῆς Ἁγίας Σοφίας.

Τὴν ἑσπέραν ὁ κ. Βενιζέλος καὶ οἱ λοιποὶ ἐπιβιβάσθησαν τῆς «Ἑλλης», καὶ ἀνεχώρησαν διὰ Πειραιᾶ τὴν 7ην μ. μ.

— Αἱ τουρκικαὶ ἐφημερίδες τῆς 6ης τε. δημοσιεύουν τὸ ἀκόλουθον τηλεγράφημα τοῦ Ἰσμέτ πασᾶ πρὸς τὴν Α. Θ. Π. τὸν Οἰκουμένικόν Πατριάρχην Φώτιον Β':

«Πρὸς τὸν Ρωμαῖον Πατριάρχην Κύριον Φώτιον. Εὐχαριστῶ διὰ τὰ ἐπὶ τῇ ἐορτῇ τῆς Δημοκρατίας μας εὐκρινῆ σας συγχαρητήρια καὶ μετὰ τῆς αὐτῆς ἀγάπης σας συγχάριον ἐπὶ τῇ μεγάλῃ ἐορτῇ. Ὁ Πρωθυπουργὸς (ὕπ.) Ἰσμέτ.»

— Κατὰ τηλεγραφήματα ἐξ Ἀγκύρας, οἱ ἐκεῖ πρέσβεις τῆς Ἀγγλίας, τῆς Γαλλίας, τῆς Βουλγαρίας καὶ τῆς Ρουμανίας παρεκλήθησαν ὑπὸ τῆς τουρκικῆς Κυβερνήσεως νὰ ἐξηγήσουν εἰς Κυβερνήσεις των τὸν πραγματικὸν χαρακτήρα τῆς εἰς Ἀγκυραν ἐπισκέψεως τοῦ κ. Βενιζέλου καὶ τοῦ κ. Μιχαλακοπούλου, διαφεύδοντες τὰς περὶ συγκροτήσεως τετραπλοῦ συνασπισμοῦ—Τουρκίας, Ἑλλάδος, Βουλγαρίας καὶ Οὐγγαρίας—φήμας.

— Ὑπὸ τὴν Προεδρίαν τοῦ ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης κ. Δίγκα συνήλθε πάλιν ἡ ἐπιτροπὴ τοῦ ἀστικοῦ κώδικος καὶ ἐσυνέχισε τὸν καταρτισμὸν τοῦ γενικοῦ διαγράμματος ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὁποίου θὰ καταρτισθῇ οὗτος.

Ἡ ἐπιτροπὴ συνέζητησε ἐκ τοῦ ἀστικοῦ δικαίου, τὸ ἀφρὸν τὸ οἰκογενειακὸν δίκαιον, εἰσηγουμένου τοῦ προέδρου κ. Δεμερτζή, εἰδικῶς δὲ τὸ κεφάλαιον τὰ ἀφρὸν τὸν γάμον, θὰ συνεννηθῇ δὲ ἐπ' αὐτοῦ καὶ μετὰ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου.

Ἡ ἐπιτροπὴ θὰ συνέλθῃ εἰς συνεχεῖς συνεδριάσεις, ἵνα ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἐργασίας τὴν ὁποίαν ἔχουν ἐτοιμάσῃ τὰ μέλη τῆς καταρτίσῃ τὸ γενικὸν διάγραμμα.

Μετὰ τὸν καταρτισμὸν του, τὸ διάγραμμα θὰ ὑποβληθῇ εἰς τὴν μεγάλην ἀναθεωρητικὴν 25μελῆ ἐπιτροπὴν, ἡ ὁποία θὰ συζητηθῇ ἐντὸς τῆς ἐβδομάδος.

Εἰς τὴν ἐπιτροπὴν ταύτην θὰ συμμετέχουν ὁ κ. Προέδρος τῆς κυβερνήσεως καὶ οἱ ἀρχηγοὶ τῶν κομμάτων.

Ἡ ἀναθεωρητικὴ ἐπιτροπὴ θὰ συνέλθῃ ἐπανειλημμένως ἵνα ἐγκρίνῃ τὸ σχέδιον.

Ὁ κ. Δίγκας ὁμιλῶν σχετικῶς, ἐξέφρασε τὴν ικανοποίησίν του ἐκ τῆς προόδου τῶν ἐργασιῶν, ἰδίᾳ δὲ διὰ τὸν τρόπον τῆς ἐργασίας. Ἐπίσης ἐξέφρασε τὴν ἐλπίδα ὅτι τὸ τετὸν χρονικὸν ὅριον θὰ ἐπαρκέσῃ διὰ τὴν περᾶτωσιν τοῦ ἐργάτου.

— Κατόπιν προσκλήσεως πρὸς τοὺς Μητροπολίτας ὅλου τοῦ κράτους τοῦ Μακριοτύτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν

ὡς προέδρου τῆς Ἱεραρχίας ἐκλήθησαν οὗτοι καὶ εὑρίσκονται ἐνταῦθα διὰ τὰς ἐργασίας τῆς Ἱεραρχίας. Ἡ ἡμερησία διάταξις τῶν ἐργασιῶν τῆς Ἱεραρχίας περιλαμβάνει τὰ κάτωθι κύρια θέματα:

1) Περὶ τῶν ἐν τῇ διασκέψει τῶν ὁρθοδόξων ἐκκλησιῶν ἐν Ἀγίῳ Ὁρει ἀποφασισθέντων.

2) Περὶ ἱερατικῶν σχολῶν.

3) Περὶ τῶν μονῶν καὶ τοῦ μοναχικοῦ βίου.

4) Περὶ κοινωνικῆς καὶ φιλανθρωπικῆς δράσεως τῆς Ἐκκλησίας καὶ περὶ τοῦ ἐνοριακοῦ νόμου.

— Κατὰ τηλεγράφημα ἐκ Κασσάνδρας πρὸς τὴν διοίκησιν χωροφυλακῆς ὁ δέκατος τέταρτος συρμός μεταφέρων μεταλλεύματα τῆς εταιρείας «Κασσάνδρας» ἐξετροχιάσθη. Ὁ τροχοπεδητής ἐξετινάχθη ἀπὸ τὴν θέσιν του εἰς χαράδραν βάθους 25 μέτρων.

— Τὴν 19ην Νοεμβρίου ἔγιναν τὰ ἐπίσημα ἐγκαινία τῆς σχολῆς πολιτικῶν καὶ οἰκονομικῶν ἐπιστημῶν. Παρέστησαν ὁ πρωθυπουργὸς κ. Βενιζέλος, οἱ ὑπουργοὶ κ. κ. Μπότσαρης, Ἀβραάμ, καὶ Σπυρίδης καὶ πολλοὶ ἄλλοι ἐπίσημοι. Ὁ Μακαριώτατος ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν ἔκαμε δέησιν ὑπὲρ τῆς σχολῆς. Ἀκολούθως ὁ κ. Γ. Φραγκοῦδης ἀνέπτυξε τὸν σκοπὸν καὶ τὸν ὁργανισμὸν αὐτῆς. Ὁ κ. Βενιζέλος λαβὼν τὸν λόγον, ἐκίνησε τὴν ἐνῆρξιν τῶν μαθημάτων καὶ ἐξέφρασε τὴν λύπην του διότι δὲν δύναται νὰ διδάξῃ ὁ ἴδιος ὡς ἀρχικῶς εἶχεν ὑποσχεθῆ, ἔνεκα τῶν πολλῶν ἀσχυριῶν του. Ἀκολούθως ἡ μουσικὴ τῆς φρουρᾶς ἐπαίανσε τὸν ἕμνον καὶ ἡ τελετὴ ἔληξεν ὑπὸ τὴν γενικὴν εὐχαρίστησιν.

— Κατὰ τηλεγράφημα ἐκ Θεσσαλονίκης, ἐωρτάσθη τὴν 26ην Ὀκτωβρίου μεγαλοπρεπῶς ἡ ἐπέτειος τῆς καταλήψεως τῆς πόλεως, συμπεσοῦσα μὲ τὰς ἐορτάς τῆς Ἐκατονταετηρίδος.

Τὴν πρωΐαν εἰς τὸν Ναὸν τοῦ Ἀγίου Δημητρίου, ὅστις ἀνοικοδομεῖται, ἐγένετο δέησις εἰς τὴν ὁποίαν ἔχοροστάτησαν πέντε Μητροπολῖται καὶ ἅπας ὁ κληρὸς τῆς Θεσσαλονίκης. Εἰς τὴν δέησιν παρέστησαν οἱ ὑπουργοὶ κ. κ. Σοφουλῆς καὶ Ζάννας, ὅλοι αἱ ἐπίσημοι ἀρχαὶ τῆς πόλεως καὶ πλῆθος κόσμου.

Μετὰ τὴν δέησιν ἡ πομπὴ κατηνύθη εἰς τὸν Ναὸν τῆς Ἀγίας Σοφίας, ὅπου ἐψάλλε δοξολογία. Ἀκολούθως ἐγένετο δεξιῶσις εἰς τὸ ξενοδοχεῖον «Μεντιτερράνεαν» ὑπὸ τοῦ Δήμου τῆς Θεσσαλονίκης.

Τέλος τὰ στρατιωτικὰ τμήματα, τὸ πρότυπον τάγμα, καὶ οἱ πρόσοχοι παρήλασαν πρὸ τῶν ἐπισήμων, οἱ ὅποιοι ἦσαν εἰς τὸν Λευκὸν Πύργον.

Τὸ ἀπόγευμα ἔγινε ἡ στέφισ τοῦ μνημείου τοῦ Βασίλειος Γεωργίου τοῦ Α' καὶ ἡ μεγάλη συναυλία τοῦ Ὡδείου Θεσσαλονίκης.

— Ὁ ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας Βουρλούμης συνεσκέφθη μετὰ τῶν δημάρχων Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς καὶ τοῦ προέδρου τοῦ πατριωτικοῦ ἰδρύματος κ. Δοξιάδη διὰ τὴν ὁργάνωσιν συσσιτίων ἐν Ἀθῇναις καὶ Πειραιεῖ κατὰ τὰς ἐορτάς χάριν τῶν ἀνέργων.

Κατὰ τὴν σύσκεψιν ἀπεφασίσθη εἰσγγῆσαι τοῦ κ. Βουρλούμη, ὅπως τὸ πατριωτικὸν ἴδρυμα ἀναλάβῃ τὴν ὁργάνωσιν τῶν συσσιτίων αὐτῶν διὰ τὴν παροχὴν εὐθύνῃς τροφῆς εἰς 2.500 ἀνέργους.

Τὴν προσπάθειαν αὐτὴν θὰ ἐνισχύσουν οἰκονομικῶς οἱ δῆμοι Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς, παρέχοντες περὶ τὸ ἑκατομμύριον ἑκατοσ—δρα, δηλαδή, χορηγοῦν ἐτησίως εἰς τοὺς ἀνέργους ὑπὸ τύπον ἐπιδομάτων—καθὼς καὶ τὸ ὑπουργεῖον τῆς Πρωτοίας δι' ἀναλόγου εἰσφοράς. Θὰ εἰσφέρει ἔτισης καὶ τὸ ταμεῖον τοῦ ἄρτου.

Εἰς τὰ ἐν λόγῳ συσσίτια θὰ παρέχεται εὐθύνῃ τροφὴ πρὸς 3—5 δραχμὰς κατὰ μερίδα. Ὁ κ. Βουρλούμης θὰ ἐπικαλεσθῇ ἀκόμη καὶ τὴν συνδρομὴν τῶν συλλογῶν τῶν κυριῶν διὰ τὴν ὁργάνωσιν φιλανθρωπικῶν χορῶν, τὸ προῖον τῶν ὁποίων θὰ διατίθεται εἰς τὴν ἐπέκτασιν τῶν συσσιτίων.

Τὰς ἀνωτέρω ἀποφάσεις ὁ κ. Βουρλούμης ἀνεκοίνωσε χθὲς τὴν ἑσπέραν εἰς τὸν κ. Βενιζέλον, ὅστις ἐνέκρινε ἀπολύτως τὴν σχετικὴν πρωτοβουλίαν καὶ κ. ὑπουργοῦ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας.

— Ἀπὸ μίαν ἐνδιαφέρουσαν στατιστικὴν τοῦ γραφείου τοῦ τύπου τοῦ Πολιτικοῦ γραφείου τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ, περὶ τῆς ἐν γένει κινήσεως τοῦ τύπου ἐν Ἑλλάδι, παραλαμβάνομεν τὰ κάτωθι ἐνδιαφέροντα στοιχεῖα:

Εἰς τὰς Ἀθῆνας ἐκδίδονται ἡμερησίαι ἐφημερίδες 18, δισεβδομαδιαῖαι καὶ ἐβδομαδιαῖαι 44, δεκαήμεροι καὶ δεκαπενθήμεροι 18, μηνιαῖαι 4. Ἦτοι σύνολον 84. Περιοδικὰ ἐβδομαδιαῖα 40, δεκαήμερα καὶ δεκαπενθήμερα 18, μηνιαῖα 62, τριμηνιαῖα 11, ἐπετηρίδες 8. Ἦτοι σύνολον ἐκδιδομένων ἐντύπων Ἀθηνῶν 223.

Εἰς τὰς ἐπαρχίας ἐκδίδονται ἡμερησίαι ἐφημερίδες 58, δισεβδομαδιαῖαι καὶ ἐβδομαδιαῖαι 158, δεκαπενθήμεραι καὶ δεκαήμεροι 25, μηνιαῖαι 2. Σύνολον 243. Περιοδικὰ ἐβδομαδιαῖα 17, δεκαήμερα καὶ δεκαπενθήμερα 17, μηνιαῖα 24, τριμηνιαῖον 1. Σύνολον 302. Δηλαδή εἰς ὅλοκληρον τὴν Ἑλλάδα ἐκδίδονται 525 ἐφημερίδες, περιοδικὰ κλπ.

Ἐκ τοῦ ἀνωτέρω πίνακος προκύπτει ὅτι τὸ ποσοστὸν τῶν ἐν Ἀθῇναις ἐκδιδομένων ἐφημερίδων ὡς πρὸς τὸ σύνολον τῶν ἐν Ἑλλάδι, ἀνέρχεται εἰς 26 οἶο, τῶν δὲ ἐπαρχιῶν εἰς 74 οἶο. Ἀντιθέτως ἡ ἀναλογία τῶν ἐκδιδομένων ἐν Ἀθῇναις περιοδικῶν πρὸς τὸ σύνολον τῶν ἐν Ἑλλάδι φθάνει εἰς τὰ 70 οἶο, ἐνῶ τῶν ἐπαρχιῶν ἀνέρχεται εἰς 30 οἶο.

Εἰς τὸ ἐξωτερικὸν ἐκδίδονται 59 ἑλληνικαὶ ἐφημερίδες, εἰς τὰς κάτωθι χώρας:

Ἡμερησίαι καὶ ἐβδομαδιαῖαι: 16 εἰς τὴν Ἀμερικὴν, 5 εἰς τὴν Κύπρον, 7 εἰς τὴν Αἴγυπτον, 4 εἰς τὴν Γαλλίαν, 2 εἰς τὴν Ρουμανίαν, 4 εἰς τὴν Τουρκίαν, 2 εἰς τὴν Ἀργεντινὴν, 1 εἰς τὴν Νότιον Ἀφρικὴν, 2 εἰς τὴν Αὐστραλίαν, 2 εἰς τὸ Σουδάν καὶ 1 εἰς τὴν Ἀβησσυνίαν. Ἐπίσης ἐκδίδονται καὶ 6 περιοδικὰ εἰς τὴν Ἀμερικὴν, ἐξ ὧν

δύο συντάσσονται ἀγγλιστί.

Κατὰ γλώσσαν ἐκδόσεως ἔχομεν τὴν κάτωθι ἀναλογίαν:

Ἑλληνιστί ἐκδίδονται 502, γαλλιστί 3, ἀγγλιστί 3, τουρκιστί 5, ἀρμενιστί 3, ἐβραϊστί 9.

— Ὁ τουρκικὸς τύπος πληροφορεῖται, ὅτι κατὰ τὰ τέλη Δεκεμβρίου ὁ διάδοχος τῆς Ἰαπωνίας θὰ ἐπισκεφθῇ τὴν Τουρκίαν. Εἰς τὴν Ἀγκυραν ὁ πρίγκηψ θὰ φιλοξενηθῇ ἀπὸ τὸν Πρόεδρον τῆς Δημοκρατίας Μουσταφὰ Κεμάλ Πασά.

— Ἡ ἄστυνομία τοῦ Τέμεσβαρτ τῆς Ρουμανίας ἀνεκάλυψεν ἐκεῖ ὁργάνωσιν κατασκοπείας. Ἀρχηγὸς τῆς κατασκοπείας ἦτο ὁ ἱατρὸς Μωρὲς Μιαούλ. Ἡ ὁργάνωσις αὐτὴ εὐρίσκετο εἰς ἐπαφὴν μετὰ τῆς πρὸ τινος ἀνακαλυφθείσης εἰς Βουκουρέστιον σοβιετικῆς κατασκοπείας. Ἀμφότεραι αἱ ἐν Ρουμανίᾳ ὁργανώσεις ἐξηρτῶντο ἀπὸ τὸ ἐν Βιέννῃ κομμουνιστικὸν κέντρον, τὸ ὁποῖον ἦτο ὁ χρηματοδότης τῶν.

— Ἡ ἐν Ἀλβανίᾳ πρὸς στιγμὴν ἐκραγεῖσα ὑπουργικὴ κρίσις ἀπεσοβήθη διότι ἐπεκράτησαν μετριοπαθέστεραι σκέψεις καὶ μετὰ τῶν ἀντιμαχομένων ὑπουργῶν, τῶν ὁποίων ἠγγέλλετο ἡ παραίτησις, τῇ ἐπεμβάσει τοῦ πρωθυπουργοῦ κ. Παντελῆ Βαγγέλη, ὁ ὁποῖος ἀπολαύει γενικῆς ἐκτιμῆσεως. Εἰς τὴν ἀποσώβησιν τῆς ὑπουργικῆς κρίσεως συνετέλεσεν ἔτισης καὶ ἡ μέριμνα τῆς ἀλβανικῆς κυβερνήσεως, ὅπως ἐξεύρῃ νέον δάνειον ὑπὸ εὐνοϊκωτέρων ὁρῶν τοῦ δανείου 1925 τῶν 50 ἑκατομμυρίων χρυσῶν φράγκων, τὸ ὁποῖον συνήφθη εἰς τὴν ἰταλικὴν ἀγορὰν καὶ τὸ ὁποῖον πῆζει ἐπαχθεστάτα τὴν Ἀλβανίαν μὲ τοὺς βαρεῖς ὁρῶν ὑφ' οἷς συνήφθη. Ἐὰν ἡ Ἀλβανικὴ κυβέρνησις τοῦ κ. Παντελῆ Βαγγέλη ἐπιτύχῃ, ὡς ἐπὶ λέγεται, τὴν σύναψιν τοῦ νέου δανείου, ἔχει σκοπὸν νὰ ἀποπληρώσῃ τὸ δάνειον τῆς Ἰταλίας τοῦ 1925, ἀπαλλασσομένη οὕτως ἐνὸς ἐφιάλτου. Ἡ κυβέρνησις τοῦ κ. Βαγγέλη ἐκτός τῶν αἰματηρῶν οἰκονομικῶν, τὰς ὁποίας κάμνει, προέβη καὶ εἰς τὴν περικλιπὴν πολλῶν ὑποτροφιῶν, τὰς ὁποίας αἱ προκάτοχοι κυβερνήσεις εἶχαν ὀρίσῃ διὰ τὰς σπουδὰς εἰς τὴν Εὐρώπην τέκνων πλουσιωτάτων βέβδων καὶ βουλευτῶν, παραγκωνιζομένων σκανδαλωδέστατα μαθητῶν πτωχῶν καὶ ἐπιμελεσμάτων. Ἐνεκα τούτου ἡ κυβέρνησις ἔτυχε μὲν τῆς ὁμοθυμῶν ὑποστηρίξεως τοῦ ἀλβανικοῦ τύπου, ἀλλὰ συνεκέντρωσε καὶ τὴν μὴνιν ἐξοχόντων κοινοβουλευτικῶν παραγόντων, οἱ ὅποιοι προετοιμάζονται διὰ σφοδροῦς κοινοβουλευτικούς ἀγῶνας.

ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟΝ ΓΡΑΦΕΙΟΝ
ΓΕΩΡΓΙΟΥ Α. ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ
ΑΡΙΣΤ. Α. ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ
ΘΗΣΕΩΣ 12
ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
Τηλεφ. 57-08
Ἀναλαμβάνει τὴν διεκπεραίωσιν
Δικαστικῶν, Διοικητικῶν,
Φορολογικῶν, ὑποθηκικῶν

ΝΕΑ ΤΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

— Με εξααιρετικήν επιτυχίαν εωρτάσθη καὶ ἐφέτος εἰς τὴν Μακεδονίαν καὶ Θράκην ἡ 26 Ὀκτωβρίου ἑορτὴ τῆς ὁργανώσεως. Ἀπὸ πολλὰ μέρη ἤρχισαν νὰ ἀποστέλλουν πρὸς τὴν Κεντρικὴν διοίκησιν ἐκθέσεις σχετικὰς πρὸς τὸν ἑορτασμόν.

Ἐπίσης διεξήχθη καὶ ἔρανος μὲ σημαντικὴν επιτυχίαν, παρὰ τὴν οικονομικὴν κρίσιν, πού μαστιζοῦν τὴν βόρειον Ἑλλάδα, διὰ τοῦ προϊόντος δὲ θὰ ἀγορασθοῦν μορφωτικοὶ κινηματογράφοι.

— Ὁ κ. ἐπιθεωρητὴς Καστορίας μᾶς ἔστειλε εἰς ὠραῖο δέμα συσκευασμένους διαφόρους σπόρους, τοὺς ὁποίους ἔμικσε ἀπὸ τὸν σχολικὸν τοῦ κήπου ὁ φιλότιμος καὶ προοδευτικὸς δημοδιδάσκαλος τοῦ δημοτικού σχολείου Καλοχωρίου - Καστορίας κ. Μιλτ. Π. παθανασίου.

Ἡ διοίκησις τῆς Μ. Ε. Ε. ἡγήχρησεν τὸν κ. Παπαθανασίου διὰ τὴν καλὴν τοῦ προσφορὰν καὶ τὸν συνεχάρη διὰ τὴν ὠραίαν τοῦ ἐργασίαν, ἡ ὁποία πρέπει νὰ εὐρῇ καὶ ἄλλους μιμητάς.

— Ἡ Διοίκησις τῆς «Μακεδονικῆς Ἑκπαιδευτικῆς Ἑταιρείας» ἤλθε εἰς συνεννοήσεις μὲ τὸν προϋστάμενον Δασάρχην τῆς ὑπηρεσίας ἀναδασώσεων τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας καὶ πρόκειται κατ' αὐτὰς νὰ λάβῃ ἀρκετὴν ποσότητα σπόρων δασικῶν δένδρων.

Χάριν εὐκολίας ὅμως τῶν διδασκάλων, οἱ ὅποιοι ἐπιθυμοῦν νὰ καλλιεργήσουν δένδρα, καὶ διὰ τὴν μεγαλυτέραν πιθανότητα ἐπιτυχίας τῆς καλλιεργείας δένδρων, ἐδέχθη εὐγενῶς ἡ ὑπηρεσία ἀναδασώσεων νὰ ἀποστέλλῃ σπόρους δασικῶν καὶ καλλωπιστικῶν δένδρων εἰς ὅσους διδασκάλους ζητήσουν, καὶ ὁδηγίας σχετικὰς διὰ τὴν καλλιέργειάν των, ἐφ' ὅσον θέλουν.

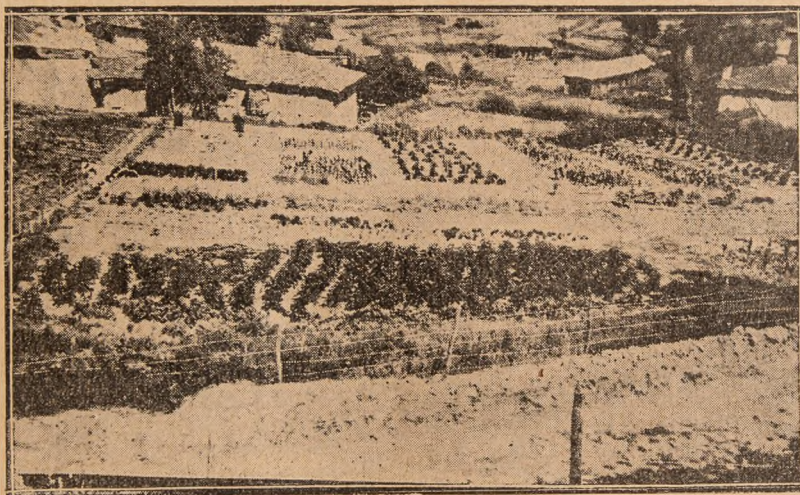
Διατίθενται σπόροι πεύκης, κυπαρίσσου, ἀκακίας, κουκουναριάς, σοφόρας, εὐκαλύπτου καὶ πιπεριάς.

Οἱ διδάσκαλοι μᾶς λοιπὸν ἂς τὸ ἔχουν ὑπ' ὄψιν καὶ ἂς γράφουν ἂπ' εὐθείας διὰ νὰ προμηθευθοῦν δασικοὺς σπόρους ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖον Γεωργίας. Πρέπει ὅμως εἰς τὸ ἔγγραφόν των νὰ ἀναφέρουν καὶ ὀλίγας πληροφορίες διὰ τὸ ὕψος καὶ γενικὰ διὰ τὴν θέσιν καὶ τὸ κλίμα τοῦ χωρίου, ὥστε νὰ ἀποστέλλωνται σπόροι δένδρων, πού νὰ εὐδοκίμοι εἰς τὸν τόπον των.

— Ἀπὸ τὴν Διεύθυνσιν Δασῶν τοῦ Ὑπουργείου τῆς Γεωργίας ἐτοιμάζεται ἕνα βιβλίον σχετικὸ μὲ τὴν σπορὰν καὶ τὴν καλλιέργειαν τῶν δένδρων, θὰ εἶνε σύντομο

καὶ πολὺ κατάλληλον γιὰ ὅσους ἀσχολοῦνται μὲ τὴν καλλιέργειαν τῶν δένδρων γενικὰ.

— Ἐπὶ τῇ ἀναχωρήσει εἰς τὴν νέαν θέσιν τοῦ Σεβασμιωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀμερικῆς κ. Ἀθηναγόρα, ἐκ τῶν ἱερῶν τῆς «Μακεδονικῆς Ἑκπαιδευτικῆς Ἑταιρείας» καὶ πρώτου Προέδρου τῆς προσωρινῆς διοικήσεως Ἐπιτροπῆς τῆς, θὰ παρακαθίσουν πολλοὶ ἑταῖροι εἰς κοινὸν γεῦμα, τὸ ὁποῖον θὰ παρατεθῇ εἰς τὸ Ἀκροπόλ Πάλλας. Εἰς τὸ γεῦμα θὰ δυνηθοῦν θὰ παρακαθίσουν ἀρκετοὶ ὁ καθεὶς δὲ θὰ πληρώσῃ τὸ ἀναλογοῦν εἰς αὐτόν.

Μία γενικὴ ἀποψὶς τοῦ σχολικοῦ κήπου Βουλκόβου

Κρατεῖ σκέψις νὰ κληθῇ εἰς τὸ γεῦμα ὁ Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως κ. Βενιζέλος, Ἀντιπρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως κ. Μιχαλακόπουλος καὶ ὁ ὑπουργὸς τῆς Παιδείας κ. Παπανδρέου.

— Ἀπὸ τὸ Detroit τῆς Ἀμερικῆς ἡ Κεντρικὴ Διοίκησις τῆς Μ. Ε. Ε. ἔλαβε τὸ κατωτέρω ἔγγραφο τοῦ ἐκεῖ Ἀλληλοβοηθητικοῦ Συλλόγου Κοζανιτῶν ἢ «Ὀλυμπιάς».

Μακεδονικὴν Ἑκπαιδευτικὴν Ἑταιρείαν Ἀθήνας Ἀξιότιμοι Κύριοι,

Ἀπὸ μακροῦ χρόνον παρακολουθοῦντες τὸ ἐκπολιτιστικὸν ὕμῶν ἔργον ἀνὰ τὴν ἰδιαιτέραν μᾶς πατριᾶν, τὴν Χώραν τοῦ Μεγάλου Ἀνεξάνδρου καὶ τοῦ Ἀριστοτέλους, θαναμάζομεν αὐτό. Θανμάζομεν τὰ μέχρι τοῦδε συντελεσθέντα καὶ αἰσθανόμεθα ἐξαιρετικὴν ὑπερηφάνειαν βλέποντες τὰ καταπληκτικὰ ἀποτελέσματα μᾶς τοιαύτης τῶσον ἐπιπόνου καὶ κοπιώδους

ἐργασίας. Θὰ μᾶς ἦτο εὐκολὸν νὰ σᾶς συγχαρῶμεν μόνον δι' ὅλα αὐτά. Ἀλλὰ διὰ χαρακτηριστῆρας Μακεδόνων τοῦτο δὲν εἶνε ἀρκετόν.

Ἐργαζόμενοι καὶ μοχλοῦντες μακρὰν τῆς πατρίδος μας, ἐπὶ ἱκανὰ ἔτη, ὑπὲρ τῆς ἐξασφαλίσεως μιᾶς καλλιτέρας αὔριον τῶν τέκνων μας καὶ τῆς εὐτυχίας τῶν οἰκογενειῶν μας, θέλοντες δὲ καὶ ἡμεῖς νὰ ἐνισχύσωμεν τὰς προσπάθειάς σας, ἀπεφασίσαμεν ἐν συνεδρίᾳ τοῦ Συλλόγου ἡμῶν, τῇ προτάσει δὲ τοῦ διαπρεποῦς νομομαθοῦς τῆς παροικίας μας, ἐπιτίμου τοῦ Συλλόγου ἡμῶν μέλους καὶ Συμπαιζιώτου μας κ. Ἐρνέστου Ν. Παπῆς, ὅπως τῇ ἀδείᾳ καὶ συγκαταθέσει ἡμῶν πάντοτε, ἰδρύσωμεν ἐν αὐτῇ παράρτημα τῆς Μ. Ε. Ε. μὲ τὸν αὐτὸν σκοπὸν πρὸς τὸν ὁποῖον καὶ ὑμεῖς ἀποβλέπετε καὶ μὲ τὴν ἀπωτέραν σκέψιν, ὅπως ὑπὸ τὸ παράρτημα τοῦτο συγκεντρώσωμεν ἀπαντας τοὺς ἐν ταῖς Ἠνωμέναις Πολιτείαις τῆς Ἀμερικῆς διεσπαρμένους Μακεδόνας ἵνα ὅλοι οὕμῳ, ὡς μία ἰσχυρὰ καὶ ἀδιάσπαστος δύναμις, ἐργασθῶμεν διὰ τὴν ὅσον ἔνεστι καλλιτέραν ἐξυπηρέτησιν τοῦ ὕψ' ὧν μας ἐπιδιωκόμεν σκοποῦ καὶ τελειότεραν διαπαιδαγώγησιν τῶν μελλόντων νὰ μᾶς ἀντισταστήσονται εἰς τὸν ἀγῶνα τῆς ζωῆς, τῶν τέκνων μας.

Ἐπιθυμοῦντες, ὅπως ἡ τιμὴ τῆς ἀναθέσεως μιᾶς τόσοῦς λεπτῆς ὅσον καὶ ἱερᾶς ἀποστολῆς ἀνήκει εἰς ἡμᾶς, παρααλοῦμεν ὅπως ἐναυστηθῇτε καὶ πᾶς γνωρίζετε τὰς ἐπὶ τοῦ προκειμένου γνώμας σας, ἀποστέλλοντές μας εἰς περὶπτωσιν καθ' ἣν ἠθέλατε ἐρεθισθῇ σύμφωνοι, σχετικὰς ὁδηγίας καὶ ἀντίγραφον τοῦ καταστατικοῦ σας, ἵνα ἀμέσως

προβῶμεν εἰς τὴν ἐναρξιν ἀναλόγων ἐργασιῶν, διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ εὐγενοῦς τοῦτο σκοποῦ.

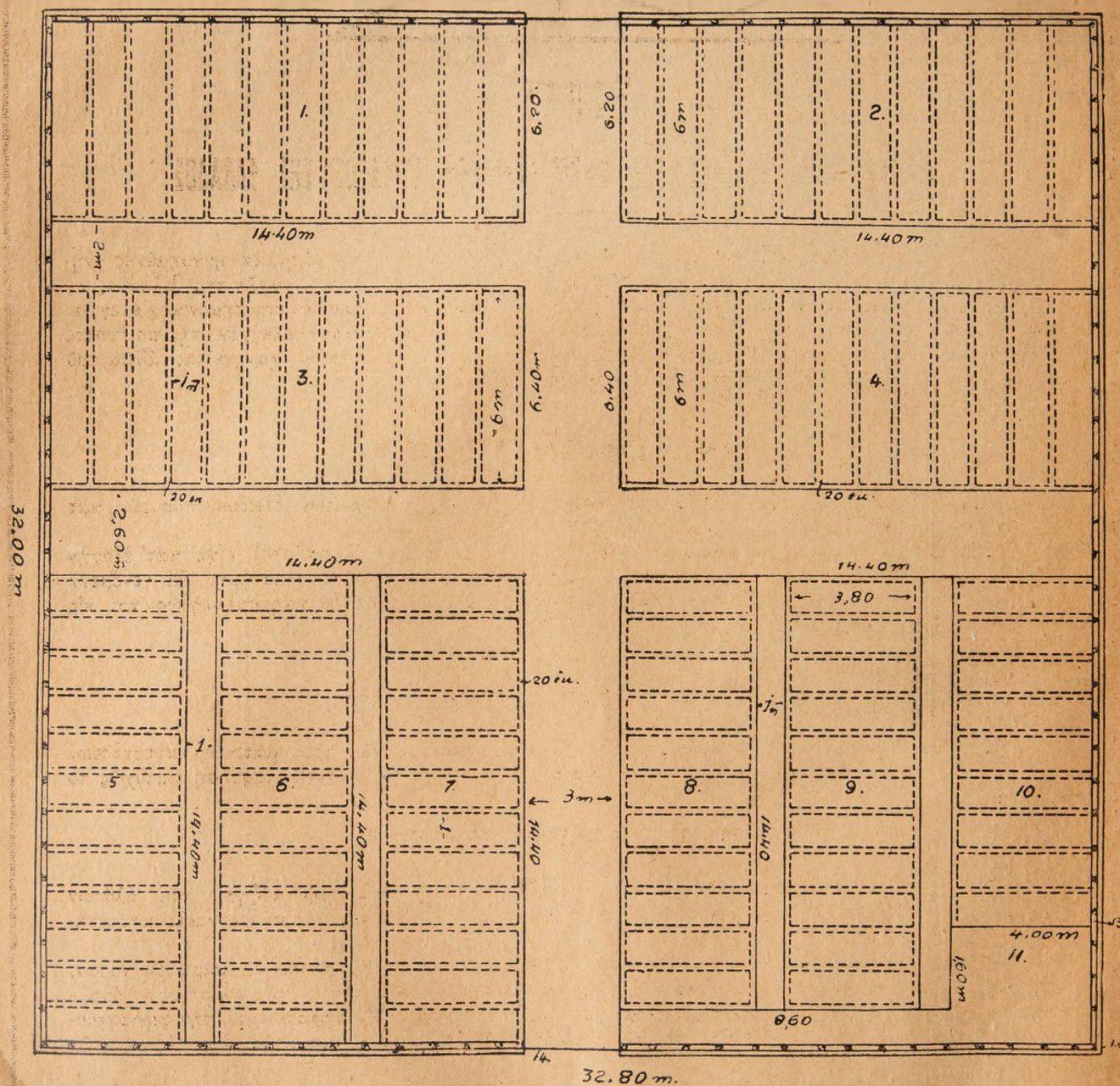
Ἐπὶ τοῖς διατελοῦμεν μετὰ πατριωτικῶν αἰσθημάτων.

Τῇ ἐντολῇ τῆς δλομελείας τοῦ Ἀλληλοβοηθητικοῦ Συλλόγου τῶν ἐν Detroit τῆς Πολιτείας MIXIKAN Κοζανιτῶν ἢ «Ὀλυμπιάς».

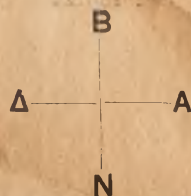
— Εἰς τοὺς καλοὺς αὐτοὺς πατριώτας ἡ Κεντρικὴ Διοίκησις τῆς Μ. Ε. Ε. ἀπήντησεν καταλλήλως πρόκειται δὲ νὰ ἀναθέσῃ εἰς τὸν Σεβασμιωτάτον Ἀρχιεπίσκοπον Ἀμερικῆς νὰ διευθύνῃ τὴν ἐνέργειαν τῆς ἰδρύσεως εἰς τὴν Ἀμερικὴν τοπικῶν ὁργανώσεων διὰ τὴν ὑποβοήθησιν τοῦ ἔργου τῆς «Μακεδονικῆς Ἑκπαιδευτικῆς Ἑταιρείας».

— Κατόπιν τῆς συγκλήσεως τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς ἀπουσίας ἐκ τῶν ἐδρῶν τῶν Σεβασμιωτάτων Μητροπολιτῶν Μακεδονίας καὶ Θράκης τὸ ταξίδι πού ἐπρόκειτο νὰ κάμῃ ὁ Γεν. Γραμματεὺς τῆς ἑταιρείας κ. Παπαθανασίου θὰ γίνῃ κατὰ τὰς ἐορτάς.

ΣΧΕΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΣΧΟΛΙΚΟΥ ΚΗΠΟΥ *Κλίμαξ 1:200*

ΕΠΕΞΗΓΗΣΕΙΣ

1.2	Δασικά δένδρα	10.	Κλήματα ἀμπέλου
3.3	Δενδροκομείον	11.	Λάκκος λιπασμάτων
5.6.7	Κηπουρικά	12.	Χάνδαξ
8.	Ἀνθοκομείον	13.	Φυτὰ ἀποτελοῦντα φράκτην
9.	Μορεοφυτεία	14.	Εἴσοδος

10. Κλήματα ἀμπέλου

- ### 3.3 Δενδροκομείον

11. Λάκκος λιπασμάτων

- ### 5.6.7 Κηπουρικά

12. Χάνδαξ

8. Ἀνθοκομείον

13. Φυτὰ ἀποτελοῦντα φράκτην

- ## 9. Μορφοφυτεία

14. Εἴσοδος

“ΣΠΕΣ,,

ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΙΑΤΡΙΚΟΥ ΚΑΙ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ὁ Συνεταιρισμὸς «ΣΠΕΣ», κατόπιν σοβαρᾶς μελέτης, παράγει φάρμακα ἡγυημένης γνησιότητος, ἐπὶ τῇ θάσει γνωμῶν καὶ ὁδηγιῶν τῶν ἐξοχωτέρων ἐπιστημονικῶν κορυφῶν τῆς Ἑλλάδος.

Τὰ φαρμακευτικὰ ταῦτα προϊόντα τῆς «ΣΠΕΣ», ἀφ’ οὗ ὑποστῶσι τὸν ἐπιστημονικὸν ἔλεγχον τῶν τεχνικῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ Συνεταιρισμοῦ, ὑποβάλλονται καὶ εἰς ἕτερον ἔλεγχον τῆς ποιότητος αὐτῶν παρὰ τοῦ Ἀνωτάτου Ὑγειονομικοῦ Συμβουλίου, μετὰ τὸν ὅποιον χορηγεῖται ἄδεια τοῦ Ὑπουργείου Ὑγιεινῆς περὶ ἐλευθέρως κυκλοφορίας ἐν Ἑλλάδι.

ΑΝΤΙΘΕΡΜΟΛΗ “ΣΠΕΣ,,

Τὸ ἐπιστημονικώτερον καὶ ἀποτελεσματικώτερον φάρμακον κατὰ τῶν ἐλῶδων πυρετῶν, κατ’ ἐξοχὴν δὲ τονωτικόν.

Περιέχει τὴν ἐκλεκτοτέραν ποιότητα κινίνης (Chlorhydrate et Formiate), εἶναι κατ’ ἐξοχὴν εὐδιάλυτος καὶ εὐαπορρόφητος, εἶναι μὲ ὀλίγας λέξεις προϊόν τῆς συγχρόνου ἐπιστήμης. Αἱ γενόμενα δὲ δοκιμαὶ στεφθεῖσαι ὑπὸ πλήρους ἐπιτυχίας, παρέχουσιν ἐγγύησιν, ὅτι θὰ καταπολεμηθῶσι καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα οἱ ἐλῶδεις πυρετοὶ.

ΙΩΔΟΤΑΝΙΚΟΝ ΣΙΡΟΠΙΟΝ “ΣΠΕΣ,,

Κατὰ τῆς διογκώσεως τῶν περιτραχηλίων καὶ ἄλλων ἀδένων τῶν προφυματικῶν καταστάσεων καὶ καθ’ ἕλης τῆς ὁπουδήποτε χοιραδώσεως. Κατὰ τὸ θέρος δύναται ν’ ἀντικαταστήσῃ ἐπιτυχῶς τὸ Μουρουνέλαιον.

ΠΟΛΥΤΙΤΑΝΙΝΗ “ΣΠΕΣ,,

Εἶναι τὸ φάρμακον τὸ κατ’ ἐξοχὴν ἐπιτυχάνον τὴν ἐν τῷ ὀργανισμῷ αὐξήσιν τῶν ἀλάτων ἀσβεστίου, ἢ ἔλλειψις ἢ ἐλάττωσις τῶν ὁποίων πλείστας ὕσας ἐξαντλητικὰς καὶ παθολογικὰς καταστάσεις προκαλεῖ.

Ἡ Πολυτιτανίνη χορηγεῖται κατὰ τὴν χλῶρσιν, τὴν ἀναιμίαν, ἀνάρρῳσιν ἐκ λοιμῶδων νόσων, τὰς λυμφατικὰς καταστάσεις, τὴν χοιράδωσιν, τὰς προφυματικὰς καταστάσεις, τὴν φυματίωσιν ὀστέων καὶ πνευμόνων, τὰς ἐπιμόνους διαιρρίας, τὰς χρονίας ἐντερίτιδας, τὴν νευρασθένειαν, τὴν φωσφατουρίαν, τὴν ἐγκυμοσύνην, τὸν θηλασμόν καὶ τὴν περίοδον τῆς ὁδοντοφυΐας καὶ τῆς ἀναπτύξεως τῶν παιδῶν.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ “ΣΠΕΣ,,

Γαλάκτωμα Μουρουνελαίου, Λίνιμαν, Ἐλαιοφόρμ, Ἐσπεριδίνη, Ἐλαῖον Παραφφίνης, Πεπτοϊωδίνη, Νηροδορμίνη, Ὀπωρίνη, Πεπτόνουχος σίδηρος, Σιρόπιον Αἰμοσφαιρίνης, Θειεροξυλίνη, Ὑποφωσφοῦχον σιρόπιον, Θεοσπεσίνη, Οὐρικολυζίνη, Βάμβας Ὑδρόφιλος (εἰδικὴ ποιότης), Ἐπιδεσμικά, Βαζελίνη εἰς σωληνάρια, φαρμακευτικοὶ σάπωνες, κινίνη εἰς σακχαρόπηκτα κλπ. κλπ.

ΠΡΟΤΙΜΑΤΕ ΤΑ ΚΟΥΦΕΤΑ ΚΙΝΙΝΗΣ “ΣΠΕΣ,,

Διά μίαν καλλιτέραν αὔριον

Διὰ νὰ ἀνατελῇ εἰς ὅ-
λους μίαν καλλιτέραν ἡμέραν
χρειαίεται ἔργασια, ὅπου
μονή, ἀλλ' ἰδίως ἀποταμί-
ευσις τῶν οἰκονομῶν μας.
Μικραὶ οἰκονομίαι δημιουργ-
οῦν σὺν τῇ χρόνῳ μεγά-
λῃς περιουσίας.
Δι' αὐτὸ καταθέτετε τὰς
οἰκονομίας σας εἰς τὸ

Ταμειυθῆριον τοῦ λαοῦ
τῆς
ΛΑΪΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ